

မ ဟ ၇ ၈ ၇ ၆ ၆

အမှတ် ၁၅၂၊ ဇေယျသုခလမ်း၊ က-ရပ်ကွက်၊ သုဝဏ္ဏ
သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ် ၊ ရန်ကုန်မြို့။

၀၉ ၄၅၀၆၂၃၃၇၃ ၊ ၀၉ ၄၅၀၆၂၃၃၇၄

sarpaymahar@gmail.com
www.facebook.com/Ma.Har201507

ထုတ်ဝေခြင်း

ပထမအကြိမ်

ဧပြီလ၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်

စောင်ရေ

၁၀၀၀

မျက်နှာပိုးပန်းချီ

မြတ်ဗွန်

ထုတ်ဝေသူ

သိမ်သူစိုး (၀၁၂၈၅)

ပုံနှိပ်သူ

ဝင်းပိုင်ပိုင်(နန်းသင်ပုံနှိပ်တိုက်-၀၀၄၄၄) ၀၉၂၅၀၅၁၃၃၆

စာစစ်

တင်မိမိ

စာအုပ်ချုပ်

ကိုတင်အေး (Perfect Binding) ၀၉၅၁၈၀၄၈၁

ဖြန့်ချိရေး

မဟာစာပေ

ဖုန်း - ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၈၃ ၊ ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၈၄

တန်ဖိုး

၃၅၀၀ ကျပ်

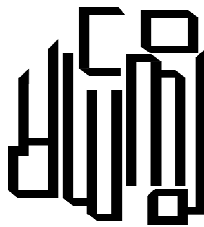
မယ်ကျွဲ

နာဂါးမင်း မိမိအုတ်၊ မယ်ကျွဲ

ရန်ကုန်၊ မဟာစာပေ ၊ ၂၀၂၂

စာ ၁၅၆ ၊ ၂၀.၅ x ၁၂.၅ စင်တီ

(၁) နာဂါးမင်း မိမိအုတ်

မိုးဝင်း မင်းမိုး မိုးမိုး မိုးမိုး မိုးမိုး မိုးမိုး မိုးမိုး

အမှာစာ

ဒီအမှာစာကို စာအုပ်ဖတ်လို့ ပြီးတော့မှ။ သို့မဟုတ် စာအုပ်ဖတ်ပြီး တော်တော်ကြာတော့မှ ဖတ်စေချင်ပါတယ်။ အမှာစာက စာအုပ်အရှေ့ဆုံးမှာ ပါနေပေမဲ့ အရင်ဆုံး မဖတ်ကြပါနဲ့။ စာအုပ်ထဲက ရသကို အရင်လိုက်ခံစား ကြပါ။

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူဂူရီဟာ ကျမ စိတ်ထဲက ရောပြွမ်းရှုပ်ထွေးနေတဲ့ ခံစားချက်တွေကို ဖွင့်ထုတ်ဖို့ ရေးခဲ့တဲ့ စာတွေပဲ ဖြစ်တယ်။ နိုင်ဂျီးရီးယား မှာ ကျမ တစ်နှစ်ငါးလ နေခဲ့တယ်။ ခက်ခဲလွန်းတဲ့ အခြေအနေကို စာထဲမှာ ဖတ်ကြည့်ရင် မြင်နိုင်မှာပါ။ နေရထိုင်ရတာ ခက်ခဲတယ်။ ကြမ်းတမ်းတယ်။ ခုလောလောလတ်လတ် ကျမတို့အားလုံးကြုံနေရတဲ့ အိမ်မှာနေပါ။ အပြင် မထွက်ပါနဲ့ဆိုတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ နေရတာပေါ့။ ဆာဟာရ သဲကန္တာရရဲ့ အစပ်မှာမို့ ရာသီဥတုက ပြင်းတယ်။ သိပ်ပူတယ်လို့ ပြောရမယ်။ အေးတဲ့ အခါတော့ သိပ်အေးတယ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ရေနွေးမပါရင် မနက်မလုပ် မသွားခင် ရေမချိုးနိုင်ရုံပဲ။ ရေမချိုးပဲ နေပြန်တော့ ရလားဆိုတော့ မရပြန် ဘူး။ အဲဒီလို အေးတဲ့အချိန်ဆို ခြောက်သွေ့ပြီး ဖုန်တွေ များလွန်းတော့

လူက ပိုညစ်ပတ်တယ်။ ဆံပင်ရှည်တဲ့ ကိုယ်အတွက်ဆို ပိုဆိုးပေါ့။ ပူပြန်တော့ လည်း အပူချိန်က ၄၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်။ အဝတ်ဝတ်ရင်ကို ပူနေပြီ။ မဝတ်ဘဲနေလို့လည်း မရပြန်။ တစ်ခါမှာတော့ ကျမ မခံစားနိုင်တော့လို့ လေထိုးရေကူးကန်ကြီး ဝယ်ပြီး အိပ်ခန်းထဲ ထည့်ထားတော့တာ။ ရေဖြည့် ထားပြီး စိတ်အချဉ်ပေါက်တိုင်း၊ လူအချဉ်ပေါက်တိုင်း ဝင်စိမ်နေတော့တာပဲ။

အာဖရိကရဲ့ တချို့နိုင်ငံတွေ ဥပမာ တောင်ဆူဒန်မှာဆို အဲဒီထက် တောင် ပူသေးသတဲ့။ ၅၀ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်အကျော်မှာကို ရှိနေတတ်သေး တယ် ပြောကြတယ်။ ဒီကပ်ဆိုးကြီး ကျော်သွားလို့ အလုပ်ပြန်လုပ်ရင်၊ အသက်ရှင်ကျန်ရစ်ခဲ့ရင် ကျမသွားဖို့ အိပ်မက်မက်နေတဲ့ နိုင်ငံတွေထဲမှာ တောင်ဆူဒန်လည်း ပါတာပေါ့။ အာဖရိကဆိုတာမျိုးဟာ ငယ်တုန်းက ရုပ်ရှင် ထဲက မြင်ဖူးမယ်လို့ ထင်ထားတဲ့ နေရာမဟုတ်လား။ Boa Tree ဘိုအာ သစ်ပင်ကြီးတွေကို မြင်ဖူးချင်သေးတယ်။ အာဖရိကရဲ့ ကမ်းခြေတွေကို သွားလည်ချင်သေးတယ်။ သိပ်လှတယ်ဆိုတဲ့ သဘာဝဥယျာဉ်ကြီးတွေဆီ သွားလည်ခွင့်ရချင်သေးတယ်။ မိုင်ဒူဂူရီမှာ အလုပ်လာလုပ်တဲ့သူတွေဟာ ခြောက်လကနေ ဆယ်လ အများဆုံးမှ တစ်နှစ်နေကြပါတယ်။ အလုပ်ကို စိတ်နှစ်ပြီးလုပ်လေ ကာလရှည်ရှည် မနေနိုင်လေပဲ။ အဲဒီတော့ ကျမ ဘာလို့ တစ်နှစ်ငါးလနေခဲ့လဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းရှိပါတယ်။ ကျမမှာ ပြန်ကြည့် နေရတဲ့ ဖေဖေနဲ့ မေမေရှိတယ်။ ပုံမှန်အတိုင်းဆို ခြောက်လ တစ်နှစ်လောက် နေရင် ပြန်လာပြီး ခပ်အေးအေး နားနေလို့ရလောက်တဲ့ ဝင်ငွေအနေအထား မှာ ရှိပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ ဖေဖေက အသည်းကင်ဆာ ခံစားနေခဲ့ရတယ်။ ဆေးကုဖို့ အသည်းအစားထိုးဖို့ အိပ်မက်တွေ မက်ရင်း အဲဒီမှာ နှစ်နှစ်အထိ နေဖို့ ရူးရူးမိုက်မိုက် ဆုံးဖြတ်လိုက်တာပဲ။

နေအိမ်အကျယ်ချုပ်လိုနေရတဲ့ ဘဝရယ်၊ တစ်မြို့လုံးမှာ မြန်မာ စကားပြောတဲ့သူ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်းရှိတဲ့ ဘဝရယ်၊ အလုပ်ရဲ့ဖိအား တွေ သိပ်များတဲ့ ဘဝရယ်၊ သူငယ်ချင်းနဲ့ဝေး၊ အိမ်နဲ့ဝေးတဲ့ ဘဝရယ် စတာတွေကြောင့် နှစ်နှစ်နေမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ ဖြစ်မလာခဲ့ပါဘူး။ စာထဲမှာ ရေးထားတဲ့အတိုင်းပဲ ဇန်နဝါရီ ၃ ရက်နေ့ ၂၀၂၀ မှာ မြန်မာပြည်ကို ပြန်ရောက်လာတော့တာပဲ။ အဲဒီကြားထဲက အဖြစ်အပျက်တွေဟာ မြန်ဆန် လွန်းတယ်။ စိတ်ဓာတ်ထိုးကျသွားတာဟာ မြန်ဆန်လွန်းလို့ အသေးစိတ်ကို

တောင် မရေးပြနိုင်လောက်အောင်ပဲ။ အဲဒီအချိန်ကို ပြန်သွားဖို့၊ အဲဒီအခိုက် အတန်ကို အသေးစိတ်ရေးပြဖို့၊ အခုအချိန်ထိ စိတ်မခိုင်သေးတာ အမှန်ပဲ။

ဒီစာကို ရေးလိုက်တဲ့အတွက် ကျမ မှတ်ဉာဏ်ထဲမှာ ဆစ်ကလက် တွေ ဖွာတဲ့အချိန်တွေ၊ အရက်တွေ၊ ဘီယာတွေ မူးဝေနေတဲ့အချိန်တွေ၊ မျက်ရည်တွေ ကျခွဲရတဲ့အချိန်တွေ၊ လက်သီး ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ထား ရတဲ့အခါတွေ၊ ကြိုးပုခက်ပေါ်အိပ်၊ ဘာမှန်းမသိတဲ့ သီချင်းတွေ အကျယ်ကြီး လာနေတဲ့ နားကြပ်ကြီးတပ်၊ စာအုပ်တစ်အုပ် ရင်ဘတ်ပေါ်တင်ပြီး ကောင်းကင်ကြီးကို အဓိပ္ပာယ်မဲ့ ငေးကြည့်နေတဲ့ ခါးသီးမှောင်မည်းတဲ့ ပုံရိပ်တွေ ဝေဝါးလို့သွားပြီး ချစ်စရာအမှတ်တရလေးတွေ ပြန်ထင်ရှားလာ တာ အမြတ်ထွက်တယ် ပြောရမှာပဲ။

မြန်မာပြည် ပြန်ရောက်တဲ့အချိန်မှာ စိတ်ဓာတ်က ဟိုးအောက်ဆုံး မှာပါ။ ဆိုက်ကိုလောဂျစ်နဲ့တွေ့ရ၊ ကွန်ဆဲလင်း ဆက်ရှင်တွေ ဝင်ရပါပဲ။ အလုပ်ဆိုတာကြီးကို၊ နိုင်ဂျီးရီးယားဆိုတဲ့ နာမည်ကြီးကို မကြားချင်လောက် အောင်ပဲ။ ဒါကြီးကိုရအောင် တိုက်ထုတ်ရတယ်။ ဖေဖေကို ဂရုစိုက်ရဦးမယ် မဟုတ်လား။

ကံကောင်းချင်တော့ မြန်မာပြည်မှာ စာရေးတယ်ဆိုတဲ့ ဘဝ တစ်ခုထဲကို လွယ်လွယ်ကူကူ ဝင်ကစွတ်လို့ ပြန်ဝင်လိုက်လို့ရတယ်။ ဟိုဘဝ ကြီးကို ခဏဝင်ခိုခဲ့တဲ့ ခရုခွံတစ်ခုလို စွန့်ပစ်လိုက်လို့၊ လွယ်ကူတာပေါ့။ ဒီမှာ စာရေးတဲ့သူဆိုတဲ့ ခရုခွံဘဝတစ်ခုက စောင့်နေတာကို။ ပြန်ရောက်ပြီး ခပ်မြန်မြန်ပဲ မဖတ်ရသေးတဲ့ စာအုပ်တွေပတ်ဝယ်၊ ဖတ်။ ထုတ်ဝေသူတွေ၊ စာရေးတဲ့သူတွေ အသိုင်းအဝိုင်းထဲကို အမြန်ဆုံး ပြန်ဝင်ပစ်လိုက်တာပဲ။

ဒီကြားထဲ ဖေဖေက မကြာမကြာ ဆေးရုံတက်တယ်။ ဖေဖေကို လူနာစောင့်ရင်း စာတွေရေးတယ်။ မပြီးသေးတဲ့ ရွက်ကြွေ (Falling Leaves ဘာသာပြန်)ကို အဆုံးသတ်ပစ်တယ်။ ဒီစာအုပ်ဆုံးမှာ စာပြီးချိန်နဲ့နေရာမှာ စိန်ဆေးရုံ အခန်းအမှတ် ၄၅၂ လို့ တွေ့ရမှာပါ။ ဒီတစ်အုပ်လုံးနီးပါးကို အဲဒီအခန်းထဲမှာနဲ့ အဲဒီအခန်းရဲ့ ဝရန်တာလေးမှာ ရေးခဲ့တာ။

စာအုပ်ပြီးသွားပြီး ကိုဝင်းလှိုင် မျက်နှာဖုံး ပို့ပေးတဲ့အခါကျ ဖေဖေ ကို ပြလိုက်ပါသေးတယ်။ အရင်က စာအုပ်တစ်အုပ်ပြီးတယ်။ ထွက်မယ် ဆိုရင် သူ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ဝမ်းသာတတ်တယ်။ ဒီတစ်ခါပြတော့ သူ့မှာ

ခံစားချက်တွေ မရှိတော့သလိုပါပဲ။

ဒီစာတွေကို သူ ဖတ်မသွားပါဘူး။ ကျမ စာအုပ်တွေထားဖို့၊ စာအုပ်စင်ကို ကိုယ်တိုင်လုပ်ပေးခဲ့တဲ့ ဖေဖေဟာ ဟိုဘက်အခြမ်းကို လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်လက ထွက်သွားခဲ့ပါပြီ။ ပုံမှန်ဆိုရင် ကျမက ခရီးတွေသွားတဲ့အခါ သွားဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ ဘာလုပ်တဲ့အကြောင်း ခရီးသွားအက်ဆေးလေးတွေ ရေးတတ်တဲ့သူမို့ ၂၀၁၈ ဇူလိုင်မှာ ကျမ ဒီနိုင်ငံထဲက ထွက်၊ ပါရီကိုဝင်၊ နိုင်ဂျီးရီးယားကို သွားကတည်းက ကျမရေးမယ့် အတွေ့အကြုံတွေကို သူ ဖတ်ဖို့ မျှော်နေတာတဲ့။ သိပ်ခက်ခဲလွန်းတဲ့ အခြေအနေတွေကို ဟိုမှာ ရှိနေတုန်းမှာ ကျမ မရေးခဲ့ဘူး။ မရေးချင်ခဲ့ဘူး။ ကျန်ခဲ့တဲ့လူတွေကို ကိုယ် ဘာတွေ ရင်ဆိုင်နေရတယ်ဆိုတာ ရေးပြပြီး စိတ်ပူအောင်လုပ်ဖို့ မဝံ့ရဲခဲ့ဘူး။

ခုရေးပြီးတော့ ဖတ်မယ့် သူက မရှိတော့ဘူး။
(ဒီစာရေးတဲ့အချိန် ကျမ ငိုနေခဲ့တယ်။)

မယ်ကျွဲ
၂၃ နာရီ ၄၂ မိနစ်
၁၉ ရက် ဧပြီလ ၂၀၂၀
တောင်ကြီးအိမ်

နာဂိုးဒေး ဆိုတာ
ဟောက်ဆ ဘာသာစကားနဲ့
ကျေးဇူးတင်ပါတယ်လို့
အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ် ...

မိုင်ဒူဂူရီက ကျမနေခဲ့တဲ့
မြို့လေးရဲ့ နာမည်ပေါ့

နိုင်ဂျီးရီးယား

ကိုယ်တို့ခေတ်က လူငယ်တွေအားလုံး ဒါမှမဟုတ် တော်တော်များများရဲ့ အိပ်မက်က နိုင်ငံခြားသွားမယ် အလုပ်လုပ်မယ်။ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံခြားသွားမယ် ကျောင်းတက်မယ်ပေါ့။ သို့ပေသိ ကိုယ့်မှာ အိပ်မက်တွေ အများကြီး မရှိခဲ့ဖူးဘူး။ စာရေးချင်တယ်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေချင်တယ်။ ခရီးထွက်ချင်တယ်။ အဲဒါ ကိုယ့်အိပ်မက် အကုန်ပဲ။ ဒီထက်ပိုပြီး ကိုယ်ဘာမှ မလိုချင်ဘူး။

ဆယ်တန်းအောင်တယ်။ ကျောင်းတက်ဖို့ စဉ်းစားတော့ ဖေဖေက နိုင်ငံခြားမှာ ကျောင်းတက်ချင်သလားတဲ့ တစ်ခါမေးဖူးတယ်။ ကိုယ်မသိဘူး။ ကိုယ်ဘာဝါသနာပါပြီး ဘာလုပ်ချင်မှန်းလည်း ကိုယ်မသိဘူး။ တကယ်မသိဘူး။ ကိုယ်နေချင်တာ လွတ်လပ်တဲ့ ဘဝပဲ။ အဲဒါအကုန်ပဲ။...

နှစ်ခါပြန်မစဉ်းစားဘဲ တစ်မိနစ်မကြာဘဲ ကိုယ်ငြင်းလိုက်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှ ကိုယ့်အသက် ၁၅ သို့မဟုတ် ၁၆ ပေါ့။ ကိုယ်ဟာ စာတော်တဲ့ ကျောင်းသား ဘယ်တုန်းကမှ မဟုတ်ခဲ့ဘူး။ ဆရာမကြိုက်တဲ့ ကျောင်းသားလည်း မဟုတ်ခဲ့ဖူးဘူး။ ကိုယ့်ဦးနှောက်နဲ့ တွေးနိုင်သလောက်တွေး

ကြည့်တာက ကိုယ်က လူချမ်းသာ သားသမီးမဟုတ်ဘူး။ အဖေက အဝေး ပြေးကားမောင်းတဲ့ ကားဆရာ၊ နောက်တော့ အဝေးပြေးဂိတ်က ဂိတ်မှူး၊ အမေက သူနာပြုဆရာမ။ ကိုယ့်ဘဝကိုယ်သိတယ်။ ကိုယ်သာသွား မယ်လို့ဆိုခဲ့ရင် ကိုယ့်အဖေဆိုတာ မဖြစ် ဖြစ်အောင်လုပ်ပေးမယ်၊ ကိုယ် သိသားပဲ။

သို့ပေသိ ကိုယ်တစ်ယောက် အဆင်ပြေဖို့အရေး ကိုယ့်မိသားစုမှာ ဝန်ပိမှာ ကိုယ်လိပ်ပြာမသန့်ဘူး။ တစ်ချိန်ချိန်မှာ ဒီကိစ္စကြောင့် ကိုယ့်ပခုံး ပေါ် ပြန်ရောက်လာမယ့် တာဝန်ကိုလည်း ကိုယ်ကြောက်တယ်။ ဒါဟာ တာဝန်မယူချင်လို့ ဆိုတာထက် ကိုယ်သာမလုပ်ပေးနိုင်ခဲ့ရင် ခံစားရမယ့် Guilty (အပြစ်ရှိသလိုခံစားရတာ) ဖြစ်မှုကို မခံနိုင်တာမျိုးပဲ။ အဲဒီလို ရိုးရှင်း တယ်။

အဲဒီမေးခွန်းကြီးကို ဖေဖေဆီက ကြားပြီး မေမေဆီက ကိုယ်တစ်ခါ ထပ်ကြားတယ်လို့ထင်တယ်။ ကိုယ်ပြန်ဖြေလိုက်တာက သွားလိုက်ပြီးရင် ပြန်လာမှာမဟုတ်ဘူးဆိုတာပဲ။

ဒီလိုနဲ့နောက်နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်နီးနီး ကြာသွားတယ်။ ကိုယ့်ရွယ်တူ တွေ၊ ကိုယ့်မျိုးဆက်က လူတွေ နိုင်ငံခြားကို သွားကြတယ်။ အလုပ်လုပ်တဲ့ သူလုပ်၊ ကျောင်းတက်တဲ့သူတက်။ အများစုသွားကြတာ စင်ကာပူ၊ မလေး ရှား၊ ထိုင်း၊ အမေရိကား၊ ဂျပန် စသည်ဖြင့်ပေါ့။ ကိုယ်က မြန်မာပြည်မှာ တင် ကျောင်းတက်တယ်။ ကျောင်းပြီးတယ်။ ပြင်သစ်စာနဲ့ စကားသင်တယ်။ တိုးရစ်ဂိုက်လုပ်မှာတဲ့။

အဲဒီမှာ ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးနဲ့ နာဂစ်မုန်တိုင်းက ဆိုင်းမဆင့် ဗုံမဆင့် ဝင်ချလာတယ်။ တိုးရစ်တွေ နိုင်ငံထဲ ဝင်မလာတော့ဘူး။ တစ်ချိန် တည်းမှာပဲ အိမ်စီးပွားရေးကျလာတယ်။ ရန်ကုန်မှာ ကိုယ်ဆက်နေဖို့ ရတဲ့ အလုပ် ဝင်လုပ်ရတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အလုပ်ဝင်၊ အင်ဂျီအိုအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နဲ့ စလုပ်လိုက် တာ ဘိုကလေး၊ စစ်တွေ၊ မုံရွာ၊ ကန်ပက်လက် စတဲ့မြို့တွေ ရောက်သွား တယ်။ အချိန်ဆယ့်တစ်နှစ်ကျော် ကြာသွားတယ်။

တစ်ရက်သားတော့ ကိုယ်နဲ့ အလုပ်အတူတူလုပ်တဲ့ ပြင်သစ်မလေး တစ်ယောက်(မော်ဂန်)က ကိုယ့်ကိုမေးတယ်။ တခြားမစ်ရှင်တွေမှာ အိတ်စပတ်မလုပ်ချင်ဘူးလားတဲ့။ လုပ်ရတဲ့အလုပ်က အတူတူပဲ။ နိုင်ငံမတူ

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

တာလေးတစ်ခုပဲပေါ့။ ကိုယ်လည်း နောက်နှစ်လနေရင် ဘာအလုပ်မှ မရှိတော့တာမို့ အေး... စမ်းကြည့်ရအောင်လေလို့ ပြန်ဖြေလိုက်တယ်။

အဲဒီရက်ကနေစလို့ နောက်ငါးလလောက်မှာ ပြင်သစ်ရုံးချုပ်ကနေ ကိုယ့်ကို လှမ်းဆက်သွယ်တယ်။ မင်းအတွက် နေရာက ခုတွေ့ထားတယ်။ စိတ်ဝင်စားလားတဲ့။ စိတ်ဝင်စားတယ်၊ မစားဘူး ကိုယ် ရွေးနေလို့မရဘူး။ အလုပ်မရှိတာ လေးလလောက်ရှိပြီ။ လက်ထဲလည်း ရေခမ်းနေပြီ။ အေး... ပြောကြည့်ဆိုတော့ ဆီးရီးယား သွားရမယ်တဲ့။ လခွမ်း... အဲဒီလောက် ဗုံးတွေ နေရာတကာ ကျနေတာ။ မသွားဘူး... အဲဒီလိုမငြင်းနိုင်ပါဘူး။ အေး... သွားမယ် စိတ်ဝင်စားတယ်ပေါ့။ မပြောလို့မှ မရပဲ။ အလုပ်လိုတယ် လေ။ အဲဒီအဖြေပေးပြီး နှစ်ပတ်လောက်အကြာမှာ HR နဲ့ဖုန်းပြောတယ်။ အဲဒီက နေထိုင်ရေး၊ လုံခြုံရေး အခြေအနေကို ရှင်းပြတာတဲ့။ သူ ရှင်းပြတာတော့ ကိုယ်နေရမယ့် နေရာက အန္တရာယ်ထူတဲ့နေရာမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။ အချိန်မှား၊ နေရာမှား ရောက်သွားခဲ့ရင်တော့ ကိုယ့်ထိုက်နဲ့ကိုယ်ကံပေါ့။ ပုံမှန်အားဖြင့် ပစ်ခတ်နေတဲ့ မြို့တွေကို ပေးမသွားဘူး။ ကိုယ်နေရမယ့် မြို့က အေးချမ်းတယ်။ စသည်ဖြင့်ပေါ့။

အဲဒီကနေ အိုကေပြောပြီး နှစ်ပတ်လောက်အထိ ဘာသံမှ ထပ်မကြားပြန်ဘူး။ ကိုယ် နည်းနည်း အူကြောင်ကြောင်ဖြစ်လာပြီ။ အခြေအနေက အပြင်ဆိုင်မှာ ကော်ဖီသောက်ဖို့တောင် စဉ်းစားရတဲ့ အနေအထား ဖြစ်လာပြီကို။ အဲဒီနောက် အီးမေးလ် ရောက်လာပြန်တယ်။ ဆီးရီးယားက ဗီဇာကိစ္စ အဆင်ပြေမယ်မထင်ဘူးတဲ့။ မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်နေလို့တဲ့။ ကိုယ် ကောင်းကောင်း နားမလည်ပါဘူး။ သို့ပေသိ နိုင်ဂျီးရီးယားသွားမလားတဲ့ အဲဒီမှာ နောက်တစ်လကျ အလုပ်ရှိသတဲ့။ ကိုယ့်မှာ ဆီးရီးယားအကြောင်း ဂူဂဲခေါက်၊ စာအုပ်တွေလိုက်ဖတ်လိုက်တာ တစ်အုပ်တောင်ပြီးသွားတယ်။ စာအုပ်နာမည်က The Morning they come for us တဲ့။ စစ်အတွင်းက အကြောင်းကို တခမ်းတနားရေးထားတဲ့ စာအုပ်။ တိုက်ပွဲ သတင်းသမား တစ်ယောက် ရေးတာ။ တိုက်ပွဲထဲကလူတွေ တစ်ယောက်ချင်းအကြောင်း ရေးထားတာ။ ရင်နာစရာ စာအုပ်တစ်အုပ်ပဲ။ အခုပဲ အသက်ရှင်နေတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်။ အခုပဲ အစာစားနေတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်။ လမ်းပြင်ကို ပြေးထွက်သွားတဲ့ ခဏလေးအတွင်းမှာ ဗုံးမှန်ပြီးသေသွားတာမျိုး။

အဲဒီလို ကိစ္စတွေချည်း တန်းစီရေးထားတာ။

နိုင်ဂျီးရီးယားအကြောင်းကျတော့ ကိုယ် သိပ်မရှာဖြစ်တော့ပြန်ဘူး။ ဝန်ခံရရင် အဲဒီအချိန်မှာ ဘယ်ဖြစ်ဖြစ် သွားရမှာပဲ။ သွားဖို့ပဲ ပြင်ဆင်ပြီးသွား လိုက်တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ဇူလိုင်လကုန်ပိုင်းလောက်မှာ ပြင်သစ်ကိုသွား၊ အလုပ်ဝင် သင်တန်းတက်တယ်။ အဟေး.. အဲဒီမှာတွေ့တာပဲ security briefing ပေးတော့ နာဆာလို့ခေါ်တဲ့ လော့ဂစ်စတစ် (Logistics) ဘဲကြီးက ကိုယ့်ကို ဆွီ နှင် အဲဒီနိုင်ငံအကြောင်း ဘယ်လောက်သိလဲတဲ့။ ငါတို့ဘာလို့ အဲဒီမှာ အလုပ်လုပ်နေလဲ သိလားတဲ့။ ကွဲတာပဲ။ ကိုယ်ဘာမှ မသိဘူး။ အဲဒီမှာ ဘိုကိုဟာရမ်ဆိုတဲ့ အဖွဲ့အကြောင်း စကြားဖူးတယ်။

ပြင်သစ်မှာ ဆယ်ရက်ပြီးတော့ နိုင်ဂျီးရီးယားဆိုတဲ့ နိုင်ငံကိုရောက် သွားပါရော။ အာဖရိကဆိုတာ ရုပ်ရှင်ထဲမှာပဲ မြင်ဖူးတာ။ အာဖရိကန် မဲမဲဆိုတာ ဘောလုံးသမားပဲ အပြင်မှာ မြင်ဖူးတာ။ ရုံးမှာ အလုပ်လာ လုပ်တဲ့တစ်ယောက် တွေ့ဖူးတယ်။ ခဏပဲ အလုပ်လုပ်ပြီး လစ်သွားတဲ့လူ။

ဆိုတော့ကာ ၈ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၈ မှာ အဘူဂျာကို သွားဖို့ အစီစဉ်ချင်တာ(တူရကီ)လေဆိပ်မှာ Transit လုပ်ရတယ်။ အဲဒီတုန်းက လေဆိပ်အသစ်ကြီး မဖွင့်သေးဘူး။ အဟောင်းကိုမှ ပြင်နေတော့ နေရာက တော်တော်ကျဉ်းတယ်။ Boarding ခေါ်တဲ့အချိန် ဘေးနားမှာ အဘူဂျာကို သွားမယ့် နိုင်ဂျီးရီးယားတွေကို တွေ့တယ်။ ငါဝတ်ထားတာက အဆင်ပြေရဲ့ လားလို့ သွားမေးမိတယ်။ ဝတ်ထားတာက လက်တိုအင်္ကျီ လည်ပင်းနည်း နည်းကျယ်နဲ့ ဂျင်းဘောင်းဘီပါပဲ။ သူတို့က အဆင်ပြေတယ်ပြောပေမဲ့ ကိုယ်က နည်းနည်းလန့်တယ်။ ကိုယ်တို့ရုံးကထုတ်ထားတဲ့ ဂိုက်လိုင်း (Guideline)ထဲမှာ အင်္ကျီကလက်ရှည်၊ ဘောင်းဘီအရှည်၊ ခေါင်းကို ပဝါမြို့ ရမယ်ရေးတာကို။

ဒါနဲ့ ကိုယ်လည်း အဝတ်မလဲဘဲ လေယာဉ်ပေါ် တက်လိုက်မိတယ် ထင်တယ်။ ဇေဝေဇဝါပဲ။

အဘူဂျာဆိုတာ နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံရဲ့ မြို့တော်။ အဲဒီမြို့လည်းကိုယ် တို့ရဲ့ နေပြည်တော်လိုပဲ။ မြို့အသစ်တည်ပြီး မြို့တော်လုပ်ချထားတဲ့မြို့ အကျယ်ကြီး။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွေမှာ မြို့ကိုတည်ပြီး ၁၉၉၁ မှာ မြို့တော်

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

အဖြစ် ပြောင်းလိုက်တယ်။ အရင်မြို့တော်က Lagos ဘာလို့မြို့ပြောင်း
လိုက်တယ်တော့ ကိုယ်မသိဘူး။ သို့ပေသိ အဲဒီမြို့က သိပ်ပျော်ဖို့ကောင်း
တယ်လို့ ပြောကြတယ်။ အန္တရာယ်လည်း များတယ်။ လူဦးရေထူထပ်မှုက
ကိုယ်တို့ နိုင်ငံလူဦးရေ တစ်ဝက်နီးနီးရှိတယ်။ Main Land နဲ့ Island
နှစ်နေရာ ကွဲတယ်လို့ပြောကြတယ်။ မိန်းလန်းမှာ အလုပ်လုပ်ပြီး အိုင်းလန်း
မှာနေရင် သွားရေးလာရေး သိပ်ပြဿနာတက်သတဲ့။ အိုင်းလန်းမှာပဲနေ၊
အိုင်းလန်းမှာပဲ အလုပ်လုပ်တဲ့သူတွေအတွက်တော့ အကောင်းဆုံးပဲ။ ပွဲတွေ၊
ပျော်စရာတွေ၊ ကမ်းခြေတွေ၊ ပင်လယ်စာတွေအတွက် Lagos က
အကောင်းဆုံးတဲ့။

အကြားပဲရှိတယ်။ ကိုယ်တို့လို အဖွဲ့အစည်းမှာ လုပ်တဲ့သူတွေဟာ
အဲဒီမြို့ကို သွားခွင့်မရှိဘူး။ ပြန်ပေးဆွဲခံရရင် အဖွဲ့ပါတီခိုက်နိုင်တယ်
မဟုတ်လား။ ထားပါလေ။ အဲဒါနဲ့ ၁၉၉၁ မှာ အာဘူဂျာက နိုင်ဂျီးရီးယား
နိုင်ငံရဲ့ မြို့တော်ဖြစ်လာတယ်။ နေပြည်တော်နဲ့တူတယ်လို့ ပြောပေမဲ့
သူ့ဆီမှာ လူနေထူထပ်တယ်။ အစိုးရဝန်ထမ်းတွေတင်မကဘဲ လူငယ်တော်
တော်များများ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းကြောင့် ပြောင်းလာကြတယ်။
စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေလည်းများတယ်။ ဆိုတော့ ခုမှ ဆောက်ထားတဲ့
သမိုင်းမရှိတဲ့မြို့လို့ အပြောနဲ့မြို့တည်ဆောက်ပုံကြောင့်သာ ပြောလို့ရမယ်။
ကျန်တဲ့ကိစ္စတွေတော့ ပုံမှန်ပဲ။ မြို့တည်ဆောက်ပုံလို့ပြောရတာက
လမ်းတွေဆိုတာ အကျယ်ကြီးတွေ။ ရှေးတုန်းကကြုံသလို ဖောက်ထားတဲ့
လမ်းတွေလိုမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလို လမ်းကျဉ်းလေးတွေလည်း မရှိဘူး။

အဲဒီမြို့ကို လေယာဉ်ဆိုက်တော့ ညသန်းခေါင်။ ကိုယ့်မှာ ဗီဇာမရှိ
သေးဘူး။ ဆိုက်ရောက်ဗီဇာလျှောက်ရမယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ စာရွက်
စာတမ်းတွေတော့ ပြည့်စုံတယ်လို့ ထင်တာပဲ။ လေဆိပ်က အဟောင်း။
သိပ်မကြာခင်က လေဆိပ်အသစ် ဖွင့်ထားတယ်။ အသစ်ဆိုလို့ အစ်စတန်ဘူ
လေဆိပ်အသစ်လို့ ပြေးမမြင်နဲ့ဦး။ ရန်ကုန်လေဆိပ်လောက်တောင်
မသားနားဘူး။ ကိုယ်ရောက်တုန်းက အဟောင်းဆိုတော့ ဘယ်လောက်စိတ်
ဓာတ်ကျစရာကောင်းမလဲ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့လေ။ ကားပါကင်ကောင်း
ကောင်းမရှိဘူး။ နေရာလည်းမရှိဘူး။ တစ်ခါသား ခွင့်ပြန်တော့ လေဆိပ်
ကို ဝင်တဲ့လမ်းပိတ်နေလို့ ကားဆရာက ဖြတ်လမ်းက ခေါ်သွားတာ။

ကားဆက်သွားလို့မရတော့လို့ မြေနီလမ်းထဲကတစ်ဆင့် လေဆိပ်ကို လမ်းလျှောက်သွားဖူးတယ်။

လေယာဉ်ပေါ်ကဆင်း၊ ကားနဲ့ကြို၊ အဆောက်အအုံဆီကို ကားနဲ့ပို့၊ အဲဒီဝင်ဝင်ချင်းမှာ အိမ်သာ တစ်ခန်းတိတိရှိတယ်။ အပေါ်သွားချင်တော့ အဲဒီမှာ တန်းစီရတယ်။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးကို ဝင်မရသေးဘူး။ ကိုယ့်မှာ ဗီဇာမပါဘူးလေ။ ဆိုက်ရောက်ဗီဇာမို့လို့ ဗီဇာလျှောက်တဲ့နေရာကို အရင်သွား ရတယ်။ အဲဒီမှာ စတွေ့တာပဲ။

အဲဒီနိုင်ငံက လာဘ်စားမှုမှာ နာမည်ကြီး။ အဲဒါကြောင့်ကိုယ့်မှာ ဗီဇာကြေး နှစ်ဒေါ်လာကို Cash နဲ့ရှင်းလို့မရဘူး။ အလုပ်ရှုပ်ခံပြီး card နဲ့အွန်လိုင်းက ပေးရတယ်။ အဲဒီတော့ ဗီဇာကြေးက ၂ ဒေါ်လာ၊ တရန်စီရှင်ဖီး (Transition fees) က ၂၀ ဒေါ်လာဖြစ်ပါရော။ ဗီဇာကြေးက ကိုယ်ကိုင်တဲ့ပတ်စပို့ ပေါ်မှာမူတည်ပြီး ဈေးကွာတယ်။ ပြင်သစ်များဆို ဒေါ်လာတစ်ရာကျော် ပေးရတယ်။ ပါကစ္စတန်ဆိုရင် ၈၈ ဒေါ်လာ။ သို့ပေမဲ့ အကျင့်က လူတွေရဲ့ အကျင့်က မပျောက်ပါဘူး။ ကိုယ့်ကို ဗီဇာကောင်တာဆီ ခေါ်သွားပေးတဲ့သူက သူ့အတွက် ဘာပါလဲတဲ့။ ဟင် နင်နဲ့ငါနဲ့ ခုမှတွေ့တာ ငါက ဘာယူလာ မရှာလဲဆိုတော့ ပိုက်ဆံနည်းနည်းဖြစ်ဖြစ်၊ ချောကလက် ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာဖြစ်ဖြစ်ပေါ့တဲ့။ ခု နင်နဲ့ငါ သူငယ်ချင်းဖြစ်သွားပြီလေတဲ့။ သိပ်မအံ့သြပါဘူး။ ကိုယ်တို့ဆီမှာလည်း ဒီလိုကိစ္စတွေ ရှိသားမဟုတ်လား။

ဒါနဲ့ ပိုက်ဆံတော့ ငါ ပေးလို့မရဘူး။ ငါ့အဖွဲ့က သဘောကျမှာ မဟုတ်ဘူးလို့။ ငါက အန်ဂျီအိုလာလုပ်တာလေ။ ဘာညာပေါ့။ ဪ ဒါဆို နင်က ဘစ်ဗိုးမန်းပဲတဲ့။ သူက ကိုယ့်အရပ်အမောင်းကိုကြည့်ပြီး ကျောင်းသူလား၊ တရုတ်ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်လာလုပ်တဲ့ အလုပ်သင်ကောင်မလေးလား ထင်ပုံပဲ။ ဒီထက်ကံဆိုးရင် ခေါက်ဆွဲဆိုင်မှာ အလုပ်လာလုပ်တဲ့ တရုတ်မလေးထင်မှာပေါ့။ ချောကလက် တစ်ပြားပေး လိုက်တယ်။ ဟုတ်တယ် ငါက Big woman လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ နောက်အခေါက်တွေ ဗီဇာကောင်တာသွားတဲ့အခါ ပြဿနာကြုံရင်တော့ ဒီထက်ပိုပြောတတ်လာတယ်။ ငါက နင်တို့နိုင်ငံအတွက် အလုပ်လုပ်ဖို့လာ တာ။ စီးပွားလာရှာတာ မဟုတ်ဘူး။ နင်တို့တောင် အဲဒီဒေသတွေ သွားရဲလို့ လားဆိုတဲ့ မာတင်းတင်း စကားတွေ ဆိုတတ်လာတယ်။ မျက်နှာပေးလည်း

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

မာရေကျောရေ ပိုလုပ်တတ်လာတယ်။ အမြဲတမ်းပြောရ တာကတော့ ငါ တရုတ်မ မဟုတ်ဘူးဟဲ့ ဆိုတဲ့စကားပဲ။

အဖေ့ရဲ့ အဘိုး၊ အမေ့ရဲ့အဘိုး နှစ်ယောက်စလုံးက ပြည်ကြီးက လာတဲ့ တရုတ်တွေဖြစ်လေတော့ ကိုယ့်မျက်ခွက်က ဘူးသီးဓားရှုမျက်လုံးနဲ့ တရုတ်မမျက်နှာဖြစ်နေတယ်။ နောက်ပိုင်း နိုင်ဂျီးရီးယားမှာနေတဲ့ တရုတ်တွေ က အစ ကိုယ့်ကိုတရုတ်လို လာနှုတ်ဆက်တတ်တယ်။ တစ်ခါသားတော့ တရုတ်တစ်အုပ်နဲ့ နယူးရီးယားပြီးခါစ ကာလတစ်ခုမှာ ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ ဆုံတယ်။

တစ်ယောက်တည်းထိုင်နေတဲ့ ကိုယ့်ကို တရုတ်မနဲ့မှားပြီး လာနှုတ်ဆက်၊ မိတ်ဆက်။ သူတို့စားပွဲကိုခေါ်ထိုင်။ စားကြသောက်ကြ ဆစ်ကလက်ဖွာကြပြီး နောက်ဆုံး ကိုယ့်ကို ညစာတောင် ကျွေးသွားသေး တယ်။ အဲဒါပြီး နောက်ရက်တွေ တရုတ်မနဲ့မှားပြီး လာနှုတ်ဆက်တဲ့ အသားခပ်မည်းမည်း ကောင်တွေကို ကိုယ်စိတ်မဆိုးတော့ပါဘူး။ အာရှ မှန်သမျှ တရုတ်ထင်နေတတ်တဲ့ တိုင်းပြည်မှာ ကိုယ့်မျက်ခွက်က အဲဒီလို ဖြစ်နေတာကို။ ကိုယ့်နိုင်ငံမှာ ရွှေတိဂုံတက်ရင်တောင် ဝင်ကြေး အတောင်းခံ ရသေးတာပဲ။

ကဲကဲ ဝေတာများပြီ၊ ဗီဇာလျှောက်တဲ့ အခန်းလေးသွားစို့။ ခုမှ နိုင်ဂျီးရီးယားရောက်တဲ့ ညပဲရှိသေးတယ်။ အွန်လိုင်းက ဗီဇာလျှောက်တုန်းက ဘိုင်အိုမက်တရစ်(Biometric လက်ဗွေတွေ ဘာတွေကို ဒစ်ဂျစ်တယ်စနစ်နဲ့ ယူတာမျိုး)ယူရင် ယူနိုင်တာမို့ လေဆိပ်မှာ ၉၀ဒေါ်လာ ထပ်ပေးရင်ပေးရမယ် တဲ့။ တကယ်တမ်းတော့ အဲဒါတွေ မပေးရပါဘူး။ ဘာဘိုင်အိုမက်တရစ်မှ လည်းမယူဘူး။ရှေ့ သုံးလေးယောက်ပြီးတော့ ကိုယ့်ဗီဇာ တစ်လရတယ်။ ဘီဇီနပ်စ် ဗီဇာက တစ်လကနေ သုံးလအထိပေးတယ်။ တစ်ခါမှ သုံးလ မရဖူးလိုက်ဘူး။ ဂိုက်လိုင်းတွေအရဆိုရင် လေဆိပ်ကနေ သုံးလပေးလိုက်ရင် နင်က ကမ္ဘာပေါ်မှာ ကံအကောင်းဆုံးလူသားတဲ့။ မရလိုက်ပါဘူး။ ကိုယ်ကံ မကောင်းဘူးပေါ့။

ဗီဇာရပြီးတော့ အင်မီဂရေးရှင်း Immigration ဖြတ်၊ နောက်ပြီး ပစ္စည်းတွေရွေးပေါ့။ အဲဒီမှာ နောက်အံ့ဩစရာလေး ထပ်တွေ့တာပဲ။ ကိုယ့် အတွက် ပထမဆုံးမစ်ရှင်ဖြစ်တာရယ်၊ ပါရီမှာ နှစ်လည်လျှော့ဈေးတွေရှိနေလို့

ရှေ့ပင်းတွေ လျှောက်လုပ်လိုက်တာရယ်နဲ့ ကိုယ့်အိတ်တွေက များတယ်။ အဲဒီအထဲမစ်ရှင်အတွက် ပါရီရုံးက ထည့်ပေးလိုက်တဲ့ တီရှပ်တွေ တစ်အိတ် ကြီးသယ်လာရတယ်။ အိတ်သုံးအိတ်ဆိုတော့ ကိုယ့်ရဲ့လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ဘယ်လိုမှ ဆွဲမရဘူး။ ထော်လီသွားယူတော့ ပိုက်ဆံပေးရမယ်တဲ့။ ဘယ်လိုရယ်။ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်။ လေဆိပ်မှာထော်လီသုံးတာ ပိုက်ဆံပေးရမယ်တဲ့။ ဘောက်ချာ လေးတောင် ကိုင်ထားသေးတယ်။

ကိုယ့်မျက်ခွက်ကြောင့် အရစ်ခံရတာလည်းပါတယ်။ တရုတ်မ ငါတို့နိုင်ငံထဲကို အခွန်မဆောင်ဘဲ ဘာတွေ သွင်းလာလဲဆိုတဲ့ပုံစံ။ ဘယ် လောက်လဲမေးတော့ ၄၀၀ နိုက်ရာတဲ့။ သူတို့ပိုက်ဆံ။ ဒါနဲ့နေဦး ဒေါ်လာ နဲ့ဆို ဘယ်လောက်လဲဆိုတော့ ၅ ဒေါ်လာဆိုပဲ။ ကိုယ့်မှာ အင်တာနက် ကမရှိတော့ သူတို့ပြောတဲ့ အင်ဖော်မေးရှင်းကို ဂူခေါက်မရဘူး။

အဲဒီမှာ ကယ်သလိုလိုနဲ့လူတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ ငါပေးထားပေးမယ်။ အပြင်ရောက်မှ ပိုက်ဆံလဲပြီးရင် ပြန်ပေးတဲ့။ ဒါနဲ့ အိုကေပေါ့။ သူက ပိုက်ဆံပေးပေးတဲ့အပြင် ပစ္စည်းတွေပါ သယ်ပေးလိုက် သေးဗျာ။ ဇာတ်လမ်းက မပြီးဘူး။ ကာစတန်ဖြစ်ရတယ်။ အိတ်တွေကများ တော့ တရုတ်မပစ္စည်းတွေ ခိုးသွင်းတယ်ဆိုတဲ့အထာနဲ့ ကိုယ့်အိတ်တွေကို စစ်တယ်။

ဒီကိစ္စလည်း ဂိုက်လိုင်းထဲ ပါတယ်။ လျှပ်စစ်ပစ္စည်း၊ ကွန်ပျူတာ၊ ဖုန်း၊ ဘလာ ဘလာတွေကို ပါကင်ပိတ်မသယ်နဲ့။ အသစ်မသယ်နဲ့။ လေဆိပ်မှာ သုံးနာရီလောက်ကြာသွားမယ်တဲ့။ ရုံးပစ္စည်းဆိုရင်လည်း စာရွက် စာတမ်းအပြည့်အစုံယူပါလို့ပြောထားတယ်။ ကိုယ့်မှာ ဒါတွေမပါတော့ မပူပါဘူး။

တစ်အိတ်ချင်း ဖွင့်စစ်တော့ ရုံးကထည့်ပေးလိုက်တဲ့တီရှပ်တွေ၊ ကင်မရာမန်းဝတ်သလို အိတ်တွေနဲ့ ဂျာကင်တွေပဲ ထွက်လာတယ်။ အဲဒီမှာ ပါ ကိုယ်က “ငါက အင်ဂျီအိုဝန်ထမ်းပါ” တရုတ်မဟုတ်ဘူး။ ပတ်စပို့စ် အနီရောင်ကြီးကို ပြရတယ်။ ဗမာပြည်ကဆိုတာ မသိဘူး။ Burma လို့ပြော တော့ သူတို့ကြောင်သွားတယ်။ နောက်မှ ပြန်သိရတာက သူတို့ဆီမှာ Bama ဆိုတဲ့ ဒေသတစ်ခုရှိတယ်။

သူတို့လည်း တွေးမှာပဲ ဒီနိုင်ငံရိုးရိုးယမ်းမက အသားဖြူပြီး

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူဂရီ

ပုသေးသေးဟပေါ့။ သူတို့နဲ့ယှဉ်ရင် ကိုယ့်အသက် သုံးဆယ့်သုံးပေမဲ့ (အဲဒီ တုန်းက) ဆယ်ရှစ်နှစ် အခုမှပြည့်တဲ့ ရုပ်ထွက်နေတာကို။ လေယာဉ် အကြာကြီးစီးထားရတာရယ်။ ညမိုးချုပ်နေတာရယ်။ ပြဿနာပေါင်းစုံတွေ့နေ တာရယ်။ တစ်မီးတွေ အလယ်မှာ ရောက်နေတာရယ်။ သူတို့ပြောတဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားကို နားလည်အောင်ကြိုးစားရတာရယ် ကိုယ် ပင်ပန်းလှပြီ။

ကာစတန်မှာ ရုံးကပစ္စည်းတွေကြည့်၊ အင်ဂျီအိုဝန်ထမ်းဆိုတာ သိပြီးတော့ နင်က လူကောင်းပဲတဲ့။ စီးပွားရေးလာလုပ်တဲ့ တရုတ်မဆိုရင် အသေခံရမှာ။ ဘေးနားမှာ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ထိုင်နေတဲ့ ပြည်ကြီးသား တွေကို တွေ့တယ်လေ။ ပစ္စည်းတွေအားကြီး သယ်လာတာပဲ။ ကိုယ်လွတ် သွားတယ်။

အပြင်ထွက်လာတယ်။ ပိုက်ဆံလဲတယ်။ ကိုယ့်မှာ ပိုက်ဆံအများကြီး မပါဘူးလို့ အထဲမှာလိမ်ထားတော့ အပြင်ကိုပစ္စည်းလှည်းတွန်းပြီးလိုက်လာတဲ့ ကောင်ရှေ့ ပိုက်ဆံတွေ အများကြီးမထုတ်ရဲဘူး။ ပါရီမှာသုံးပြီးကျန်တဲ့ ယူရိုအကြွစေ့တွေပဲ ထုတ်တယ်။ ငွေလဲတယ်။ အစောက ၄၀၀ နိုင်ရာကို ငါးဒေါ်လာဆိုတာလိမ်တာ။ တကယ်တော့ ၃၆၀ ဝန်းကျင်ပဲရှိတယ်။ ယူရိုက တစ်ယူရိုကို ၄၀၀ လောက်ရတယ်။ ငါ့ကို လိမ်တယ်ဆိုပြီး တင်းသွားတယ်။

နောက်ပြီးအစောက ပြောသလို ပင်ပန်းနေပြီ။ ဘူနေပြီ။ ရန်ရှာချင် လာပြီ။ ဒါနဲ့ပိုက်ဆံလဲပြီး သူ့ကို လေးရာလား၊ ငါးရာလားပဲ ပေးလိုက်တယ်။ ဘဲလေးက(ဘဲလေးလို့သာပြောတာ ကိုယ့်နှစ်ဆလောက်ရှိတယ်။ ကိုင်ပေါက် လိုက်ရင် ကိုယ်တစ်လလောက်ဆေးရုံပေါ်ရောက်သွားမလားပဲ) ကိုယ့်ကို တင်းရော။ နင့်ကိုကူညီတဲ့လူကို ဒီလိုပဲ appreciate လုပ်ရလားတဲ့။ ဪ နင်တို့ကရော နင်တို့နိုင်ငံကိုလာတဲ့လူကို ဒီလိုပဲ လိမ်စားရလားလို့ပြောလိုက် တယ်။ အစောက နင်တို့ငါ့ကိုပြောတော့ ယူရိုအကြွဆို မယူဘူးဆို။ လေးရာဆိုတာ ငါးဒေါ်လာဆို အခုဘာလို့ တစ်ဒေါ်လာပဲဖြစ်ရတာလဲ။ ဘာညာ ပြန်အော်ပေးလိုက်တယ်။ ပုံမှန်ဆို လုပ်ရဲပါ့မလားပဲ။ အိပ်ချင်မူးတူး ပင်ပန်းနေတော့ ဘာမှမသိတော့ဘူး။

ဒါပေမဲ့လို့ ကိုယ့်ရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းက ကြောက်နေပြီ။ ညကြီး သန်းခေါင် ဒီနိုင်ငံထဲမှာ ငါ့ရုံးကသာ ငါ့ကိုလာမကြိုရင် ငါဘာလုပ်ရမလဲ။ တွေးပူနေပြီ။ ဒီမှာတော့ ဒီလောက် လူလိမ်လူကောက်တွေများနေတာ

ဟိုတယ်သွားမယ်လို့ တက္ကစီခေါ်ရင်ရော စိတ်ချရပါ့မလား။ ငါ့ကို ဘယ်ခေါ်သွားကြမှာလဲ။ ငါ့မှာဖုန်းကတ်လည်းမရှိ အင်တာနက်လည်းမရှိ။ ရတယ်ဟန်ကတော့ မပျက်ပါဘူး။

ဟိုဘဲကို အော်လွှတ်လိုက်ပြီး သူထွက်သွားတော့မှ လက်ထဲရှိတဲ့ ယူရိုတစ်ရာလား နှစ်ရာလား လဲတယ်။ အနည်းဆုံးတော့ ပိုက်ဆံရှိပြီ။ လှည်းအလေးကြီးကို မနိုင်တနိုင် တွန်းတယ်။ ၈၀ကီလို လောက်ရှိမလားပဲ။ အပေါက်ဝနားရောက်တော့ မဒမ် ဖုန်းဆက်မလားဆိုတဲ့ ကောင်မလေးတွေ တွေ့တယ်။ ခေါင်းခါပြ။ မဒမ် တက္ကစီဆိုတဲ့ ကောင်မလေးတွေလည်းပါတယ်။ ခေါင်းခါပြ။

ညက အိုစာနေပြီ။ အဲဒီမှာ ကိုယ့်ထက်ဒုက္ခများနေတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို တွေ့တော့တာပဲ။ ပါကစ္စတန်က။ ကိုယ်နဲ့ အစ္စတန်ဘူးလေဆိပ်မှာ တွေ့ခဲ့တာ။ လေယာဉ်ပေါ်တက်တော့ အမည်းတွေကြားထဲ သူနဲ့ကိုယ်ပဲ ရုပ်က ကွဲထွက်နေတာ။ ပါကစ္စတန်ရုပ်က ကုလားဆင် နည်းနည်းအသားဖြူရုပ်ပေါ့။ နှုတ်ဆက်ကြတော့ သူလည်း ပါရီက လာတာ။ ကိုယ်နဲ့တစ်မြို့တည်း အလုပ်လုပ်မယ့်သူပဲ။ ပြင်သစ်အဖွဲ့တစ်ခုကပဲဆိုတာ သိရတယ်။

အပေါက်ဝမှာချွေးပြန်ပြီး မျက်နှာသူငယ်လေးနဲ့ ရပ်နေတယ်။ ဟေ့...၎က်အပ် (What's up?) ဆိုတော့ သူ့ဆရာလာမကြိုဘူးတဲ့။ ဖုန်းဆက်ရင်ရောဆိုတော့ ဖုန်းက အားကုန်သွားပြီတဲ့။ ပါဝါဘဏ်မပါဘူးတဲ့။ အပြင်မှာ မှတ်မထားဘူးတဲ့။ ဖုန်းနံပါတ်ကတည်း အားကုန်နေတဲ့ ဖုန်းထဲမှာတဲ့။ အပြင်မှာ မှတ်မထားဘူးတဲ့။ ဒါတောင် သူ့ရာထူးက လော့ဂျင်စတစ်တဲ့။ စိတ်ထဲမှာ ငါ အဲဒီအဖွဲ့ဘယ်တော့မှ အလုပ်သွားမလုပ်ဘူးလို့ တွေးလိုက် တယ်။ တစ်ခုခုဖြစ်လို့ သူ့ကို အားကိုးရမယ်ဆိုရင် အလောင်းပါ ပျောက်ရင် ပျောက်သွားမယ်။

ခဏနေဦးဟာ နင့်ကို ငါခေါ်သွားလို့ရမလားမသိဘူးလို့။ ဒါပေမဲ့ လောလောဆယ် ငါ့ကားရှာဦးမယ်ပေါ့။ အပြင်ကို လှမ်းထွက်။ လူတွေ အများကြီးပဲ။ အကုန်အသားမည်းမည်းလူထွားထွားတွေချည်း။ ရန်ကုန်လေဆိပ်လို အမည်းဖျက်မယ့် တက္ကစီသမားတွေ အနီးကပ်မှာတော့ မရှိဘူး။ တစ်လမ်းကျော်လောက်မှာ ဝိုင်းအုံနေတာပဲ။

အဲဒီကြားထဲမှာ ကိုယ်ဆယ့်တစ်နှစ်လုံး အလုပ်လုပ်ခဲ့တဲ့အဖွဲ့ရဲ့

နာဂိုးဒေ မိုင်ဒူဂူရီ

လိုဂိုပိုစတာလေး ကိုင်ထားတဲ့လူတစ်ယောက်ကို လှမ်းတွေ့လိုက်တယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ ကိုယ့်စိတ်ထဲမယ် ကိုယ့်အဖေကို ဒုက္ခတွေကြားမှာ တွေ့လိုက်ရသလိုပဲ။ ကယ်တင်ရှင်ကြီးကို တွေ့လိုက်သလိုပဲ။ အနည်းဆုံး ငါ လုံခြုံပါသေးလားပေါ့။ ကားပေါ်ပစ္စည်းတွေတင်။ ဟိုပါကစ္စတန်ဒုက္ခသည် ကိုပါ ကယ်ပြီး မြို့ထဲပြန်ခဲ့တယ်။

ဒီလူကို ကိုယ်ကယ်တာ အဲဒီတစ်ခါတည်း မဟုတ်ဘူး။ ပထမဆုံး တစ်ခါ ခွင့်ပြန်ပြီး နိုင်ဂျီးရီယားကို ပြန်လာတော့ သူနဲ့လေယာဉ်တစ်စီးတည်း ဖြစ်ပြန်တယ်။ ဆိုက်ရောက်ဗီဇာပေးတဲ့နေရာမှာ ကိုယ်ပရင့်အောက်ထုတ်လာ တဲ့ စာရွက်တွေမပြည့်စုံလို့ဆိုပြီး ဖက်တီးမကြီးတစ်ယောက်က ကိုယ့်ကို ရစ်ရော။ နောက်ပြီး သူထုတ်ပေးမယ်တဲ့။ သူ့ကို ၁၀၀၀ နိုင်ရာပေးတဲ့။ ဟယ် အံ့သြပဲ။ ၁၀၀၀ဆိုတာ သုံးဒေါ်လာလောက်ရှိတယ်။ ဘာလို့ပေးရ မှာတုံး။ စာရွက်လေးတစ်ရွက် ပရင့်ထုတ်တာများ။ မပေးနိုင်ဘူးလို့။ ငါ့ဟာငါ တစ်နေရာမှာ ရှာထုတ်မယ်။ နင်တို့အတွက် အလုပ်လာလုပ်တဲ့လူကို ဒီလိုလူလည်ကျတာ မကောင်းဘူးလို့ ပြောခဲ့လိုက်တယ်။

နောက်ပြီး လေဆိပ်ထဲရှိတဲ့ ကိုယ်စီးလာတဲ့ အဲလိုင်းကောင်တာကို သွားပြီး စာရွက်လေးထုတ်ခိုင်းတော့ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ပရင့်ထုတ်ပေးတယ်။ အဲဒါတွေလုပ်ပြီး ပြန်ရောက်လာတော့ ဘာသားကောင်းက ရုံးခန်းထဲမှာ ချွေးတပြန်ပြန်၊ မျက်နှာငယ်လေးထိုင်နေတယ်။

“ဟေး... ငါတို့တွေကြပြန်ပြီ။ အဆင်ပြေရဲ့လား”

“ဟင့်အင်း မပြေဘူး။ ငါ့ရဲ့ ခရက်ဒစ်ကတ်အလုပ်မလုပ်လို့။ ဗီဇာကြေး ပေးမရဘူး”

“ဟင်... ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ..”

“ငါလည်းမသိဘူး။ ဒူဘိုင်းမှာ သုံးခဲ့သေးတယ်။ သုံးလို့ရသားပဲ။ ဒီမှာဘာလို့ သုံးမရလဲမသိဘူး”

“ဪ... ”

“နင့်ကတ်ရော အလုပ်လုပ်လား”

“အေး... အွန်လိုင်းကနေ ငါပေးခဲ့တာပဲ။ ပေးလို့ရနေသားပဲ”

“နင် ငါ့ကို ခဏစိုက်ထားပေးလို့ရမလား။ မိုင်ဒူဂူရီ ရောက်ရင် ငါနင့်ကို ပိုက်ဆံပြန်ပေးမယ်လေ”

“အင်း... ရပါတယ်”

ကိုယ့်ကတ်နဲ့ ပေးလိုက်တော့ ပေးလို့ရသွားတယ်။ နောက်ပိုင်းမှ သိရတာက နိုင်ဂျီးရီးယားတွေက ဘဏ်တွေကို ဟက်၊ ကတ်အတုတွေလုပ်၊ ပိုက်ဆံတွေ လိမ်။ အဲဒီရာဇဝတ်မှုတွေများလွန်းလို့ ပါကစ္စတန်ဘဏ်တွေက နိုင်ဂျီးရီးယားနဲ့ ပတ်သက်သမျှ Transistion တွေကို ဘမ်းထားတာတဲ့။ နောက်ပိုင်းမှာ ပါကစ္စတန်တိုင်း ဗီဇာကြေးပေးဖို့ အဆင်မပြေဖြစ်ကြတာ တွေ့ရတယ်။

ရုံးနဲ့အိမ်က တစ်ဝန်းတည်း။ အာဘူဂျာမှာက ရုံးရယ်လို့မည်မည်ရရ မရှိဘူး။ အကုန်လုံးက မိုင်ဒူဂူရီမှာ ရုံးထိုင်တာ။ အာဘူဂျာမှာရုံးထိုင်တဲ့သူ နှစ်ယောက်ပဲရှိတယ်။ အိမ်ကိုရောက်တော့ ညတစ်နာရီကျော် နှစ်နာရီနီးပြီ။

ကိုယ့်ကို အဲဒီအချိန်အထိ စောင့်နေတဲ့သူရှိနေသေးတယ်။ ၂၀၁၃ ခုဘိုင်းမှာ ဝေါ့ရှော့တစ်ခုလုပ်တုန်းက တွေ့ဖူးခဲ့တာ အာဖကန်နစ္စတန်လူမျိုး၊ နာမည်က ဖားရစ်။ သူကဒီနိုင်ငံကပြန်မှာ ကိုယ်က အဲဒီကို အခုမှရောက်တာ။ ပြန်ဆုံကြတော့ တစ်ရက်စာပဲတဲ့။ ဘယ်လိုနေနေ အားရှိသွားပြီး တွေ့တာနဲ့ဖက်ပြီး နှုတ်ဆက်လိုက်မိတယ်။

ငါတစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဘူး.....

အခန်း - ၁

နောက်တစ်ရက်မှာ အဘူဂျာမြို့ထဲထွက်တယ်။ ရုံးဖွင့်ရက်ပေမဲ့ လို့ ကိုယ့်မှာအလုပ်မရှိသေးဘူး။ သယ်လာတဲ့ပစ္စည်းတွေက တစ်ခါတည်း အကုန်လုံးသယ်မရဘူးတဲ့။ KG 20 ပဲ သယ်လို့ရမယ်ဆိုတော့ ပါလာတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို အကုန်ပြန်ထုတ် Weight ပြန်ချိန်လုပ်ရတယ်။ လေယာဉ် အကြာကြီးစီးထားလို့ အူကြောင်ကြောင်ဖြစ်ဆဲပဲ။

နေ့လယ်စာစားဖို့ အပြင်သွားကြတယ်။ ပြန်မယ့်တစ်ယောက်က ပိုက်ဆံလဲချင်တယ်ဆိုတော့ ဟိုတယ်အကြီးကြီး တစ်ခုကိုခေါ်သွားတယ်။ အဆောက်အအုံက ခမ်းနားတယ်။ အထဲမှာ ဆိုင်တွေလည်း ရှိတယ်။ အဝတ်အစား၊ ပန်းချီကား၊ ငွေလဲကောင်တာ စသည်ဖြင့်ပေါ့။ အဲဒီထဲမှာ ပန်းချီကားတွေကတော့ ကိုယ့်ကို အဆွဲဆောင်နိုင်ဆုံး။ အာဖရိကန် ပန်းချီကို ခုမှ မျက်စိနဲ့တွေ့ဖူးတာကို။

အရောင်တောက်တောက်တွေနဲ့ သိပ်လှတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာတော့ သူတို့တွေ အရောင်အတောက်တွေ ကြိုက်တတ်တာ ကိုယ်မသိသေး။ ပန်းချီကားတွေကို ကိုယ်ငေးနေတော့ ဒရိုင်ဘာက ဝယ်ချင်လားတဲ့။

ဟင့်အင်း။ ပိုင်ချင်တာမဟုတ်ဘူး ငေးချင်တာပါလို့။ ချစ်သောအရာများကို အရှိအတိုင်း ငေးကြည့်နေရတာ ပိုကောင်းပါတယ်။

နေ့လယ်စာစားတာရယ်၊ တူတူလည်တဲ့ အိသီယိုးပီးယမ်း ဘဲ တစ်ပွေ ရှော့ပင်ထွက်နေတာရယ်ကြောင့် ရုံးပြန်ရောက်တော့ ညနေသုံးနာရီ လောက် ဖြစ်သွားပြီပဲ။ အဲဒီ အိသီယိုးပီးယမ်းကလည်း မစ်ရှင်ပြီးလို့ပြန်မှာ။ နောက်ပိုင်းမှာ တခြားအဖွဲ့တွေနဲ့ နိုင်ဂျီးရီးယားကို ခဏခဏ ပြန်ရောက်နေ တာ တွေ့ရတယ်။ ဒီကိစ္စဟာ ဆန်းပြားတဲ့ ကိစ္စတော့မဟုတ်ဘူး။ အဖွဲ့အမျိုး မျိုးကို ပို့စ်အမျိုးမျိုးနဲ့ ဒီနိုင်ငံထဲပြန်ဝင်နေတဲ့ လူတွေ တော်တော်များတယ်။

ကိုယ့်အတွက် နိုင်ဂျီးရီးယားက ပထမဆုံးမစ်ရှင်။ ဆိုတော့ ကိုယ့်ဆီ မှာ တခြားနိုင်ငံတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ဖို့ အတွေ့အကြုံ အလုံအလောက်မရှိဘူး။ တော်တော်များများ ပြောကြတာကတော့ ဒီနိုင်ငံမှာ နေရတာကောင်းသတဲ့။ ထားပါလေ။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မတူကြဘူးပေါ့။

ရောက်ရောက်ချင်းညက ကိုယ်နဲ့တွေ့တဲ့ အာဖကန်နစ္စတန်က တော့ ပြန်လာနိုင်ဖို့ မရှိတော့ဘူး။ ဘာအကြောင်းကြောင့်ရယ်လို့ မသိရဘဲ နိုင်ဂျီးရီးယားအစိုးရက အာဖကန်နစ္စတန်တွေကို ပြည်ဝင်ခွင့်ပိတ်ပစ်လိုက် တာ။ အဲဒီကြောညာချက်ထွက်လာတဲ့အချိန်မှာ ကိုယ်တို့ရုံးက အာဖကန် နစ္စတန်နှစ်ယောက်က ခွင့်ပြန်နေတဲ့အချိန်။ သူတို့နှစ်ယောက်ခွင့်ကနေ ပြန်မလာနိုင်တော့ဘူး။ ခုတွေ့တဲ့တစ်ယောက်ကတော့ နိုင်ငံထဲမှာရှိနေတော့ ဆက်နေလို့ရတယ်။ သို့ပေသိ အခုပြန်ပြီးရင် ပြန်လာလို့ မရတော့ဘူးတဲ့။

ကိုယ်တို့ရုံးဟာ မြို့ထဲနဲ့ ခပ်ဝေးဝေး နေရာမှာရှိတယ်။ ခြံဝန်း အကျယ်ကြီးထဲမှာ အိမ်အကြီးကြီးတစ်အိမ်ရယ်၊ သေးသေးလေးတစ်အိမ်ရယ် ရှိတယ်။ အကြီးကို ကိုယ်တို့နေဖို့အခန်းတွေရှိပြီး အသေးမှာတော့ ရုံးဖွင့် ထားတယ်။ အဲဒီခြံကြီးကိုကာထားတဲ့ ခြံစည်းရိုးအပေါ်မှာ လျှပ်စစ်စီးနေ တဲ့ သွပ်ဆူးကြိုးတွေ ကာထားတယ်။ ဒီနေရာမှာ လျှပ်စစ်စီးနေပါတယ်လို့ လည်း ရေးထားသေးတယ်။ အဲဒီဆိုင်းဘုတ်ကိုတွေ့ပြီး ကိုယ်နည်းနည်း လန့်သွားတယ်။ ဘယ်လိုနိုင်ငံကြီးလဲဟ...

အဘူဂျာမှာ နှစ်ညအိပ်ပြီး ကိုယ်တကယ်ရုံးထိုင်ရမယ့် မိုင်ဒူဂူရီကို သွားတယ်။ WFP က ယူအင်နဲ့ အင်ဂျီအို ဝန်ထမ်းတွေအတွက် ပြေးပေးနေ တဲ့ လေယာဉ်တွေ။ အဲဒီလေယာဉ်က ခပ်သေးသေး။ ကိုယ်ပိုင်လေယာဉ်

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

တွေ ထွက်တဲ့လေဆိပ်ကနေထွက်တယ်။ ဧည့်ခန်းဆိုတာ အကျယ်ကြီး၊ ဆိုဖာခုံ အကြီးကြီးတွေနဲ့၊ လေယာဉ်စောင့်နေတုန်း စားဖို့ မုန့်၊ ကော်ဖီ၊ လက်ဖက်ရည်တွေနဲ့ပါ ဧည့်ခံသေးတယ်။

လေယာဉ်ကွင်းထဲမှာ ကိုယ်ပိုင်လေယာဉ်တွေဆိုတာ အများကြီး တန်းစီရပ်ထားတယ်။ ဒီလောက်များတဲ့ လေယာဉ်အသေးလေးတွေကို တစ်နေရာတည်းမှာ ကိုယ်မတွေ့ဖူးဘူးလေ။ နောက်ပိုင်းမှာ သိရတာက ဒီနိုင်ငံမှာ ဆင်းရဲချမ်းသာ ကွာဟချက်က ဒီကိစ္စကြောင့် ပိုကြီးလာတယ်။ မြောက်ပိုင်းဒေသနဲ့ တောင်ပိုင်း ဒေသကွာဟချက် ကြီးမားလွန်းတယ်။ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ အစိုးရရဲ့ အထောက်အပံ့၊ မြို့ပြအဆောက်အအုံတွေ အစစ အရာရာ ကွာခြားလွန်းတယ်။ နောက်ကွာခြားချက်တစ်ခုက ဘာသာရေးပဲ။ နိုင်ဂျီးရီးယားဟာ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံ မဟုတ်ဘူး။ သို့ပေမဲ့ မြောက်ပိုင်းမှာ မွတ်ဆလင်တွေရှိပြီး တောင်ပိုင်းမှာ ခရစ်ယာန်တွေ ရှိတယ်။

စီးပွားရေးအရ တောင်ပိုင်းမှာ ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းရှိတယ်။ ရေနံ ထွက်တယ်။ အဲဒါတွေကြောင့် စီးပွားရေး တော်တော်လေးကောင်းတယ်။ ချမ်းသာတယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။ မြောက်ပိုင်းကတော့ ဆာဟာရသဲကန္တာရ အစမှာဖြစ်နေတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်လို့ရပေမဲ့ တခြားတွင်းထွက်တွေမရှိ ဘူး။ ဘိုဂိုဟာယမ် ပြဿနာကြောင့် တောင်ပိုင်းရဲ့ စီးပွားရေးဟာ ပိုပြီးထိခိုက် သွားတယ်။ ပြည်နယ်တွေဟာ မငြိမ်းချမ်းတော့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ ရပ်လိုက်တာတွေ၊ လုပ်ငန်းရှင်တွေအဲဒီဒေသမှာ မနေတော့တာတွေ ဖြစ်လာ တယ်။ ကွာဟချက်က ဒီကိစ္စကြောင့် ပိုကြီးသွားတယ်။

ကိုယ်နားလည်သလိုဆိုရင်တော့ မွတ်ဆလင်ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ ထုံးစံနဲ့ ခရစ်ယာန်ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံတွေ ကွာနေတာလည်း တောင်နဲ့ မြောက်ကို ပိုပြီးကွာဟစေတယ်။ မြောက်ပိုင်းသားတွေ အမြင်ကျဉ်းတယ်။ လေ့လာသင်ယူမှုအားနည်းတယ်။ တောင်ပိုင်းသားတွေက အမြင်ကျယ် တယ်။ လေ့လာသင်ယူမှုအားကောင်းတယ်။ စိတ်သဘောထားပွင့်လင်းတယ်။ အာဖရိကရဲ့ အကောင်းဆုံးတက္ကသိုလ်တွေဟာ ဒီနိုင်ငံထဲမှာ ရှိတာပဲ။ လူတော်တွေ အများကြီး ရှိတယ်။

သို့ပေသိ တောင်ပိုင်းကလူတွေဟာ မြောက်ပိုင်းကို လုံးဝ မသွား ချင်ကြဘူး။ အဲဒီနေရာဟာ နေသင့်တဲ့ဒေသလို့ သူတို့မမြင်ဘူး။ အလုပ်

လည်း လာမလုပ်ကြဘူး။ ဒီလောက်ခေါင်တဲ့နေရာကို ငါတို့ ဘာလို့ သွားရမှာလဲ ဆိုတဲ့ သဘောထားမျိုးရှိကြတယ်။ သွားဖို့လည်း ကြောက်ကြပုံပဲ။

တစ်ခါတစ်ခါ အဘူဂျာရောက်တုန်း အပြင်ထွက်လို့ လူတွေနဲ့တွေ့ရင် ဘာအလုပ်လုပ်လဲ။ ဘယ်မှာနေလဲ မိတ်ဆက်ကြတဲ့အခါ ကိုယ် မိုင်ဒူဂူရီ ဘိုနိုပြည်နယ်မှာ နေတယ်လို့ပြောလိုက်ရင် အံ့ဩထိတ်လန့်သွားတဲ့သူတွေတွေ့ဖူးတယ်။ ဒီလောက် ကြောက်စရာကောင်းတဲ့နေရာမှာ ဘာလို့သွားနေနေလဲပေါ့လေ။ ကိုယ်တို့ဆီမှာ ရခိုင်ဘက်သွားနေတယ်လို့ ပြောသလိုထက် ဆိုးမလားပဲ။

မိုင်ဒူဂူရီကို ကင်ညာက လာတဲ့သူတစ်ယောက်နဲ့ အတူတူသွားရတယ်။ သူက ကိုယ်ရောက်ပြီး နောက်တစ်ရက်မှာ ရောက်လာတာ။ ပါရီရုံးမှာ ဆုံခဲ့ပြီးသား။ အဲဒီအချိန်ရုံးမှာ ကင်ညာကလာတဲ့သူ သုံးယောက်ရှိတယ်။ ကိုယ်ရုံးထိုင်ရမှာက မိုင်ဒူဂူရီ။ သူရုံးထိုင်ရမှာက မွန်ဂူနီဆိုတော့ နောက်ပိုင်းတော့ တစ်ခါတစ်ခါပဲ ဆုံဖြစ်တော့တယ်။ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး တောင်ဆူဒန်မှာပဲ အလုပ်လုပ်ခဲ့တာတဲ့။ အခက်ခဲဆုံး နိုင်ငံတွေထဲက တစ်ခုလို့ ဆိုကြတယ်။ တစ်ချိန်မှာ ကိုယ်သွားချင်တဲ့ နိုင်ငံစာရင်းထဲမှာ တောင်ဆူဒန်ပါတယ်။ အဲဒီကင်ညာရဲ့နာမည်က ရှားဒရက်။ အိမ်ထောင်နဲ့ကလေးသုံးယောက်လား ရှိတယ်။ ပြင်သစ်စကား နည်းနည်းပြောတတ်တယ်။ ပြင်သစ်စာ ဖတ်တတ်တယ်။ သူက ကိုယ်နဲ့အတူတူ မစ်ရှင်ကို ရောက်လာပြီး နောက်တစ်နှစ်နဲ့ငါးလကြာ ကိုယ်ပြန်လာတဲ့အထိ မစ်ရှင်မှာ ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့သူဆိုတော့ ကိုယ်နဲ့ရင်းနှီးသွားတဲ့ လူတစ်ယောက်ဖြစ်လာတယ်။

သူ့ကိုကြည့်လိုက်ရင် အမြဲတမ်း ခေါင်းတုံးပဲ။ ပိန်ပါးပါး၊ ခပ်ပြုံးပြုံး၊ အခက်ခဲဆုံး အခြေအနေတွေမှာတောင် စိတ်ညစ်နေတယ်ဆိုတဲ့ပုံစံ သိပ်မတွေ့ရဘူး။ ဓာတ်ပုံရိုက်တာ ဝါသနာပါတယ်။ ကင်မရာသတင်းမှန်သမ္မု အကုန်သိတယ်။ စာဖတ်တယ်။ သူညွှန်းထားတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ် အခုထိ ကိုယ်ဖတ်မပြီးသေး။ စာအုပ်နာမည်က Emma's War တဲ့။ ရေးတဲ့သူက Deborah Scroggins။ ကိုယ်တို့လို အန်ဂျီအိုဝန်ထမ်း အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီး၊ တောင်ဆူဒန်ကို ရောက်လာပြီး နောက်ဆုံးမှာ တောင်ဆူဒန်က သူပုန်ခေါင်းဆောင်နဲ့ ချစ်ကြိုက်ပြီး လက်ထပ်လိုက်တယ်တဲ့။ စာအုပ်ကတော့ သူဆုံးပြီးမှ သတင်းသမား Deborah Scroggins ရေးထားတာပဲ။

ကိုယ်ဖတ်ချင်တယ်လို့ပြောတဲ့စာအုပ်က ကင်ဒဲနဲ့ ပန်းသီးစာအုပ်ဆိုင် (Apple book store) မှာ ဝယ်လို့ရတယ်။ ၁၁ ဒေါ်လာ ဝန်းကျင်ပေးရမယ်။ အီးဘုတ်ကို ပြောတာ။ တခြားစာအုပ်တွေလို ခိုးဒေါင်းဖို့ ပတ်ရှာပေမဲ့ မရှိဘူး။ နောက်ဆုံး ဝယ်လိုက်ရတယ်။ ကိုယ်မဝယ်ရင် ရှားဒရက်ကဝယ်ပြီး လက်ဆောင်ပေးတော့မလို့တဲ့။ သူ အဲဒီလိုလုပ်မှာ ကြောက်လို့ ကင်ဒဲမှာ ဝယ်ပစ်လိုက်ရတယ်။ နောက်ပြီး ကိုယ့်ထုံးစံအတိုင်း မဖတ်ဘူး။ ဝယ်ပြီးရင် တာဝန်ကျေသွားပြီလေ။

တစ်ခါသားက ကိုယ်ရုံးထိုင်တဲ့မြို့ကိုသွားတယ်။ အဲဒီမှာ နှစ်ည သုံးည အိပ်တယ်။ ညပိုင်းမှာ ညစာစားပြီး ကိုယ်ဘာသာပြန်တာတွေ ဆက်လုပ်တယ်။ ကွန်ပျူတာမှာ Word မိုင်ရယ်၊ ebook ရယ် ယှဉ်ဖွင့်ပြီး မြန်မာလို စာရိုက်နေတာတွေတော့ သူ စိတ်ဝင်တစား လာကြည့်တယ်။ ဆွို အဲဒီစာတွေက ကီးဘုတ်မှာ ပါနေလားတဲ့။ ကီးဘုတ်ကြည့်တော့ အေဘီစီတွေပဲ ရှိတာကို။ နင့်စာရိုက်ဖို့ စပယ်ရှယ်ကွန်ပျူတာလိုလားတဲ့။ မလိုဘူးလေ။ ဒါပုံမှန် ငါတို့သုံးနေတဲ့ ကွန်ပျူတာပဲကို။ နင် အဲဒီစာလုံးတွေကို ဘယ်လိုမှတ်မိလဲတဲ့။ ကီးဘုတ်မှာ ကကြီး ခခွေးမှမပါတာ။ ဒီအတိုင်းမှတ်မိနေပြီလေကွာ။ အဆန်းမှ မဟုတ်တာ။

ဒီစာလုံးပိုင်းပိုင်းတွေက နင်တို့စာလား။ ဟုတ်တယ်လေ။ ငယ်ကတည်းက ပြောခဲ့တဲ့ စကားနဲ့စာပဲ။ အဲဒါ နင်သင်ထားတာပေါ့။ အေးလေ။ ကျောင်းမှာသင်ပေးတယ်လေ။ နင့်ဘရိန်းတော်တော်ကြီးတာပဲဟ။ ဘယ်နှယ်မကြီးပါဘူး။ သူ တအံ့တဩဖြစ်နေတယ်။ ကိုယ်တို့မှာကိုယ်ပိုင် ဘာသာစကားနဲ့ ကိုယ်ပိုင်အက္ခရာတွေရှိနေပြီး အဲဒီစာကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ဖြစ်နေတာ သူ့အတွက် အမေးဇင်းတွေ ဖြစ်နေရော။ သူတို့ ကင်ညာတွေ ပြောတဲ့စကားက ဆွာဟီလီ။ အဲဒီဘာသာစကားသုံးတဲ့ အာဖရိကန်နိုင်ငံ ရှစ်နိုင်ငံရှိတယ်။ သိချင်ရင် ဂူဂဲသုခခေါက်ကြည့်။ ကိုယ်တို့လို ကိုယ်ပိုင် အက္ခရာမရှိဘူး။ လက်တင်စကားလုံး အေဘီစီနဲ့ပဲစာရေးတာ။ ကိုယ်သိသလောက် အဲဒီတိုက်ရဲ့ ဘာသာစကားတော်တော်များများ ဒီလိုပဲဖြစ်လိမ့်မယ်။ အီသီယိုးပီးယား တစ်နိုင်ငံကတော့ ကိုယ်ပိုင်ဘာသာစကားနဲ့ စာအရေးအသားရှိတယ်။ ကျန်တဲ့နိုင်ငံတွေကတော့ ကိုယ်လည်း မသိတော့ပါဘူး။

ထားပါ။ ပြောလိုတာက သူတို့တွေအတွက် ကိုယ်တို့တွေ ကီးဘုတ်

ကို မကြည့်တမ်း စပါကတီပုံစံ ဘာသာစကားကို ရိုက်နေတာဟာ အံ့ဩစရာ ပဲ။ စာရေးတော့လည်း ဘာထူးလဲ။ ဒီစာလုံးဝိုင်းဝိုင်းတွေကို ရေးနေလိုက်တာ ဟာ အံ့ဖွယ်ဖြစ်ပြန်ရော။

တစ်ခါတစ်ခါ အချိန်ရရင် စိတ်ကူးပေါက်တဲ့အခါများကျရင် ကိုယ် တတ်သလောက် မှတ်သလောက် မြန်မာစာအကြောင်း ပြောပြတယ်။ ကကြီး၊ ခခွေး၊ ဂဂယ်။ ပြီးရင် က ကာ ကား အသံပြောင်းသွားတဲ့ အကြောင်း။ ရယစ်၊ ရပင့်၊ ဝစ္စပေါက်တွေအကြောင်း လျှောက်ပြောတာ။ က ကာ ကား မှာတင် တော်တော်များများ ရွာလည်သွားပြီ။ က က Dance, ကာ က Cover ဒါမှမဟုတ် Protection နောက်ပြီး ကား က ကားတာနဲ့ မောင်းတဲ့ ကားပေါ့။ အဲဒီ အသံသုံးခုမှာတင် အသံကွဲတာကို မသိတဲ့သူတွေ အများကြီး။ အဖြူရော အမည်းရော အတူတူပဲ။

အဲဒီတော့ကိုယ်တို့မှာ ရှိတဲ့ ကကြီးခခွေး ကနေ အ အထိ ဒီလို အသံတွေပြောင်းပြီး အဓိပ္ပာယ်တွေပြောင်းလိုက်နိုင်တယ် ဆိုတဲ့အကြောင်း။ တခြား ရယစ်၊ ယပင့်တွေနဲ့ ပေါင်းစပ်ပြီး စကားလုံးလေးတွေကို ရေးရ ကြောင်း ဆက်ရှင်းလိုက်ရင် ဒီကောင်တွေအကုန်လုံး ကိုယ်ကို ယူအာဂျီးနီးယပ် ဆိုတဲ့ ရုပ်နဲ့ကြည့်တော့တာပဲ။ အဟေး... ဒီအတိုင်းဆို ကိုယ်တို့တစ်နိုင်ငံလုံး ဂျီးနီးယပ်တွေချည်းပဲ။

စာကို ကီးဘုတ်မကြည့်ဘဲ ရိုက်တတ်တဲ့အကြောင်းလား။ ရိုက်တတ်မှာပေါ့ ဂျီတော့ခေတ်မှာလူဖြစ်လာတာလေ။ တစ်နာရီ ၅၀၀ ပေးပြီး လူဘယ်နှယောက်နဲ့ စကားပြောမလဲ။ အဲဒီလိုကျင့်လာတာကို။ ဒါတွေ ကိုယ်မရှင်းပြလိုက်ပါဘူး။ ချော်လဲရောထိုင် ဂျီးနီးယပ်လေး မယ်ကျွဲအနေနဲ့ နေပစ်လိုက်တယ်။

မိုင်ဒူဂရီကို ရောက်ဖို့ UNHAS (United Nations Humanitarian Air Service) ကလေယာဉ်အသေးလေးနဲ့ဆိုရင် တစ်နာရီခွဲစီးရတယ်။ ပုဂ္ဂလိက လေယာဉ်အကြီးနဲ့ဆိုတစ်နာရီကြာတယ်။ အများအားဖြင့် UNHAS စီးတာများတယ်။ ဟိုလေယာဉ်တွေက လုံခြုံရေးစိတ်ချရချင်မှ စိတ်ချရမယ်။ လေယာဉ်ပျက်ကျတာထက် ဟိုင်းဂျက်လုပ်ခံရမှာတို့၊ ပြည်တွင်းလေဆိပ်ကို ဆင်းရမှာတို့ဆိုတော့ Risk က ပိုများတယ်မဟုတ်လား။ အကြမ်းဖက်သမား တို့၊ အင်္ကျီအောက်မှာ ဗုံးတွေဆင်လာတဲ့သူတို့ဆိုတာ အဲဒီနေရာတွေမှာ

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

ပိုရှိနေနိုင်တယ်လေ။

ဒီလို အသေခံဗုံးခွဲတဲ့ သူတွေဆိုတာ ကလေးလေးတွေ၊ အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးတွေ၊ မိန်းမတွေ ပိုဖြစ်နိုင်သတဲ့။ ယောက်ျားကြီးတွေမဟုတ်ဘူး။ အားနွဲ့တဲ့လူတွေဆို လူတွေက သံသယမဝင်ကြဘူး။ ဖြစ်လေ့ရှိတဲ့နေရာတွေက လူစည်ကားတဲ့ဈေးတို၊ ဘာသာရေးအဆောက်အအုံတို့ပဲ။ စစ်တပ်ကို ပစ်မှတ်ထားလေ့ရှိတတ်တယ်။ လက်နက်ကိုင်ထားတဲ့ စစ်တပ်တို့၊ ရဲတပ်ဖွဲ့တို့ပေါ့။ လက်နက်လိုချင်လို့ လုပ်တာမျိုး ဖြစ်တတ်တယ်။

လုံခြုံရေးကြောင့်မို့လို့ ကိုယ်တို့တွေဟာ မိုင်ဒူရီမှာဆိုရင် လမ်းလျှောက်ခွင့်မရှိဘူး။ ဘယ်သွားသွား ရုံးကားနဲ့သွားရတယ်။ ဘယ်သွားသွား သတင်းပို့ရတယ်။ ဘယ်သွားချင် သွားချင် ခွင့်တောင်းရတယ်။ အိုကေလို့ ပြောမှသွားလို့ရတယ်။ စစ်ရောက်ချင်းမှာ အပြင်သွားမယ်ဆိုရင် လုံလုံခြုံခြုံ ဝတ်ရတယ်။ ခေါင်းမှာတောင် ပဝါခြုံရသေးတယ်။ နောက် သုံးလလောက်မှ အဲဒီလိုလုပ်တာ လူတွေ ပိုသတိထားမိတယ်ဆိုပြီး ပဝါမခြုံဘဲ၊ အင်္ကျီလက်တို လည်းဝတ်ခွင့်ရလာတယ်။

ကိုယ်နဲ့ရှားဒရက် မိုင်ဒူရီကိုရောက်တော့ လာကြိုတဲ့ကားကို မတွေ့ ဘူး။ ဒါနဲ့လေဆိပ်အပြင်လမ်းကို ထွက်တွေ့တဲ့ လူတစ်ယောက်ဆီက ဖုန်းငှားပြီးပေးထားတဲ့ ဖုန်းနံပါတ်ကိုဆက်တယ်။လာကြိုနေပါပြီ ခဏစောင့်ပါတဲ့။ သိပ်ကြာကြာ မစောင့်ရပါဘူး။ ရောက်လာတယ်။

ရောက်တဲ့အချိန်မှာ ရုံးထဲမှာလိုက်ပို့တဲ့သူက အိုလီဗီရာ။ ပြင်သစ်။ လော့ဂျစ်စတစ်။ ကိုယ်ဝယ်လာတဲ့ချိန်တွေ၊ ချောကလက်တွေ သူ့ကိုပေး။ (သူတို့က Welcome note ထဲမှာ နင်တို့တွေ ပါရိကနေတစ်ဆင့်လာတယ်ဆိုရင် ချောကလက်၊ ချိန်နဲ့ ဝိုင်ယူလာပေးကြပါလို့ တရားဝင်ထည့်ရေးထားတာကို) သူကရုံးဝင်းကြီးကိုလိုက်ပြ၊ လူတွေနဲ့ လိုက်မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ နေက တော်တော်ပြင်းတယ်။ အုတ်တံတိုင်းက အမြင့်ကြီး။ တစ်ရုံးလုံး အိတ်စပတ် (Expat) တွေကလွဲလို့ လူမည်းတွေ။

အုတ်တံတိုင်းအမြင့်ကြီးကို လက်ညှိုးထိုးပြပြီး ဆွဲ ကြည့်ထား ဒါ ငါတို့နေရမယ့် ထောင်ပဲတဲ့။ အဲဒါ ဟာသ မဟုတ်မှန်း တစ်လလောက် နေမှာ ကိုယ် သဘောပေါက်လာတယ်။

အခန်း - ၂

ကိုယ်တို့ရောက်တဲ့ရက်က သောကြာနေ့။ သောကြာနေ့ဆိုရင် ဗလီတက်တဲ့ရက်။ ဘုရားရှိခိုးတဲ့ ရက်ဖြစ်တာကြောင့် နေ့လယ် ၁၂ခွဲကနေ ညနေ ၃ နာရီအထိ ရုံးအပြင်မထွက်ရဘူးတဲ့။ သို့ပေသိ နိုင်ငံခြားသားအသစ် ရောက်လာတယ်ဆိုရင် အစိုးရကို အကြောင်းကြားရတယ်။ ရီဂျစ်စတာလုပ် ရတယ်။ ဆိုတော့ ကာဖျူးအချိန်မတိုင်ခင်လေး မီအောင် အထုပ်တွေချပြီး အဲဒီရုံးကိုပြေးရတာပဲ။

လမ်းမတွေက ကျယ်တယ်။ လမ်းဆုံးတဲ့နေရာ တော်တော်ဆိုးပြီး ကတ္တရာလမ်းတွေလည်းရှိတယ်။အစိုးရရုံးကတော့ ဖုန်တွေ၊ အမှိုက်တွေနဲ့ ပြောင်ပြောင်ရောင်ရောင်မရှိဘူး။ လမ်းမှာ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်တွေ အများကြီးပဲ။ အားလုံးက အဝါရောင်တောက်တောက်တွေ။ တစ်နေရာမှာတော့ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂတွေ လမ်းဘေးမှာ ချရောင်းနေတာတွေ့တယ်။ ဆိုဖာ၊ ဗီရို၊ ခုတင်၊ အိပ်ရာခင်းတွေ၊ မျက်နှာသုတ်ပဝါတွေ၊ ပန်းအတုနဲ့အလှဆင် ထားတဲ့ ပန်းအိုးတွေ၊ အဲဒါအပြင် ကိုယ့်ကိုဆွဲဆောင်တာက ခုတင်၊ ဆိုဖာ၊ ဗီရို စတာလေးတွေကို ပိစိလေးတွေလုပ်ထားတဲ့ ဒက်ကရေးရှင်း (Deco-

ration) ပစ္စည်းလေးတွေပဲ။ အားကြီး ခရုတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ အဲဒီနေရာကိုရောက်တိုင်း အဲဒီ ပိစိပေါက်စလေးတွေကို ငေးရတာ အလုပ် တစ်ခုဖြစ်လာတယ်။ တစ်ခါမှ မဝယ်ဖြစ်ပါဘူး။

အစိုးရရုံးရောက်တော့ ကိုယ့်တို့ဆီက လက်ဆောင်တောင်းပြန် တယ်။ ငါတို့ဆီမှာ အဲကွန်းမရှိဘူး။ လှူပါလား။ ငါတို့ထိုင်ခုံမကောင်းဘူး။ စားပွဲမကောင်းဘူး။ စာရွက်မရှိဘူး။ ငါတို့က နင်တို့ အန်ဂျီအိုတွေလို မချမ်းသာဘူး စသည်ဖြင့် ပေါ်တင်တောင်းတော့တာပဲ။

ကိုယ့်ကိုလိုက်ပို့ပေးတဲ့ ကောင်လေးနာမည်က ဘေမီ။ အရှည် ကောက်ဆို အိုလာဘေမီ။ နောက်ပိုင်းမှာ သူနဲ့ကိုယ် အခင်ဆုံး ဘော်ဒါတွေ ဖြစ်လာတယ်။ နိုင်ဂျီးရီးယားမှာ ကိုယ်ရခဲ့တဲ့ တစ်ယောက်တည်းသော သူငယ်ချင်းလို့ဆိုရမယ်။ နောက်တစ်နှစ်အကြာမှာ ကိုယ်တို့နှစ်ယောက် ပါရီအတူတူသွားတယ်။ အဲဒီရောက်မှ အရက်အတူတူသောက်၊ ရေအတူတူ ကူးကြပေါ့။ နောက်ပြီး ပြင်သစ်မှာကဲခဲ့တာတွေ ပြင်သစ်မှာ ချန်ခဲ့နော်။ ဟိုကို ပြန်မသယ်ကြေးလို့ ကတိတွေပေး။ ကိုယ်ပြန်မယ်ဆိုတော့ သူ ငိုပြီး ကျန်ခဲ့တယ်။ ကိုယ်လည်း ငိုပြီး သူ့ကို နှုတ်ဆက်ရ။ ကိုယ်တို့အလုပ် အလုပ်က ဟိုနိုင်ငံသွား ဒီနိုင်ငံသွားဆိုတဲ့အတွက် ပြန်မတွေ့တော့ဘူးလို့ တော့ ပြောမရဘူး။

နိုင်ဂျီးရီးယားတွေ တော်တော်များများက ထွားထွားကြီးကြီးတွေ။ သူကတော့ လူသိပ်အကြီးကြီးထဲမပါဘူး။ တောင်ပိုင်းကလာပြီး အလုပ်လုပ် တယ်။ ပညာရေးကောင်းကောင်းရထားတယ်။ အမြင်ကျယ်တယ်။ အဲ စာတော့ မဖတ်ဘူး။ လူတော်တော်များများက သူ့ကို ဂေးလို့ထင်ကြတယ်။ ကိုယ်ပြန်သိရသလောက်တော့ သူ့မှာကောင်မလေးတွေ တော်တော်များသား လား။

အဲဒီအချိန်တုန်းက ရုံးနဲ့အိမ်က တစ်နေရာတည်းပဲ။ ခြံဝင်းသုံးဝင်း ဆက်တိုက်ကို ငှားထားပြီး တံခါးပေါက်တွေ ဖောက်ထားတယ်။ အလယ် ခြံဝင်းက ကိုယ်တို့နေတဲ့အိမ်။ ဘေးနှစ်ဖက်ကတော့ ရုံးရယ်၊ ဂိုဒေါင်ရယ် ပေါ့။ ပုံမှန် မစ်ရှင်တွေမှာ ကိုအော်ဒီနေရှင်း (Coordination) ရုံးနဲ့ ဘေ့စ် (base) ရုံး မတူတတ်ဘူး။ ဥပမာ မြန်မာဆိုရင် ရန်ကုန်မှာ ကိုအော်ဒီနေရှင်း ရုံးရှိပြီး ဘေ့စ်ရုံးခွဲတွေက ဗန်းမော်၊ စစ်တွေ၊ မုံရွာ စသည်ဖြင့် ရှိကြတယ်။

ကိုအော်ဒီနေရှင်းရုံးက ပါရီရုံးနဲ့ ဘေ့စ်ရုံးတွေကြားမှာ အလုပ်လုပ်ပေးတယ်။

နိုင်ဂျီးရီးယားကတော့ မိုင်ဒူဂူရီ တစ်မြို့တည်းမှာတင် ဘေ့စ်ရုံးနဲ့ ကိုအော်ဒီနေရှင်း နှစ်ရုံးလုံးရှိနေတယ်။ အလုပ်လုပ်ရတာ ပိုရှုပ်ထွေးတယ်။ လူပိုများတယ်။ အစိုးရမီးက မရသလောက်မို့လို့ မီးစက်ကြီးတွေနဲ့ အလုပ်လုပ်ရတယ်။ မနက်သုံးနာရီကနေ ငါးနာရီအတွင်း၊ နေ့လယ် တစ်နာရီ ကနေ နှစ်နာရီအတွင်း၊ ငါးနာရီကနေ ခြောက်နာရီအတွင်း မီးစက်အနားပေး တယ်။

အင်တာနက်လိုင်း မကောင်းဘူး။ ဈေးလည်းကြီးတယ်။ ဖုန်း အင်တာနက်က ပိုဈေးကြီးတယ်။ နောက်တော့လည်း နေသားကျလာတာ ပဲ။ ရုံးကပေးထားတာနဲ့ မလောက်ရင် ကိုယ့်ပိုက်ဆံနဲ့ကိုယ် ဒေတာဝယ် သုံးတော့တာပဲ။

အလုပ်စလုပ်တဲ့ ပထမလပိုင်းကတော့ သိစရာတွေ အများကြီး ကြားမှာ ရွာလည်နေတာပဲ။ ဟိုဟာအကြောင်းပြောလည်း ကိုယ်မသိ။ ဒီဟာ အကြောင်းပြောလည်း ကိုယ်မသိပဲ။ ဘယ်ဘေ့စ်မှာရှိတဲ့ ဘယ်ပြဿနာကို ပြောနေကြလဲဆိုတာ လိုက်မမီတဲ့ မီတင်တွေ အများကြီး။ ကံကောင်းချင် တော့ ကိုယ့်မန်နေဂျာက တက်နစ်ကယ်ပိုင်းကို ပိုအားသန်တယ်။ အဲဒါတွေကို ကိုယ် ကောင်းကောင်းမွန်မွန် လုပ်နေသမျှ ကျန်တဲ့ကိစ္စ သိပ်မသိတာ ကိုယ့်ကို ဘာမှမပြောဘူး။ သူ့ဟာသူရှင်းတယ်။

ကိုယ့်မန်နေဂျာနာမည်က မာတင်။ ပြင်သစ်။ သူ့ကောင်မလေး အဲလက်စ်နဲ့အတူ မစ်ရှင်ကိုလာတာ။ အရပ်ကအရှည်ကြီး နှစ်မီတာပြည့်ဖို့ ၂ စင်တီမီတာပဲ လိုသတဲ့။ ခါးနာတတ်လို့ ပုံမှန်ထိုင်ခုံမှာမထိုင်ဘဲ ဘောလုံး ကြီးပေါ်မှာ ထိုင်ပြီး အလုပ်လုပ်တယ်။ သူ့ခြေထောက်က အရှည်ကြီးဆိုတော့ ဘောလုံးကလည်း အကြီးကြီးပဲ။ ကိုယ်တစ်ခါတစ်ခါ တက်ထိုင်ကြည့်ရင် ခြေထောက်ဘယ်လိုမှမမီဘူး။

ရောက်ရောက်ချင်းမှာ နေရမယ့်အခန်းက မအားသေးဘူး။ အဲဒီ အခန်းမှာ နေတဲ့သူက ခရီးထွက်သွားပြီး သူ ပြန်လာရင် ရေချိုးခန်း အိမ်သာတဲ့လျက်ပါတဲ့ အခန်းကို ပြောင်းမယ်တဲ့။ ကိုယ်က သူ့အခန်းမှာ နေရမယ်။ ပထမ သူ့အခန်းထဲ အရင်ဝင်အိပ်နေမလားတဲ့။ သူ မပြောင်းရ သေးပေမဲ့ သူမရှိဘူးဆိုတော့ ကိုယ်ညအိပ်ပြီး သူပြန်လာမှ သူ့ပစ္စည်းတွေကို

နာဂိုးဒေ မိုင်ဒူရီ

သူ ဝင်ပြောင်းမယ်ပေါ့။

အခန်းထဲ ဝင်လိုက်တော့ ညစ်ပတ်ရှုပ်ပွနေတဲ့အပြင် ဆစ်ကလက်နဲ့ က နေရာတိုင်းမှာစွဲနေတာ။ တစ်ခန်းလုံး နံစော်နေတာပဲ။ ကိုယ်စိတ်ညစ် သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာပြောရမလဲမသိတော့ ရပါတယ်။ အိပ်မယ်လေလို့ ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီအခန်းထဲမှာ ကိုယ်ဘယ်လိုအိပ်ရမလဲ မြင်ယောင် ကြည့်လို့မရဘူး။

ညနေပိုင်းမှာတော့ ခွင့်သွားမယ့် ကောင်မလေးက သူ အဲဒီရက် သွားမှာ သူ့အခန်းမှာ အိပ်တဲ့။ နောက်ပြီး ဟိုဆစ်ကလက်အနံ့နံတဲ့ အခန်း ပိုင်ရှင်ကလည်း သူမပြောင်းခင် သူ့အခန်းထဲ တခြားသူဝင်အိပ်မှာ မကြိုက် ဘူးတဲ့။ ဝင်အိပ်ရမယ့်သူကလည်း မကြိုက်ပါဘူးတော်။

ဟိုကောင်မလေးကို ကျေးဇူးတင်ရမယ်။ ကိုယ်အခန်းနံ့ကြီးထဲမှာ မအိပ်လိုက်ရဘူး။ ကောင်မလေးက ပြင်သစ်မလေး။ ကမီးတဲ့ နာမည်က။ အခန်းထဲမှာ ဆစ်ကလက်သောက်တဲ့ ဘဲက အိသီရီးပီးယမ်း။ လူတွေနဲ့ သိပ်မပေါင်းဘဲ သီးသန့်နေတဲ့အကျင့်ရှိတယ်။ တစ်ခါသား သူနဲ့စကားပြော ကြည့်တော့ ဒီအလုပ်လုပ်လိုက်တော့ သူ့မှာ အပေါင်းအသင်းနည်းသွားတယ် တဲ့။ သူ့နိုင်ငံပြန်ရင်လည်း ပေါင်းရမယ့်သူ မရှိတော့သလို မစ်ရှင်တွေမှာတွေ့ ခဲ့တဲ့သူတွေကလည်း ရှိတဲ့အချိန်ပဲပေါင်းကြပြီး ပြန်သွားရင် အဆက်အသွယ် ပြတ်သွားတဲ့သူတွေချည်း မဟုတ်လားတဲ့။ သူပြောတာ မမှားမှန်း အခုတော့ ကိုယ်သိလာပြီ။

သောကြာနေ့ရောက်တော့ အဆင်ပြေသွားတယ် ပြောရမယ်။ ပိတ်ရက်မှာ ဒါပိုက်(အိသီရီးပီးယမ်း)ပြန်ရောက်လာပြီး အခန်းပြောင်းသွား တယ်။ ကိုယ်က သူ့အခန်းယူပေါ့။ သူ့အခန်းကိုဝင်ရှင်းတော့ အမှိုက်တွေ အမှိုက်တွေဆိုတာ တစ်ပုံကြီး။ အရှေ့လူတွေ ထားသွားတဲ့ စာရွက်စာတမ်း တွေရော၊ ဆံပင်လေမှုတ်စက်ဘူး၊ ဆစ်ကလက်ဘူး၊ ဘယ်ကတည်းကရှိနေ မှန်းမသိတဲ့ ဘီစကွတ်ထုပ်တွေအစုံပဲ။ အကုန်လွှင့်ပစ်။ အခန်းကို ကြမ်း တိုက်။ ခန်းဆီးတွေ လျှော်လဲ။ အိပ်ရာခင်းတွေလဲ။ ပြတင်းပေါက်တွေ အကုန်ဖွင့်ထား။ ပန်ကာဖွင့်ထား။ အမွှေးနံ့မကြိုက်တော့ ပရုတ်လုံးတွေ အခန်းထဲ ပစ်ထည့်။ တစ်ည ကိုယ်မနေသေးဘူး။ ဖွင့်ထားလိုက်တယ်။ ဘယ်လိုလုပ်လုပ် ဆစ်ကလက်နံ့က ပျောက်မသွာဘူး။

အခန်းတံခါးဖွင့်လိုက်ရင် အဲဒီအနံ့ကြီး နှာခေါင်းဝကို ပြေးဆောင်တာပဲ။ အခန်းက ပန်းဆီရောင်တောက်တောက် သူတ်ထားတဲ့အခန်း။ အလင်းရောင် သိပ်မရဘူး။ ဘယ်နှယ် အခန်းကို ဒီလိုအရောင်သူတ်ထားလဲ တွေးမရဘူး။ နံရံမှာ ကပ်ထားတဲ့ ပန်းပွင့်ပုံတွေ ဘာတွေ ရှိသေးလို့ အကုန်ဆွဲခွာပစ်လိုက်တယ်။ ရန်ကုန်က ပင့်လာတဲ့ဘုရားကို နေရာချရသေးတယ်။ ခေါင်းရင်းမှာ။ မနက်မနက်ဆို သောက်တော်ရေ ကပ်တယ်။ ဘုရားရှိခိုးတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ တရားထိုင်တယ်။ အမျှဝေတယ်ပေါ့။

အဲဒါတွေကို ရောက်ခါစမှာ လုပ်ပေမဲ့ ကြာလာတော့ အကျင့်ပျက်လာတယ်။ မလုပ်ဖြစ်တော့ဘူး။ စိတ်ကျကျလာတဲ့အခါ တရားနာတယ်။ တရားထိုင်တယ်ဆိုပေမဲ့ ပုံမှန်မလုပ်ဖြစ်တော့ပြန်ဘူး။ အခန်းထဲမှာ နှစ်ယောက်အိပ်ခိုတင်တစ်လုံး၊ စားပွဲတစ်လုံး၊ ထိုင်ခုံတစ်လုံး၊ ဗီရိုတစ်လုံးနဲ့ ပန်ကာတစ်ခုပါတယ်။ အဲကွန်းရှိတယ်ဆိုပေမဲ့ နွေရာသီတွေဆိုရင် သုံးနာရီကနေ မနက်ငါးနာရီကြား မီးစက်ပိတ်တဲ့အခါမျိုးမှာ မခံမရပ်နိုင်အောင် ပူတတ်တယ်။ အဲဒီအတွက် အားသွင်းလို့ရတဲ့ ပန်ကာတွေကို ပေးထားတာ။ တစ်ခါမှ မသုံးဖြစ်လိုက်ပါဘူး။ အခန်းမှာ ပြတင်းပေါက် နှစ်ပေါက်ရှိတယ်။ တစ်ပေါက်ကိုဖွင့်ရင် နံရံကြီးပဲ တွေ့တယ်။ နောက်တစ်ပေါက်ကတော့ ထမင်းစား စားပွဲနဲ့အဝတ်လျှော်စက်ထားတဲ့ဘက်ကို ဖွင့်တယ်။ ပိတ်ထားတာ များတယ်။ ထမင်းစား စားပွဲမှာ ညညဆိုရင် ဘီယာသောက်၊ ကတ်ဂိမ်းဆော့၊ သို့မဟုတ် ဆစ်ကလက်သောက်ထိုင်ပွားနေတဲ့သူတွေ ရှိတတ်တယ်။ အထူးသဖြင့် ပိတ်ရက်တွေပေါ့။ အဲဒီတုန်းက အဲဒီစားပွဲကလွဲလို့ ထိုင်စရာနေရာ မရှိဘူး။

ကိုယ်ရောက်တဲ့အချိန်တုန်းက မိုးမကုန်သေးဘူး။ တစ်ရက်သား မိုးအကြီးကြီးရွာလိုက်တာ ကိုယ့်အခန်းကြမ်းပြင်တစ်ခုလုံး ရေတွေပြည့်သွားတယ်။ မိုးမရွာခင်ကတည်းက အိုလီဗီယာက ပြောထားပါတယ်။ နင့်အခန်း မိုးယိုနေတယ် သိလားတဲ့။ ငါပြင်ခိုင်းထားတယ် လာပြင်လိမ့်မယ်နော်တဲ့။ လာမပြင်ခင်မှာ မိုးအကြီးကြီးရွာလိုက်တော့ ကိုယ့်အခန်းထဲ ရေကူးကန်ဖြစ်သွားတယ်။

အပြင်စားပွဲမှာ ရုံးဖွင့်ရက်ဆိုလည်း အဲဒီမှာ တစ်ယောက်တည်းထိုင်ပြီး ဘီယာသောက်နေတတ်တဲ့ ပြင်သစ်တစ်ယောက်ရှိတတ်တယ်။ သူက

နာဂိုးဒေ: မိုင်ဂူရီ

တော့ အမြဲဒိုင်ခံပဲ။ တစ်ခါတစ်ခါ နောက်တစ်ယောက် ပါတတ်တယ်။ အစောပိုင်းက ဒီနှစ်ကောင် ဂေးလားမသိဘူးလို့ထင်မိတယ်။ ထိုင်တာက လည်းရုံးခန်းတစ်ခန်းတည်း။ ညပိုင်းထွက်ထိုင်နေလည်း သူတို့နှစ်ယောက်ပဲ တွဲတာမျိုးများတယ်။ နောက်ပိုင်း မိန်းကလေးတွေ ဘာတွေနဲ့တွေ့မှ ဂေး မဟုတ်မှန်း သိရတယ်။ ကိုယ်အဲဒီတုန်းက မသောက်မစား။ ဆစ်ကလက် မဖွာဆိုတော့ အဖွဲ့သိပ်မကျဘူး။

အဖွဲ့များကျလိုက်ရင် သူလုပ်နေတဲ့ ဂျန်ဂျာပါ ယူလုပ်လို့ရနိုင်တယ်။ သူပြန်သွားမှ ကြားရတာက သူ အဲဒီလိုလုပ်တယ်ဆိုတာရယ်။ တခြားအဖွဲ့ တွေက ကောင်မလေးတွေအများကြီးနဲ့ ဇာတ်လမ်းရှိတယ်ဆိုတာရယ်။ သိရ တယ်။ ကိုယ့်အဖွဲ့ထဲက မိန်းကလေးတွေကိုတော့ လက်ဖျားနဲ့တောင် မတို့ ဘူး။

ညစောစောအိပ်တတ်တဲ့လူအတွက်ဆိုရင် ဒီအခန်းက အဲဒီတစ်ခုနဲ့ တင် ရွာလည်မယ်။ ညညဆို လူတွေထိုင်ပြီးစကားပြောနေတာ အကုန်ကြား နေရတာကို။ ကိုယ်ကတော့ ညဘက်ဆို ဘာသာပြန်တယ်၊ စာရေးတယ်။ အဲဒီလိုတွေလုပ်ပြီး ည ၁၂ နာရီထိုးမှ အိပ်တာဆိုတော့ အိုကေတယ်။ အခန်းထဲမယ် ရေချိုးခန်းအိမ်သာ မရှိဘူး။ တွဲသုံးရတဲ့ အိမ်သာရေချိုးခန်းက ကိုယ့်အခန်းပေါက်ဝတင်ဆိုတော့ အဆင်ပြေတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ စောင့်ရတာ ကလွဲလို့ပေါ့။

ကိုယ်တို့နေကြတဲ့ ခြံဝင်းထဲမယ် အိမ်သုံးလုံးရှိပြီး ကိုယ် ပထမနေ တဲ့ အိမ်ဘက်မှာက မီးဖိုခန်းရှိတယ်။ ကျန်တဲ့နှစ်လုံးက လူတွေက ကိုယ်တို့ ဘက်က မီးဖိုခန်းကိုပဲ လာသုံးတယ်။ ပန်းရောင်အခန်းမှာ နှစ်လနီးနီးလောက် နေပြီး ဝန်ထမ်းရေးရာက အီတလီမမ ပြန်သွားတော့ သူ့အခန်းလွတ်သွား တယ်။ အခန်းယူမယ်ဆိုရင် တန်းစီရတယ်။ အရင်ရောက်တဲ့လူကို ဦးစား ပေးစနစ်။

ခရစ်စတီးနား အီတလီမမ။ သူက ယူကန်ဒါအမျိုးသားနဲ့ ယူထား တာ။ သူပြန်တော့ အီတလီကိုပြန်တာမဟုတ်ဘူး။ ယူကန္တာကိုပြန်တယ်။ အဖြူအမျိုးသမီးတချို့တွေဟာ အမည်းအမျိုးသားတွေကို သဘောကျကြ တယ်။ လိင်ကိစ္စကြောင့်လည်း ပါတယ်။ ခရစ်စတီးနားကတော့ ဒီကိစ္စကို ပြောင်ဖွင့်ပြောတာပဲ။ နောက်ပြီး အမည်းအမျိုးသားတွေဟာ အမျိုးသမီးတွေ

ကို ပိုပြီးဦးစားပေးတတ်တဲ့ အကျင့်ရှိလိမ့်မယ်။ သည်းသည်းလှုပ် ချစ်ပြတတ် တယ်။ အရမ်းဦးစားပေးတတ်မယ်။ အဖြူမကိုရထားရင် ပိုပြီးသည်းသည်း လှုပ်ပြကောင်း လှုပ်ပြလိမ့်မယ်။ တချို့များက နိုင်ငံသားလိုချင်လို့လည်း ဖြစ်ရင် ဖြစ်မယ်။ ခရစ်တီးနားရဲ့ အမျိုးသားကတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူးတဲ့။ သူက အီတလီကိုတောင် လိုက်မနေချင်ဘူးလို့ ပြောတာကြားဖူးတယ်။

ခရစ်တီးနား ပြန်သွားတဲ့အခါ ကိုယ် အခန်းယူဖို့ အလှည့်ကျ တယ်။ ဒါနဲ့ အခန်းပြောင်းတယ်ပေါ့။ ရေချိုးခန်း အိမ်သာပါတယ်။ ပို တိတ်ဆိတ်တယ်။ အဲဒီအခန်းမှာတော့ အခန်းရှင်းတာအပြင် ကော်ရစ်တာမှာပါ ပွရှုပ်နေလို့ ရှင်းလိုက်ရတယ်။ မွေ့ရာအဟောင်းတွေ၊ ဘာညာကွဲကွဲတွေ ထည့်ထားတဲ့ သံသေတ္တာတွေအစုံပဲ။

သောက်ရေလည်း မရှိနေဘူး။ ရေသောက်ချင်ရင် မီးဖိုခန်းရှိတဲ့ အိမ်အထိသွားယူရတယ်။ အခန်းရှင်းရင်းနဲ့ ရေပူရေအေးစက် အသစ်တစ်ခု တွေ့တာနဲ့ ကော်ရစ်တာမှာ ကောက်ဆင်ပစ်လိုက်တယ်။ ဗမာလေ။ ဒါမျိုးတွေ ရတယ်။

အဲဒီရာသီတုန်းက ရာသီဥတုအေးတယ်။ အခန်းထဲမှာ ရေပူစက် ရေချိုးဖို့ မရှိဘူး။ ဒါနဲ့ ရုံးခန်းတစ်ခန်း ရေချိုးခန်းထဲက ရေပူစက်ကို လက်ညှိုးထိုးပြီး ကိုယ့်အခန်းမှာ တပ်ခိုင်းလိုက်တယ်။ ပြန်လာတဲ့အထိ အဲဒီအခန်းမှာ မြဲတော့တာပဲ။ ကိုယ်နေခဲ့တာ တော်တော်ကြာတော့ ပိုကျယ်တဲ့ အခန်းတစ်ခန်း လွှတ်သွားတုန်းက ကိုယ့်ကို ဦးစားပေးပြီးပြောင်းမလားလို့ မေးကြသေးတယ်။ မပြောင်းတော့ဘူး။ ငါ ဒီအခန်းကိုချစ်မိနေပြီလို့ ဖြေလိုက် တယ်။ ကိုယ့်အခန်းနာမည်က မန္တလေး။

အရင်က အခန်းတွေကို အိမ်နံပါတ်ရယ် အခန်းနံပါတ်ရယ် တွဲပြီး ပြောကြတယ်။ အိမ်နှစ် အခန်းသုံး မီးသီးကျွမ်းနေလို့ ပြင်ပေးပါပေါ့။ လော့ဂျစ်စတစ် အိုလီဗီယာ ပြောင်းသွားတော့ ပေရင်းဆိုတဲ့ ပြင်သစ်မလေး တစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ သူက အခန်းတွေကို နာမည်ပေးကြမယ်တဲ့။ ကိုယ်နေတဲ့အခန်းနာမည် ကိုယ့်ဟာကိုယ်ရွေးပေါ့လေ။ အဲဒီတုန်းက ကိုယ့် ရည်းစားက မန္တလေးမှာနေတာဆိုတော့ ရှိပြီးတော့ ကိုယ့်အခန်းကို မန္တလေး လို့ ပေးချလိုက်တယ်။

ကိုယ်ရောက်တဲ့ အပတ်မှာပဲ ကိုယ့်ကို ရုံးလုပ်ငန်းအကြောင်းတွေ

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ရှင်းပြတယ်။ စိတ်ဝင်စားဖို့ အကောင်းဆုံးက လုံခြုံရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ဟာ။ အစောပိုင်းမှာပြောခဲ့တဲ့ ဘိုကိုဟာရမ် အကြောင်း ပိုပြီး ပြည့်ပြည့်စုံစုံသိရတယ်။ ရုံးကပြောပြတာအပြင် INSO (International NGO Safety Organization) ဆိုတဲ့ ရုံးက နေ့တစ်ပိုင်းပေးတဲ့ သင်တန်းလည်း တက်ရတယ်။ နိုင်ငံတကာ မီဒီယာတွေမှာ ဘိုကိုဟာရမ်လို့ သုံးနှုန်းနေကြသေးပေမဲ့ တကယ်တမ်း နိုင်ငံထဲမှာရှိနေတာ နှစ်ဖွဲ့ဖြစ်နေပြီ။ ဘိုကိုဟာရမ်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က အနောက်တိုင်းပညာရေးကို တားမြစ်တာတဲ့။

ကောလာဟလတွေအရ ဒီအကြမ်းဖက်မှုဟာ အသုဘတစ်ခုပို့ပြီး ပြန်လာတဲ့ ဆိုင်ကယ်သမားအုပ်စုကို ဦးထုပ်မဆောင်းလို့ ပုလိပ်ကတားပြီး ဖမ်းရာက စတယ်လို့ဆိုတယ်။ အဲဒီကနေမှတစ်ဆင့် ရဲစခန်းကိုအကြမ်းဖက်၊ အုပ်စုကြီးက ကြီးလာ၊ ပြဿနာကကြီးလာပြီး ပြည်နယ်တော်တော်များများ ကို အကြမ်းဖက်အုပ်စုက သိမ်းလိုက်တယ်။ ခရစ်ယာန်တွေကို သတ်တယ်။ ဒီလိုတွေဖြစ်လာတာတဲ့။

အဲဒီနောက်မှာ ပထမခေါင်းဆောင်သူ ဆုံးသွားတယ်။ ခေါင်းဆောင် ရဲ့ ညာလက်ရုံးကတစ်ယောက်၊ ခေါင်းဆောင်ရဲ့သား(သားလို့ပြောကြတာပဲ။ မသေချာ။)က တစ်ယောက်၊ နှစ်ယောက်က အဖွဲ့ခွဲထွက်တယ်။ အဲဒီမှာ သားအဖွဲ့က အလုပ်လုပ်တာ တိကျတယ်။ စနစ်ကျတယ်။ ညာလက်ရုံးက ပရမ်းပတာနိုင်တယ်။ ရက်စက်တယ်။ အွန်လိုင်းမှာသူ့ခါတ်ပုံ ဗီဒီယိုတွေ မကြာခဏတင်ပြီး ခြိမ်းခြောက်တတ်တယ်။ ဟိုသားဆိုတဲ့ကောင်ကတော့ အနေအထိုင် ပီရိတယ်။ သူ့ပုံတွေ သိပ်မထွက်လာဘူး။

နှစ်ဖွဲ့လုံးက ချက်ရေကန် (Lake Chad) ဝန်းကျင်မှာ စခန်းချ ထားတယ်။ အင်အားဘယ်လောက်ရှိတယ်။ ဘယ်မှာနေတယ်။ ဘယ်က ပိုက်ဆံရပြီး ရှင်သန်နေတယ်ဆိုတာ ဘယ်သူမှ မသိကြဘူး။ ပုံမှန်အားဖြင့် ကွန်ဖလစ် (Conflict) တွေဖြစ်နေတယ်ဆိုရင်လည်း အိုင်အင်ဂျီအိုတွေ ယူအင်တွေဟာ ကွန်ဖလစ်ဖြစ်နေတဲ့ နှစ်ဖွဲ့လုံးနဲ့ အဆက်အသွယ်ရှိကြတယ်။ အင်အားရယ်လို့ သေချာမသိရင်တော့ ဒီနေ့ဘယ်နေရာကို မသွားနဲ့။ သို့မဟုတ် ဒီနေ့ ဘယ်နေရာသွားရင် ငါတို့လုံခြုံရဲ့လားလို့မေးရင် တိုက်ခိုက် နေတဲ့ နှစ်ဖွဲ့လုံးက အိုကေရင် အိုကေ၊ မအိုကေရင် မအိုကေဘူး ပြန်ပြော လေ့ရှိကြတယ်။

နိုင်ဂျီးရီးယားမှာတော့ အစ်နေ့သကစ့် (it's not the case) ပဲ။ စစ်တပ်နဲ့ အင်ဆို(INSO) အဆက်အသွယ်ရှိတယ်။ ယူအင်နဲ့ စစ်တပ်နဲ့ အဆက်အသွယ်ရှိတယ်။ သို့ပေသိ ဘိုဂိုဟာရမ်လို့သာ အလွယ်ခေါ်ပါဆို ဒီကောင်တွေကို ဘယ်လိုမှ ဆက်သွယ်လို့မရဘူး ဒီတော့ ကိုယ်တို့ဟာ ကိုယ်တို့ လုံခြုံရေးကို ၁၀၀ရာခိုင်နှုန်းအပြည့် သေသေချာချာ မသိကြဘူး။

သားအဖွဲ့က စနစ်တကျ တည်ထောင်ထားပြီးအလုပ်လုပ်တာ၊ အသေခံဗုံးခွဲတာ၊ ပြန်ပေးဆွဲတာ၊ တိုက်ပွဲတိုက်တာ၊ ဘာညာတွေအကုန်လုံး ကို စစ်တပ်နဲ့ အစိုးရကိုပဲ ဦးတည်ပြီးလုပ်တယ်။ အရပ်သားဆီက ဘာမှ မယူဘူး။ ဒုက္ခမပေးဘူး။ တချို့များပြောကြတာက ကားရပ်ထားတုန်း ဓာတ်ဆီ ခိုးထုတ်သွားရင်တောင် ဆီဖိုးကို ကားပေါ်မှာ ပြန်ထားခဲ့ပေးတတ်သတဲ့။ အဲဒီတော့ သူက အိုင်အက်စ်ရဲ့ အထောက်အပံ့ကို ကောင်းကောင်းရတယ်။ ငွေကြေးနဲ့နည်းပညာပေါ့။

ညာလက်ရုံးဘဲကတော့ ကြောက်စရာကောင်းအောင် ရက်စက် တယ်။ သူ့နယ်မြေထဲကထွက်ပြေးရင် ပြေးတဲ့လူကိုပါ လိုက်သတ်တယ်။ ကိုယ်တို့ အန်ဂျီအိုတွေအလုပ်လုပ်ပေးနေတဲ့ ကန့်တွေထဲအထိ အသေခံဗုံး ခွဲတယ်။ မွတ်ဆလင်လည်းသတ်တယ်။ သူ့နယ်မြေမှာ မနေတော့တာနဲ့ သစ္စာဖောက်ပဲလို့ သတ်မှတ်တယ်။ သူ့အကြောင်းပြောတိုင်း ကိုယ်တို့ တအံ့တဩဖြစ်ရတဲ့ အကြောင်းကတော့ အိုင်အက်စ်က သူ့ကိုအစွန်းရောက် လွန်းလို့ အထောက်အပံ့ပေးဖို့ငြင်းသတဲ့။ ကဲဗျ... အိုင်အက်စ်လိုကောင်တွေ ကတောင် အစွန်းရောက်တယ်ပြောမှတော့ ကမ္ဘာ့အပြားသာဆိုရင် ဟိုဘက် ထိပ်မှာ ခြေတစ်ဖက်တည်းတင်ပြီး ရပ်နေတဲ့ကောင်လို့ပဲ မြင်ရမှာပဲ။ အခု တော့ ကမ္ဘာလုံးနေလို့ သူ ပြုတ်မကျတာပေါ့။

နောက်တစ်ခုရှိသေးတယ်။ အကြမ်းဖက်တွေက လက်နက်ကိုင်တဲ့ သူတွေကို အဓိက တိုက်ခိုက်ကြတာမို့လို့ ကိုယ်တို့တွေကို လုံခြုံရေးအတွက် လက်နက်ကိုင်တွေ မသုံးဖို့ပြောတယ်။ တချို့က လက်နက်ကိုင်အစောင့်ရှိရင် လုံခြုံတယ်ထင်ကြတယ်။ တကယ်တော့ အဲဒီလက်နက်ကိုင်အစောင့်ပါလို့ အကြမ်းဖက်သမားတွေရဲ့ ပစ်မှတ်ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ နောက်ပြီး တကယ်လို့ တိုက်ပွဲဖြစ်တဲ့အခါမှာ လက်နက်ကိုင်အစောင့်တွေက ယူနီဖောင်း၊သေနတ် တွေချွတ်ချ ဖွန့်ပစ်ပြီး ထွက်ပြေးကြသတဲ့။ ကိုယ်ကကြားထဲကနေ အချောင်

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

ကိုသွားနိုင်တယ်တဲ့လေ။ အဆန်းကြီးနော်။

ဒီနိုင်ငံကိုလာမယ်ဆိုကတည်းက အိမ်ကမထွက်ခင်ကတည်းက ကြိုနိုင်တဲ့အခက်အခဲတွေနဲ့ risk တွေကို စာရင်းလုပ်ပြီး ရုံးကပို့ထားပြီးသား။ ဟယ်လီကော်ပတာနဲ့ ခရီးတွေသွားရတာမို့ ဟယ်လီကော်ပတာ အက်စီးဒင့် ဖြစ်နိုင်တယ်။ လေယာဉ်ပျက်ကျတာမျိုးလည်း ကြိုနိုင်တယ်။ ပြန်ပေးခဲ့တာ မျိုးခံရနိုင်တယ်။ မတော်တဆများ နေရာမှားအချိန်မှားရောက်သွားရင် ကျည်ဆန်စာ၊ ဗုံးစာမိနိုင်တယ်။ အသေခံဗုံးနဲ့လည်း ညားရင် ညားနိုင်တယ် ပေါ့။ ဘာညာဘာညာပေါ့။ စာရင်းလုပ်တဲ့လူကလည်းဖြစ်နိုင်သမျှ အကုန် စာရင်းလုပ်ထားတာပဲ။ အဲဒီမှာ ကိုယ်အကြောက်ဆုံးကိစ္စက တစ်ခုပဲ။ မီးလောင်မှာ ကြောက်တာ။ အကြောင်းရင်းက အခန်းတွေအားလုံးကို လုံခြုံရေးကြောင့် ပြတင်းပေါက်တွေကို သံတိုင်တွေနဲ့ကာထားတယ်။ မှန် ပြတင်းပေါက်ပေါ့။ တကယ်လို့များ မီးက တံခါးပေါက်မှာလောင်နေပြီ ပြတင်း ပေါက်ကနေပဲ ထွက်ပြေးရမယ်ဆိုရင် မီးဖုတ်ပြီးသားပဲ။ အဲဒီတစ်ခု တွေးပူမိ တာကလွဲလို့ အိမ်ထဲကို အာပီဂျီ ကျလာမှာ၊ ပြန်ပေးသမားတွေနဲ့လမ်းမှာ တွေ့မှာ စိတ်မပူဖူးဘူး။

ကိုယ်ကတော့ ပြန်ပေးသမားကို သိပ်ကြောက်စရာမလိုဘူး။ ပြန် ပေးခဲ့တယ်ဆိုတာက လော့ဂျစ်စတစ် ကိစ္စတွေအများကြီး စီစဉ်ဖို့ လိုတယ်။ လွယ်လွယ်ကူကူ လုပ်လို့ မရဘူး။ ဘယ်သူ့ကိုဆွဲမယ်။ ဘယ်မှာ ထားမယ်။ ဘယ်လိုခေါ်သွားမယ်။ ပိုက်ဆံဘယ်လောက်တောင်းမယ်။ လူပြန်ပေးရင် ဘယ်လိုပြန်ပေးမယ် စသည်ဖြင့် အများကြီး စီစဉ်ရမယ်။ ဒီလောက် အလုပ် ရှုပ် အရင်းအနှီးများတဲ့အလုပ်မျိုး ကိုယ့်လိုဗမာပတ်စပို့အနီ ရောင်ကိုင်ထား တဲ့ကောင်ကို လာလုပ်မှာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်အစိုးရက ဘယ်လောက်ပိုက်ဆံ များများနဲ့ ကိုယ့်ကိုအဖက်လုပ်ပြီးလာရွေးမှာတုံး။ ပြန်ပေးသမားတွေက ဆွဲမယ့်ဆွဲ အမေရိကန်တို့ဘာတို့ ဆွဲမှာပေါ့။

လူဟာ နေတာကြာလာရင် အဲဒီနေရာနဲ့ ရင်းနှီးလာရင် risk တွေကို သိပ်မမြင်တော့ဘူးတဲ့။ အမှန်ပဲ။

အခန်း - ၃

မိုင်ဒူရီမှာ အိုင်အင်ဂျီအိုတွေအများကြီးရှိတယ်။ ယူအင်တွေလည်း ရှိတယ်။ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ နိုင်ငံပေါင်းစုံက အလုပ်လာလုပ်နေတဲ့ကွန်မြူနီတီကလည်းအကြီးကြီးပဲ။ လူရာချီရှိတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ လူဖြူ၊ လူမည်း၊ လူဝါတွေပါတယ်။ ကိုယ်ကပြင်သစ်အဖွဲ့နဲ့ အလုပ်လုပ်တာဆိုတော့ ပြင်သစ်တွေ အများကြီးကိုဆုံရတယ်။ ဒီထဲမှာ သိသိသာသာများတဲ့ လူတွေကတော့ ပါကစွတန်ပဲ။ သူတို့အုပ်စုက အတောင့်ဆုံးလို့ဆိုကြတယ်။ တစ်ရာနီးနီး လောက်ရှိမလားပဲ။ သူတို့အချင်းချင်းတောင် အကုန်သိကြလားပဲ။ အဲဒီနောက်က အီသီရိုးပီးယားက လိုက်တယ်။ အငယ်ဆုံး ကွန်မြူနီတီကိုပြပါဆိုရင် ကိုယ်ပေါ့။ တစ်မြို့လုံးမှာ ကိုယ်တစ်ယောက်ပဲရှိတယ်။

UNHAS မှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ ဘဲတစ်ဖွေရှိတယ်။ သူက လေယာဉ်တွေ၊ ဟယ်လီကော်ပတာခရီးသည်တွေစာရင်း အကုန်သိတဲ့သူဆိုတော့ ကိုယ့်ကို ဗမာမှန်းသိတယ်။ တစ်ရက်မြေပေါ်ဆင်းတာနဲ့ မင်္ဂလာပါလို့ လာနှုတ်ဆက်တယ်။ ကိုယ်မျက်ရည်ကျမတတ် ပျော်သွားတာပဲ။ သူက မြန်မာပြည်မှာ အလုပ်လုပ်ဖူးပါတယ်တဲ့။ နောက်ဟောလီးဒေးကျရင်တောင်

သွားဦးမယ်ဆိုပဲ။ နင် ဘာမှာမလဲ ငါ ဘာယူလာပေးရမလဲလို့လည်း မေးလေ့ရှိတယ်။ ဒီလောက် အဝေးကြီးမှာဖို့ ကိုယ်က အားနာတယ်။ မမှာလိုက်ဘူး။

နောက်ပိုင်းမှာ ကိုယ်သိရတာက သူက နာဂစ်ပြီးခါစက မြန်မာမှာ အလုပ်လုပ်တယ်။ မြန်မာမလေးတစ်ယောက်နဲ့ ချစ်ကျွမ်းဝင်တယ်။ လက်ထပ်တယ်။ တစ်မိသားစုလုံးကို ရှာကျွေးနေတယ်။ ကောင်မလေးကို ဆွစ်ကို ခေါ်သွားတယ်။ နိုင်ငံသားတောင် လုပ်လို့ရသတဲ့။ ဒါပေမဲ့ အမျိုးသမီးလေးက ငြင်းနေသေးတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံသားကို မစွန့်ချင်ဘူးတဲ့။ ရန်ကုန်မှာ ကောင်မလေးရဲ့ မောင်ကို တက္ကစီဝယ်ထားပေးတာတို့၊ ကောင်မလေးရဲ့ ဝမ်းကွဲမောင်တစ်ယောက်ကို မွေးစားဖို့စီစဉ်နေတယ်တို့ နောက်ပိုင်းမှာအဲဒါတွေပါသိလာရတယ်။ ကိုယ်နဲ့သူ မရင်းနှီးပေမယ်လို့ လေဆိပ်ရောက်တိုင်းတော့ သူ့ကို နှုတ်ဆက်စကားပြောဖြစ်တယ်။ တစ်ခါတစ်ခါလည်း သတိရတတ်တယ်။ အနည်းဆုံးတော့ ငိုနိုင်ငံကို သိတဲ့သူတစ်ယောက် ရှိပါသေးလားလို့ အားတက်ရတယ်။

အဲဒီကိုစရောက်တဲ့ကာလမှာ ကိုယ်က အရက်မသောက်၊ ကော်ဖီမသောက်၊ ဆစ်ကလက် မသောက်ဘူး။ ပါတီတွေခေါ်လည်း မသွားဘူး။ အချိန်သက် သက်ကုန်တယ်လို့ထင်တယ်။ အဲဒီအချိန်ကာလတုန်းက အိမ်မှာနေတာ ကိုယ်အပါအဝင် ဆယ့်နှစ်ယောက်လောက်ရှိတယ်။ အများစုက ပြင်သစ်တွေ။ ဆိုတော့ တခြားပြင်သစ်အဖွဲ့တွေက ပါတီတွေ တော်တော်များများ သူတို့သွား တယ်။ ကိုယ်တို့ဆီကိုလည်း တခြားအဖွဲ့က ပြင်သစ်တွေ လာတာပဲ။ ပါတီလုပ်ရင် တစ်ညလုံး။ ကာဗျူးရှိလို့ ညနက်သန်းခေါင်၊ မနက်မိုးလင်းခါနီး ပြန်မရဘူး။ ဆိုတော့ကာ အိမ်မှာတင် အိပ်ကြပေါ့။ အခန်းအလွတ် တစ်ခန်းထဲကို မွေ့ရာအပိုတွေထည့်ပြီး လူတွေအများကြီး တိုးအိပ်ကြတယ်။ ကိုယ့်ဆီ က လူတွေသွားရင်လည်း

အဲဒီလို အိပ်ကြလားမသိဘူး။ အဲ ညအိပ်ဖော်ရ သွားရင်တော့ အဲဒီအခန်း ဝင်အိပ်မှာပေါ့။

တချို့အတွဲတွေက မစ်ရှင်ကို အတူတူလာကြတယ်။ မာတင်နဲ့ အဲလက်စ်လို။ သူတို့နှစ်ယောက်က အတူတူမသွားရရင် ဘယ်နိုင်ငံမှမသွားဘူးလို့ အစကတည်းက ပြောထားတယ်။ ငါ့ကိုခန့်ရင် ငါ့အတွဲကိုပါ ခန့်ပေးရမယ်။ အဲဒီလို Deal (ညှိနှိုင်းမှု) မျိုးနဲ့လာတယ်။ အတူတူနေရမယ်ဆိုရင် ဒီလိုနိုင်ငံ စုတ်စုတ်မှာ တစ်နှစ်အပြည့်နေပေးမယ်လို့ ကတိပေးပြီးလာတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ၁၁လနဲ့ ပြန်သွားတယ်။

မာတင်က ကိုယ့်မန်နေဂျာ၊ အရှေ့မှာ ပြောခဲ့ပြီးသား။ ဒီကောင်က ကာတွန်းမျက်နှာပိုင်ရှင်လို့ ပြောရမလားမသိဘူး။ အပြင်မှာဆို တစ်ချိန်လုံး ဟာသလုပ်နေတာ။ အလုပ်လုပ်ရင် မျက်နှာတည်တယ်။ မှားနေတယ်ထင်ရင် ဘယ်သူ့ကိုမှ မထောက်တတ်ဘူး။ ဝက်အူတင်းတယ်။

သူ့ကောင်မလေးက ချစ်ဖို့ကောင်းတယ်။ အလုပ်အရမ်းကြိုးစားတယ်။ စိတ်သဘောထားသိပ်ကောင်းတယ်။ နူးနူးညံ့ညံ့ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်လေး။ အရမ်းတွေ အလုပ်လုပ်လွန်းလို့ စာချုပ်မပြည့်ခင် ဘန်အောက် (Burn out) ဖြစ်ပါရော။ ကိစ္စပိစိလေးတွေလည်း ငိုရင် ငိုလာတယ်။ ကိုယ်ပြန်လာတဲ့အခါမှာ အဲဒါဘာလို့လဲဆိုတော့ ကိုယ်ကောင်းကောင်းနားလည်သွားတယ်။ အဲဒီအတိုင်းဖြစ်ခဲ့တာကိုး။

သူနဲ့ပတ်သက်ပြီး မှတ်မှတ်ရရ ဆီရီးယားမစ်ရှင်မှာရှိတဲ့ ကြောင်လေးတစ်ကောင် လျှော်ဖို့ပုံထားတဲ့ အိပ်ရာအခင်းတွေပေါ် တက်အိပ်နေတာ။ သန့်ရှင်းရေးက မမြင်ဘဲ ထည့်လျှော်လိုက်မိလို့ သေသွားတယ်။ အဲဒီအကြောင်း ဆီးရီးယားမစ်ရှင်ကနေလာတဲ့ တစ်ယောက်ကပြန်ပြလိုက်တာ။ ဝမ်းနည်းပြီး ငိုပါလေရော။ အဲဒီပုံလေး မျက်လုံးထဲကမထွက်ဘူး။ သူ့မမျှာအစစ ပင်ပန်းရှာတော့ နည်းနည်းမှ ထိခိုက်မခံနိုင်တော့ဘူး။

ဒီဘန်အောက်အကြောင်းကို နောက်ပိုင်းမှ ဆက်ရေးတာပေါ့။ လူအမျိုးမျိုးမှာ အဲဒီဘန်အောက်(Burn out) ဖြစ်တာကို တုံ့ပြန်ပုံချင်း မတူဘူး။ ဒါကို နပ်တွဲလူတွေက အဲဒီအဆင့်အထိ အရောက်မခံဘဲ စာချုပ်နားပစ်တယ်။ သို့မဟုတ် အကြာကြီး စာချုပ်ချုပ်မထားဘူး။

အတွဲတွေအကြောင်းဆက်ပြောရရင် တချို့များကျတော့ တစ်ဖွဲ့

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

တည်းမဟုတ်ဘူး။ အတူတူတော့လာတယ်။ တစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့မှာ အလုပ်လုပ်ကြတယ်။ တစ်ယောက်စီ တစ်လှည့်စီ သွားနေကြတယ်။ အဲဒီလိုမျိုးကျတော့ ကိုယ့်ရုံးကတစ်ယောက်အပြင် သူ့အတွဲကိုပါ ကိုယ်တို့က ခင်ရတာပေါ့။ ကိုယ့်ရုံးကတစ်ယောက်ကလည်း ဟိုဘက်ရုံးက လူတွေနဲ့ခင်ပေါ့။ ဒါမျိုးနှစ်တွဲတွေဖူးတယ်။ ပြင်သစ်တွေပဲ။

တစ်တွဲက နိုင်ဂျီးရီးယားရောက်မှ တွေ့ကြတာ။ ကိုယ်ရောက်တဲ့အချိန်မှာ သူတို့နှစ်ယောက်ကို လိုက်ဖက်လိုက်တာလို့ သဘောကျမိတယ်။ ကောင်မလေးက ဆရာဝန်။ ကောင်လေးက ကိုယ်တို့အဖွဲ့က။ နောက်ပိုင်းကျရင် မစ်ရှင်တွေကို အတူတူသွားကြတော့မယ်တဲ့။

နောက်တစ်တွဲကတော့ ကိုယ်ပြန်ခါနီးမှ ရောက်လာတယ်။ ကောင်လေး (တီးဗို)က ကိုယ်တို့အဖွဲ့က ဒီကောင်က အရပ်ပိုရှည်တယ်။ နှစ်မီတာအပြည့်ရှိသတဲ့။ မိသားစုထဲမှာသူကပဲ ဒီလိုရှည်နေတာတဲ့။ အိုက်အင်ဂျီအိုမလုပ်ခင် ဘတ်စကက်ဘောသမားတဲ့။ စိတ်ပြောင်းသွားပြီး အင်ဂျီအိုထဲ ဝင်လာတာဆိုပဲ။ အရင်က သူ့ကောင်မလေးနဲ့ မစ်ရှင်အတူတူ မသွားရဘူး။ တစ်နိုင်ငံစီနေရတာ နှစ်တွေအကြာကြီးတဲ့။ ဒီတစ်ခါတော့ အတူတူမသွားရရင် ပြတ်ကြမယ်ဖြစ်လာလို့တူတူလာသတဲ့။ နောင်လည်း အတူတူပဲသွားမယ်တဲ့။ အေးအတူ ပူအမျှ နေချင်လို့မှ ချစ်တာကို အဝေးကြီးမှာ နေနေရတော့ ဘာလုပ်မှာလဲတဲ့။ အဲဒီလိုနေရတာ ခက်လွန်းတယ်တဲ့။ စိတ်ထဲမှာ Keep လုပ်ထားရတာလည်း ခက်တယ်။ နောက်ပြီး တခြားဇာတ်လမ်းတွေ မရှိမိအောင် နေရတာလည်း ခက်တယ်တဲ့။

ပိတ်ရက်ဆို သူတို့အတွဲက စားစရာတွေ ဘာတွေ လုပ်တတ်တယ်။ နောင်ပိုင်းခင်လာတော့ ကိုယ်နဲ့တီးဗိုနှစ်ယောက်သား ဟမ်ဘာဂါတူတူလုပ်တာတို့၊ ပီဇာဖုတ်တာတို့၊ ပေါင်မုန့်လုပ်တာတို့ အတူတူလုပ်ဖြစ်တယ်။ ကိုယ်က သူမရောက်ခင်ကတည်းက တစ်ယောက်တည်း အပင်လေးဘာလေးစိုက်တယ်။ အသီးစားချင်လို့ အရွက်စားချင်လို့ မဟုတ်ဘူး။ စိတ်ထွက်ပေါက်အနေနဲ့ လုပ်တဲ့သဘောပဲ။ မျိုးစေ့တွေ သယ်သွားတယ်။ ဟိုကမြေက မကောင်းတော့ ကော်ဖီနှပ်ပြီးသားအမှုန့်တွေ၊ လက်ဖက်ရည်နှပ်ပြီးသားလက်ဖက်တွေ၊ ကြက်ဥခွံတွေထည့် မြေဆွေးလုပ်ပြီး အပင်စိုက်တာ။

သူက မျိုးစေ့တွေနဲ့ရောက်လာပြီး ကိုယ့်အပင်တွေကိုပါ ရေလောင်း

ပေးတယ်။ သူနဲ့ကိုယ် တစ်လှည့်စီ အပင်တွေကို ရုစိုက်တာပေါ့။ အစောပိုင်းက မြေကြီးပေါ်မှာ ချမစိုက်ဘူး။ အဝတ်လျှော်ဆပ်ပြာရည်ထည့်တဲ့ ဂါလံပုံးအလွတ်တွေကို အပေါက်ဖောက်ပြီး အပင်စိုက်ထားတာ။ နောက်ပိုင်း သူက စိုက်ခင်းတွေ လုပ်တယ်။ ဒါနဲ့ကိုယ်တို့တွေ စိုက်ခင်းတွေ ချဲ့ပြီးစိုက်ကြတယ်။

ငရုတ်သီး၊ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ဘာဇီ၊ တိုင်၊ ရိုးမေရီ၊ ပူစီနံ၊ နံနံပင်၊ ဘာညာဘာညာတွေ စိုက်ကြတယ်။ နာနတ်သီးစားရင်းအညှာကို အမြစ်ဖောက်ပြီး စမ်းစိုက်ထားတဲ့ နာနတ်ပင်တစ်ပင်လည်း ပါတယ်။ မနက်မနက် အပင်လေးတွေကို သွားကြည့်။ ကြီးလာပြီလို့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် သတင်းပေး။ ညနေဆို တစ်ယောက်တစ်လှည့် ရေလောင်းကြ။ ကိုယ်တို့ဟာ မိသားစုလေးလိုဖြစ်လို့။ ကိုယ့်အတွက် Burnout မဖြစ်အောင် ဒီအပင်စိုက်တာက အထိုက်အလျောက် အထောက်အကူ ဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုရမယ်။

အယ် တချို့အတွဲများကျတော့ ဆိုင်းလန့်လေးပေါ့။ နှစ်ယောက်သား အိမ်ထောင်ကိုယ်စီရှိတယ်။ ဟိုဘက်မစ်ရှင်တွေမှာကတည်းက ဇာတ်လမ်းလေးတွေက ရှိပြီးသား။ အခုပြန်တွေ့တယ်။ သူငယ်ချင်းလိုလို ဘော်ဒါလိုလိုနဲ့ ဘေးကလူတွေကို လှိုမ့်ထားတယ်။ ညနက်မှ တစ်ယောက်အခန်းတစ်ယောက် သွားလည်ကြတယ်။ အပြင်မှာဆို ဒီကိစ္စ ဟကိုမဟဘူး။ ကြာတော့ လူတွေက ရိပ်မိကြတာပေါ့လေ။

တချို့ကျတော့လည်း တစ်ယောက်က အိမ်ထောင်က အိမ်မှာကျန်ခဲ့တယ်။ ဒီမှာ နောက်တစ်ယောက်တွဲတယ်။ ပြန်သွားရင် ပြီးပြီပေါ့။ Available in mission လို့ခေါ်တယ်။ တချို့များကတော့ တစ်ယောက်တည်း မထားဘူး။ ကြုံမှပေါ့။

ကိုယ် မကြာမကြာ ရေးဖူးသလိုပဲ လူတွေက အကျဉ်းကျနေသလို နေနေရတော့ အတူတူနေရတဲ့ သူအချင်းချင်း သံယောဇဉ် မြန်မြန်ဖြစ်ရင်ဖြစ်၊ မဟုတ်ရင် မျက်နှာမမြင်ချင်၊ အသံမကြားချင်လောက်အောင် မုန်း။ အဲဒီတိုင်း ဖြစ်ကုန်တာပဲ။ အလုပ်ကို အသေအလဲလုပ်၊ ပါတီကျရင် အရက်ကို ထွက်ပေါက်လို အသေသောက်၊ အသေကောင်လိုအိပ်ရင် အိပ်၊ မဟုတ်ရင် နောက်ကိစ္စကူးကြ၊ နောက်တစ်ရက် မသိသလိုနေကြလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။

လူတွေက အမျိုးမျိုးပဲ။ သတိထားမိသလောက် အငုံ့စိတ်ရှိတဲ့ တချို့သော နိုင်ငံသားများဟာ(ယောက်ျားများဟာ) မိန်းမတွေက မရောရင်

နာဂိုးဒေး မိုင်ဂူရီ

သူတို့ကို နှိမ့်ချ ဆက်ဆံတယ်လို့ထင်တယ်။ ခင်ခင်မင်မင် ပေါင်းလိုက်ရင် ဒီမိန်းမ ဒီည ငါနဲ့အိပ်ချင်နေတယ်လို့ ထင်တယ်။ တစ်ယောက်မက ကြုံဖူးလို့ ပြောလို့ ရတာပါ။

စည်းတစ်ခုထားပြီး အသာလေးနေတော့ ဘူးလီး(Bully) လုပ်တယ် ခွဲခြားဆံဆက်တယ်လို့ တိုင်ချင်တိုင်တယ်။ ရင်းရင်းနှီးနှီး နေပြန်တော့ မူးလာရင် အသားယူချင်တယ်။ တချို့များဆို အိမ်ထောင်ရှိလျက်နဲ့ ဒီမှာ တွဲရအောင်လို့ ပေါ်တင်ပြောတယ်။ တချို့ကျ ဖုန်းနံပါတ်အတင်းတောင်းတယ်။ ပေးပြန်တော့ ဂွတ်မောနင်း၊ ဂွတ်ဒေး၊ ဟောင်းအစ်ယော်ဒေး၊ စုံနေအောင်ပို့တယ်။ တချို့ကျ နည်းနည်းရောလိုက်တာနဲ့ ငါ အခန်းဘယ်မှာလဲ နင်သိတယ် ဟုတ်။ ညကျရင် ငါ တံခါးမပိတ်ထားဘူးသိလားလို့ ပြောလိုပြော။ လှည့်ပတ်ရှောင်ကြရတာပေါ့။

ကြုံဖူးတဲ့ နောက်တစ်ယောက်ကတော့ ကိုယ်မှမဟုတ်ဘူး။ ရှိရှိသမျှကို လိုက်ကြတာတွေဖူးတယ်။ ဘယ်နိုင်ငံသား ဘာညာမပြောတော့ပါဘူး။ ကိုယ်က မြန်မာမ မဟုတ်လား။ လူလစ်တဲ့အခါ လူချင်းတွေ့လို့နှုတ်ဆက်တာကို မလွတ်တမ်း ဖက်ထားတာတို့၊ လက်ကိုအတင်းလိုက်ကိုင်တာတို့၊ လူတွေအများကြီး ရှိနေတဲ့အချိန် ကိုယ့်နာမည်ပဲ တစ်ချိန်လုံးခေါ်နေတာတို့ကို ငါများ သူ့ကို ရင်းရင်းနှီးနှီး ပြောမိသွားလို့ အထင်လွဲသွားလား မသိဘူး။ ငါ့အပြစ်ပါလို့ တွေးပြီး တိုင်ရကောင်းမှန်းမသိဘဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သူ့ကို မတွေ့အောင် ပတ်ရှောင်နေဖူးတယ်။ မြန်မာပြည်မယ် ယောက်ျားတွေက ကိုယ့်ကို ဒီလိုလုပ်လာရင် နင် အနေအထိုင် မတတ်တာကိုးလို့ သောက်ပြစ်တင်ခံနေကျလေ။ မိန်းမဖြစ်ပြီး ဘယ်လိုနေနေတာလဲဆိုတဲ့ စကားတွေနဲ့ ကိုယ်တို့စိတ်ကို တစ်ဆင့် နှိမ်ထားကြတာမျိုးလေ။

ဂျစ်ကန်ကန် ကိုယ်လိုကောင်တောင် ဒီလိုအကြောက်စိတ်ရှိနေမှတော့...ကဲပါ မပြောတော့ဘူး။ ဟိုဘက်ကတိုက်ကနေ ဒီဘက်တိုက်ပြန်ရောက်လာတော့မယ်။ ဒီကိစ္စက ကိုယ်ပြောမှမဟုတ်ဘူး။ အမျိုးသမီးရေးရာ လူတွေ ပြောနေပြီပဲ။ အမြင်ကျယ်လာကြဖို့ အများကြီး မျှော်လင့်ပါတယ်။ ကိုယ့်သမီးလေးများရှိလာခဲ့ရင်၊ လောလောဆယ်တော့ တူမလေးပဲရှိတယ်။ ဒီလိုကြောက်စိတ်၊ စိုးရိမ်စိတ် သူ့စိတ်ထဲ တစ်စက်လေးဆို တစ်စက်လေးမှ ရောက်မသွားရအောင် ကိုယ်အစွမ်းကုန် ကာကွယ်မယ်။

နောင်တော်တော်ကြာမှ ပြဿနာ ကြီးလာတော့မှ ဒီကောင်ကြီးဟာ ဒီလိုပါလား တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ပြောရင်းသိတော့တာ။ နောက်ဆုံးမှ နောက်အပြစ်ကြီး အကြီးကြီးတစ်ခုကြောင့် ဒီလူပြုတ်သွားတာပါပဲ။ မပြုတ်ခင် လည်း ကိုယ်တို့လိုဒီလိုလုပ်တဲ့အကြောင်း ပေါ်လာလို့ သတိပေးခံရတယ်။ ကိုယ့်ကိုအလုပ်အကြောင်းကလွဲပြီး တခြားစကား မပြောရ။ ကိုယ်နဲ့အနီး တစ်ဝိုက် မလာရတော့ပေါ့။

အဲဒီကိုရောက်ကြပြီဆိုရင်ပဲ skype group တို့၊ Whatapp Group တို့ထဲ ထည့်ခံရတော့တာပဲ။ အိမ်မှာနေတဲ့ လူအချင်းချင်း ပြောလို့ရအောင် Maiduguri Casual Life ဆိုပြီး ဂရုတစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒီထဲမှာ ဘယ်သူဘယ် သွားတယ်က စလို့ ဒီမနက် ငါမနက်စာလုပ်ပေးမယ်။ နေ့လယ်စာ ဘာစီစဉ် မလို့ ဝိုင်းလုပ်ကြမလား။ ဈေးသွားမလို့ ဘာမှာဦးမလဲ။ ဘယ်သူဘာဝယ် လာပေးပါဦး။ ဒါတွေပြောကြတယ်ပေါ့။ တစ်ခါတစ်ခါတော့ စကြနောက်ကြ ပေါ့။

နောက်ဂရုတစ်ခုက အားကစားဂရု။ အဲဒါကတော့ တစ်မြို့လုံးမှာ ရှိတဲ့ အားကစားလုပ်တဲ့ expat တွေပါတယ်။ ကိုယ်တို့အိမ်မှာက တနင်္ဂနွေ ညနေပိုင်းတိုင်း ဘောလီဘောကစားကြတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါလည်း ကစား သမား ၂၀ ကျော်။ တစ်ခါတစ်ခါလည်း ၇ ယောက်၊ ၈ ယောက် အဲဒီလို လာကြတယ်။ တခြားနေ့တွေမှာတော့ တခြားရုံးတွေမှာ ဘောလီဘော၊ ဘောလုံး စတာတွေ ကစားကြတယ်တဲ့။ ကိုယ်ကတော့ အားကစားသမား မဟုတ်ဘူး။ ဒီဂရုထဲကို ပြန်လာခါနီးလောက်မှ ရောက်သွားတယ်။

မကစားပေမဲ့ ကိုယ်တို့အိမ်မှာ ဘောလီဘော လာကစားဖို့အတွက် အိမ်ရှင်လိုတယ်ဆိုတော့ ကိုယ်က လာလို့ရပါတယ်။ လာလို့မရပါဘူး။ ဘာညာဘာညာ ပြောပေးတာပေါ့။ သူတို့လာရင် သီချင်းလေးဘာလေး

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

ဖွင့်ပေး။ စကားလေးဘာလေးပြော။ သူတို့ ကစားတဲ့အခါကျ ကိုယ်က ဘီယာလေးစုပ်၊ ဆစ်ကလက်လေးဖွာ ထိုင်ကြည့်။ တစ်ဖက်ဖက်က နိုင်သွားရင် လက်ခုပ်လေးတီးပေးပေါ့။ စိတ်ပါတဲ့ အခါကျ ပေါင်မုန့်လေးဖုတ်တာ ဖြစ်ဖြစ်၊ တိုဟူးခေါက်ကြော်တာဖြစ်ဖြစ် လုပ်ပေးလိုက်တယ်။ သူတို့ခမျာ ပင်ပင်ပန်းပန်း ကစားထားတာ မဟုတ်လား။ တစ်ခုခုစားရတော့ ပျော်တာ ပေါ့။

နောက်ဂရုတစ်ခုက ကြားပဲကြားဖူးပြီး မဝင်ဖူးလိုက်ဘူး။ အဲဒါက ပါတီ ဂရုတဲ့။ မိုင်ဒူရီမှာ လုပ်တဲ့ပါတီ အပ်ဒိတ်တွေတင်တယ်။ ဘယ်နေ့၊ ဘယ်အဖွဲ့က ပါတီလုပ်ပါမယ် လာခဲ့ပါဆိုတာမျိုးဖိတ်တယ်။ တစ်ခါသား ကိုယ်တို့ရုံးမှ နှုတ်ဆက်ပွဲ တစ်ခုလုပ်တယ်။ မာတင်နဲ့ အက်လက်စ်တို့ ပြန်တဲ့ နှုတ်ဆက်ပွဲ။ အဲဒီပါတီ ဂရုကနေ လူတွေကို ဖိတ်လိုက်တယ်။ ဒီဂျေငှားတယ်။ အိမ်မှာ အိပ်ချင်ရင်လည်းပြောပါပေါ့။ ကြိုပြောပေးပါ စီစဉ်လို့ ရအောင်လို့ပါ ဘာညာပေါ့လေ။

ဂရုထဲမယ် လူစုံတော့ ညဌာန်မလေး သုံးယောက်ပါ ရောက်လာပါ ရော။ လုံခြုံရေးဆီမှာဒီသုံးယောက် ဘယ်လိုလိမ့်ပြီးဝင်းထဲ ဝင်လာတယ် မသိဘူး။ သူတို့ဝတ်ထားပုံက မဟန်လို့ ကိုယ်တောင် သတိထားမိသွားတယ်။ ကိုယ်တို့အန်ဂျီအိုဝန်ထမ်းတွေဆိုတာ ပါတီဆိုရင်တော့ သိပ်ပျံ့ပျံ့လန်လန် ဝတ်လေ့မရှိဘူး။ ဒီကောင်မလေးသုံးယောက်က ကောက်ကြောင်းတွေ အရမ်းပေါ်အောင်ဝတ်ထားတဲ့အပြင် တိုက်ပဲတဲ့ စကပ်၊အပေါ်ပိုင်းမလုံတဲ့ အင်္ကျီတွေဝတ်ထားတယ်။ ဒေါက်မြင့်ဖိနပ် စီးထားတယ်။ ကိုယ်တင်မကဘူး တခြားသူတွေလည်း သတိထားမိမှာပဲ။

သူတို့ကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းရမလဲတော့ ကိုယ်မသိဘူး။ ကိုယ်တာဝန် ယူထားတဲ့ အပိုင်းလည်းမဟုတ်ဘူးလေ။ ကိုယ်တို့ရုံးကတစ်ယောက်ကို အဲဒီကောင်မလေးတွေက ဘယ်သူတွေလဲ။ ဘယ်အဖွဲ့ကလဲဆိုတော့ သူတကာယ် မသိလို့ပဲလား မသိဘူး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နာမည်ရွတ်ပြတယ်။

ကိုယ်လည်း အံ့သြသွားတယ်။ ဪ ဒီအဖွဲ့ကလူတွေက ဒီလိုဝတ်လားပေါ့။ နောက်တော့မှ ပြန်သိရသလောက် တခြားအဖွဲ့တချို့က လူတွေနဲ့ ပါသွားသတဲ့။ ရယ်စရာလေးတစ်ခု ဖြစ်သွားသေးတယ်။ ကိုယ်တို့တွေ ရေသေနတ်လေးတွေနဲ့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ရေပက်ကြတယ်။ ည

ဆိုပေမဲ့ အဲဒီအချိန်က သိပ်ပူတဲ့အချိန်ဆိုတော့ အဲဒီလောက်ရေလောက်က ပျော်ဖို့ကောင်းတာပေါ့။ ကိုယ်တို့တွေ မူးနေကြပြီ မဟုတ်လား။

အဲဒီအခိုက် လုံခြုံရေးကို တာဝန်ယူတဲ့ Logistics coordinator အဲဒါတွေက ဘာလို့ ပါလာတာလဲလို့ တစ်ယောက်ကို မေးတယ်။ မာတင်လိုချင်လို့လေတဲ့ ပြန်ဖြေတယ်။ မာတင်လိုချင်တာ မလိုချင်တာ ငါသောက်ရမစိုက်ဘူး။ ဘာကိစ္စနဲ့ဒီကောင်က လိုချင်တာလဲ။ နင်က လည်း အဖြစ်သည်းရန်ကော။ ဘာဖြစ်သွားမှာလဲ။ ဒါလေးကို...

ဟိုဘဲက ဒေါသထွက်။ ဘာ ဘာဖြစ်ရမှာလဲဟုတ်လား။ လုံခြုံရေး လေ။ စည်းကမ်းဖောက်တာလေ။ ဟမ်... နင် ဘာကိုပြောနေတာလဲ။ ငါ ပြောတာ ရေကစားတာကို ပြောတာ။ ငါပြောတာက ဟိုဖာသည်မတွေကို ပြောတာတဲ့...

အဲဒီ Conversation ကို လူစုံတိုင်းပြန်ပြောပြီး ရယ်ရတယ်။

စရောက်ပြီး ၉ လ၊ ၁၀ လတော့ အလုပ်လုပ်တယ်။ အလုပ်ဆင်း ရင် ဘာသာပြန်တယ်။ စာဖတ်ရင်ဖတ်တယ်။ ကာလတစ်ခုမှာတော့ လမ်းလျှောက်တယ်။ တစ်ရက်ကို တစ်နာရီလောက်ကို လျှောက်တယ်။ အပြင်ထွက်မလျှောက်ရတော့ အိမ်ဝင်းထဲမှာတင် စကြိုလျှောက်သလို ပတ်လျှောက်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အော်ဒီယိုဘုတ်တွေ နားထောင်တယ်။ နားထောင်ဖြစ်တာက မူရာကာမိစာအုပ်တွေ၊ ဒန့်ဒန့်ဒန့်၊ တေးဆိုငှက်၊ A wild sheep chase ရယ် ပေါအော်စတာရဲ့ 4321 ရယ်၊ အိုဝဲရဲ့ ၁၉၈၄ရယ်။ အဲဒီထဲမှာ မူရာကာမိစာအုပ်တွေကလွဲလို့ ကျန်တဲ့ နှစ်အုပ်ကို အခုထိ ပြီးအောင် နားမထောင်နိုင်သေးဘူး။ ရွာလည်နေလို့။

မာတင်ပြန်ပြီး နောက်ပိုင်းမှာ အလုပ်တွေ အများကြီး ကိုယ့်အပေါ် ပိလာတယ်။ ဖိအား မတရားများလာတယ်။ အရင်လို အေးအေးဆေးဆေး စာမဖတ်နိုင် စာမရေးနိုင်၊ ဘာသာမပြန်နိုင်တော့ဘူး။ အခက်ဆုံးအချိန်တွေ လို့ ပြောရမှာပဲ။

နေရထိုင်ရတာ သိပ်ခက်နေလားဆိုတော့ ခက်တယ်တော့မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်အခန်းနဲ့ကိုယ် မီးဖိုခန်းကြိုက်သလို သုံးလို့ရတယ်။ အစားအသောက်တော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ဝယ်ပေါ့။ ရုံးဖွင့်ရက်တွေမှာ ထမင်းချက်ရှိတယ်။ ပိတ်ရက်မှပဲချက်စား။ ပထမတစ်ခါသွားတော့ အဝတ်အစား၊ ကင်မရာနဲ့ စာအုပ်တွေပဲ ယူသွားတယ်။ စားစရာ ယူမသွားဘူး။ သုံးလမြန်မာစာ မစားဘဲ နေလိုက်ရတဲ့အခါမှာ ကိုယ်မြန်မာပြည်ကိုဘယ်လောက်တွယ်တာနေလဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သိတော့တယ်။

အိမ်နဲ့အဝေးမှာ နေရလို့၊ အလုပ်ပင်ပန်းလို့စတဲ့ အကြောင်းပြချက်တွေကြောင့် ကိုယ်တို့တွေဟာ သုံးလတစ်ခါ အိမ်ပြန်ရင်ပြန်၊ တခြားနိုင်ငံကို သွားလည်ရင်သွားလည် နှစ်ပတ်ကနေ သုံးပတ်လောက်အထိ ခွင့်ရတတ်တယ်။ တစ်ခါတစ်ခါများဆို တစ်လလောက်အထိ နေလို့ရတယ်။ လစာမဲ့ခွင့်လေး နည်းနည်းထည့်လိုက်ပေါ့။ ဒီလိုအလုပ်နားရတဲ့အခါတိုင်း ကိုယ်က မြန်မာပြည်ပြန်တယ်။ အစာစားတယ်။ လေအဝရှူတယ်။ ဗမာစကားအဝပြောတယ်။ (ပြောသာပြောတာ ကိုယ်စကားနည်းတယ်။ စာသာ သေသေချာချာ ရေးပြလိုက်မယ်။ စကားကျရင် အကြာကြီးမပြောချင်ဘူး။ ပျင်းတယ်) အစားတွေကို တစ်ပုံတစ်ခေါင်းကြီး သယ်ပြီး ပြန်တယ်။ နောက်မှ စားတာမစားတာနောက် အပိုင်း။

တစ်ခါသားက ကိုယ်သယ်လာတဲ့အစားတွေကြည့်ပြီး လေဆိပ်မှာ ဒီတရုတ်မ ပစ္စည်းတွေအများကြီးသယ်လာတယ်ဆိုပြီး အရစ်ခံရသေးတယ်။ ကိုယ့်အိတ်ကိုဖွင့်ကြည့်တော့ အစားတွေချည်း။ နင် ငါတို့နိုင်ငံမှာ ဘာမှဝယ်မစားဘဲ နင့်အစားပဲ နင် စားပြီးပြန်သွားမှာလားတဲ့။ ဟဲ့ ငါက ဒီမှာနေမှာ ဆယ်ရက်မဟုတ်ဘူးလေ သုံးလနေမှာလေ။နောက်ပြီး ငါတစ်ယောက်တည်း စားမှာမဟုတ်ဘူးလေ။ ဒါက လောက်တောင်မလောက်ဘူး။ ငါသယ်လာတာတွေ နင်တို့နိုင်ငံဘယ်နေရာမှာရှိလဲ ပြောစမ်းပါ။ ဘယ်သူရောင်းလဲ ပြောစမ်းပါ။ ရှိနေရင် ငါအလေးခံပြီးသယ်မလာဘူး။ ခုသယ်လာသမျှ နင်တို့ဆီဝယ်မရတာတွေချည်း သယ်လာတာ။ အိမ်နဲ့ဒီလောက် အကြာကြီးခွဲနေရတာ အစားလေးတော့ ငါ့အစာငါ စားဖို့လိုတယ်ဟဲ့။ နားလည်လား။ ဆိုတော့မှ ဒီလူထွားကြီးတွေက ကိုယ့်လိုငတိလေးကို အလျှော့ပေးတော့တယ်။

နောက်ဆုံးတစ်ခါမှာလည်း ကိုယ့်အိတ်တွေကို တစ်အိတ်ချင်း ဖွင့်

စစ်မှာတဲ့။ စစ်လေလို့။ ပထမဆုံးအိတ်မှာ စားစရာတွေ၊ ဒဏ်ကြေလိမ်းဆေး
တွေ၊ လက်ဆောင်ပေးဖို့ဝယ်လာတဲ့ ပဝါစတွေ၊ နောက်ပြီး လူကြိုပါးလာတဲ့
ကော်စမစ်တစ်နဲ့၊ စားစရာတချို့၊ အဆိုးဆုံးက ဒူဘိုင်းလေဆိပ်မှာ ရေချိုး
အဝတ်လဲလာတဲ့ အဝတ်နဲ့အတွင်းခံတွေ။ မလျှော်ထားဘူးလေ။

ဒါက ဒဏ်ကြေလိမ်းဆေး။ ဘာလို့ တစ်ဘူးတည်း ဝယ်လာတာလဲ
နှစ်ဘူးဆိုရင် ငါတစ်ဘူးယူလို့ရတာပေါ့။ ဒါက ပုဇွန်ခြောက်၊ ဒါက ငါ
မသိဘူး။ သူငယ်ချင်းအတွက် လက်ဆောင်ထည့်လာတာ။ ဒါက ကင်မရာ။
ဒါက ငါ့အတွင်းခံလေး မလျှော်ရသေးဘူး သိလား (အဲဒါတော့ မပြောတော့
ပါဘူး။ စတာ) အဲဒီလိုတွေပြောပြီးသကာလ ကျန်တဲ့အိတ်တွေကို သူတို့
မစစ်တော့ဘူး။ နောက်ပြီး ပိုက်ဆံက တောင်းချင်သေးတယ်။ ငါ မချမ်းသာ
ဘူးလို့။ ငါ့မှာ ထောက်ပံ့နေရတဲ့မိသားစုရှိတယ်။ ငါ့အဖေက သိပ်မာတာ
မဟုတ်ဘူး။ ဘာညာ ပြောပြန်နေတော့ ဆောရီးဘာညာ စာနာတဲ့သဘော
ဆောင်တဲ့ စကားတွေပြောသေးတယ်။ အစောလေးကပဲ ကိုယ့်ကို နင်ပဲ
ငဆ နီးနီးအော်ဟစ်နေတာ။ အခုပဲ ကရုဏာစကားတွေပြော။ ဘာတွေလဲ။
နားကိုမလည်ဘူး။

ပြောချင်တာကတော့ ကိုယ်ဟာ ဘယ်တော့ပြန်ပြန် စားစရာ
တစ်ပုံတစ်ခေါင်းနဲ့ပြန်တယ်။ စာအုပ်တစ်ပုံတပင်နဲ့ပြန်တယ်ဆိုတာပဲ။ လူ
အစာရယ် စိတ်အစာရယ် လိုအပ်တယ် မဟုတ်လား။ ကင်ဒဲနဲ့ ဖတ်လို့ရတာ
ဟုတ်ပေမဲ့ မြန်မာစာအုပ်မရတာမို့၊ မြန်မာစာအုပ်တွေ အများကြီး အလေးခံ
သယ်သွားရတယ်။ ဖတ်လို့ကုန်သွားမှာစိုးလို့၊ ချွေတာဖတ်ရသေးတယ်။

ရောက်ပြီးသိပ်မကြာဘူး။ တစ်ခုသော မိတင်မှာ တခြားအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့
က ကောင်မလေးတစ်ယောက် အသတ်ခံလိုက်ရတယ်ဆိုတာ ပြောတယ်။
ဇာတ်လမ်းက အစမသိတော့ ဘာလဲနားမလည်ဘူး။ ကိုယ့်မန်နေဂျာကို
မေးတယ်။ ဘာဖြစ်တာလဲဆိုတော့ သူကလည်း ကိုယ့်အရင် နှစ်လခွဲသုံးလ

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူဂူရီ

လောက်ကမ္ဘာ ရောက်တာလေ။ သူလည်း မသိဘူးတဲ့။ ဒါနဲ့ စွာတေးလန် ကမီးလေးကို သွားမေးတယ်။ (ပထမဆုံးရက်က ဆစ်ကလက်နဲ့အခန်းထဲမှာ မအိပ်ရအောင် သူ့အခန်းပေးအိပ်တဲ့ ကလေးမ)။ သူက ဂူဂဲလင့်တွေ ရှာပေးတယ်။

ဇာတ်လမ်းကဒီလို။ ဘိုဂိုဟာရမ်(သားလား ညာလက်ရုံးလား မသိဘူး)က စစ်တပ်ကိုဝင်တိုက်တာ။ အဲဒီအချိန်မှာ အဲဒီစစ်တပ်စခန်းထဲမယ် အင်ဂျီအိုတစ်ခုက ဝန်ထမ်းကောင်မလေးခြောက်ယောက်လောက် ရှိနေ တယ်။ ဘိုဂိုဟာရမ်များက ဒီကောင်မလေးတွေကို နင်တို့စစ်တပ်ထဲ ရောက် နေတာ စစ်သားမယားပဲဆိုပြီး စွပ်စွဲတယ်။ မဟုတ်ရပါဘူး။ ကျွန်မတို့ အန်ဂျီအို ဝန်ထမ်းပါ။ စစ်တပ်နဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ လွှတ်ပေးပါပေါ့။ အဲဒီမှာ အခြေအနေက ပိုဆိုးသွားတယ်။ အင်ဂျီအိုဝန်ထမ်း၊ ခရစ်ယာန်၊ မင်းတို့ သစ္စာဖောက်တွေ အကုန်ဖမ်းတယ် လွှတ်မပေးဘူး။ ဖြစ်ကုန်ရော။

အဲဒီအဖွဲ့အစည်းကို ဆက်သွယ်တာမျိုး၊ ညှိနှိုင်းတာမျိုးလည်း မလုပ် ဘူး။ ၂ လ ၃ လ ၄ လခြားတစ်ခါ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် သတ်ပြ တယ်။ ကိုယ်ပြန်လာတဲ့အချိန်မှာ အဖမ်းခံရတဲ့အုပ်စုထဲက နှစ်ယောက်လား၊ တစ်ယောက်လား အသက်ရှင်ကျန်သေးတယ်။ သူတို့တွေက နိုင်ငံခြားသား ဝန်ထမ်းမဟုတ်ဘူးနော်။ နိုင်ဂျီးရီးယမ်းပဲ။ အဲဒါကိုလည်း မညာတာပါဘူး။

ကားမောင်းနေတုန်း ကားကို အာပီဂျီနဲ့လှမ်းထုတာမျိုး ဖြစ်ဖူး တယ်။ သေနတ်နဲ့ပစ်တာမျိုးဖြစ်တတ်တယ်။ မြို့တစ်မြို့နဲ့တစ်မြို့ ကူးနေတုန်း လမ်းမှာ သူတို့နဲ့တွေ့ပြီး အဖမ်းခံရတာမျိုး၊ အသတ်ခံရတာမျိုး ဖြစ်တတ် တယ်။ အဲဒီလိုတွေကြောင့် ဝန်ထမ်းတွေကို အတတ်နိုင်ဆုံး ခရီးမသွားဖို့ ကိုယ်တို့တားကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ကလည်း ဒါ ငါတို့နိုင်ငံ၊ ငါတို့လူမျိုး တွေရှိနေတဲ့နေရာ ငါတို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားမယ်၊ လာမယ် လုပ်ကြ တယ်။ အဲဒီလို အလုပ်ကောင်းလို့ အာပီဂျီမှန်တဲ့ ကားပေါ်ရောက်နေတဲ့ ကောင်လည်း တွေ့ဖူးတယ်။ ကံကောင်းတယ် သူ ဘာမှမဖြစ်ဘူး။

နောက်တစ်ယောက်ကတော့ နည်းနည်းပိုကံဆိုးတယ်။ ယာဉ်တန်း နဲ့သွားနေတုန်း ဝင်ဆွဲခံလိုက်ရပါရော။ ယာဉ်တန်းဒီလိုဖြစ်တယ်ဆိုတော့ ကိုယ့်လူပါလာလို့ ကိုယ့်ဝန်ထမ်းတွေအကုန်ကို လိုက်ဆက်သွယ်ကြပေါ့။ ဒီလူကို ဘယ်လိုမှ ဆက်မရတော့ဘူး။ တချို့များက သူ့အဲဒီမှာတင် အပစ်ခံ

လိုက်ရတယ်လို့ ပြောတယ်။ တချို့ကျတော့ မဟုတ်ဘူး အဖမ်းခံလိုက်ရတာ လား မသိဘူးပေါ့။

သူ့ကိုကယ်ထုတ်ဖို့ဆိုတာ ကိုယ်တို့ဆီမှာ အင်အားမရှိဘူးလေ။ ဆက်သွယ်လာရင် ဖြေရှင်းဖို့အဆင်သင့်တွေ ကြိုးစားလုပ်ထားပေမဲ့ သူ ဘယ်မှာဆိုတာတော့ ဘယ်သူမှ မသိကြဘူး။ သူ ပျောက်နေတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းလည်း ကိုယ်တို့တွေ မပြောရဘူး။ သူ့ကို အန်ဂျီအိုဝန်ထမ်းဆို တာ မသိကြဘူးဆိုရင် သူဟာ လွတ်လာဖို့ အခွင့်အလမ်းများတယ်ဟုတ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲမပြောတတ်ဘူး။ ကိုယ်ဗမာပြည် ပြန်ရောက်ပြီးမှ သူ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းပါတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းနဲ့ပြန်ရောက် နေပြီဆိုတဲ့ သတင်းကို ကြားရတယ်။ ဝမ်းသာပါတယ် အာသာ... သူက ကိုယ့်ဘော့စ်ထိုင်တဲ့ ရုံးကမဟုတ်လို့တွေ့ဖူးတယ်၊ မတွေ့ဖူးဘူး ကိုယ် မမှတ်မိပေမဲ့ သူပျက်စီးမှာတော့ ကိုယ် ဘယ်လိုလားပါ့မလဲ။

တစ်ခါသားတော့ တိုးရစ်တွေသွားတဲ့ ဒေသတစ်ခုက ဟိုတယ်မှာ ပစ်ခတ်မှုဖြစ်တယ်။ အလုပ်ကနေ ခွင့်နဲ့ အနားလာယူနေတဲ့ အန်ဂျီအို ဝန်ထမ်းနှစ်ယောက်ပါသွားတယ်။ ကောင်းရာသူဂတိလားပါစေ ဖာရီနဲ့ မက်သရူး။

ဒီလိုတွေပြောလို့ အဲဒီမှာ ကိုယ်တို့ ကြောက်ရွံ့နေလားဆိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဥပမာ ရန်ကုန်စီးတီးမတ် ဗုံးကွဲတဲ့အဖြစ်လိုပေါ့။ ဖြစ်တယ် ဆုံးပါးတဲ့သူ ဆုံးပါးသွားတာပဲ။ အဲဒီနဲ့ လမ်းလေးပဲခြားတဲ့နေရာမှာ နေနေတဲ့ လူမှာ အထိအခိုက် တစ်စုံတစ်ရာဖြစ်မသွားပါဘူး။

အဲဒီသဘောပဲ။ သူတို့ကို ကိုယ်တို့ ဆုံးရှုံးလိုက်ပေမဲ့ လုပ်ငန်း တွေရပ်သွားလားဆိုတော့ အဲဒီလို ရပ်မသွားပါဘူး။ ယုတ်စွအဆုံး ကိုယ်ရှိနေ တဲ့ အတောအတွင်း ဘာအကြောင်းရယ်လို့ မည်မည်ရရ မသိရတဲ့ အစိုးရက အန်ဂျီအိုနှစ်ခုကို ယာယီပိတ်လိုက်တယ်။ ဘာနဲ့တစ်မှမလာဘူး။ ရုံးရှေ့ကို စစ်ကားတွေလာရပ်တယ်။ နင်တို့အကုန် အလုပ်လုပ်တာရပ်၊ ဒီရုံးကို ငါတို့ ယာယီ ပိတ်လိုက်ပြီ အဲဒီလို လုပ်တာ။ စွပ်စွဲချက်တချို့ကတော့ အိုင်အင်ဂျီအိုတွေဟာ အကြမ်းဖက်သမားတွေကို ငွေကြေး ထောက်ပံ့ပေး နေတယ်တဲ့။ ဒီလိုစွပ်စွဲ တာကို အစိုးရနဲ့မီဒီယာတွေက ပြောင်ပြောင် တင်းတင်း ရေးကြတယ်။ ဒါကြောင့် အိုင်အင်ဂျီအိုတွေကို အတင်းလိုက်စစ်

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

တယ်။ အစောက အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ဒီအတိုင်း ရုံးပိတ်ခိုင်းတာမျိုးလုပ်တယ်။ ဒီလိုလုပ်တာတောင် ကိုယ်တို့တွေ အလုပ်ရပ်လိုက်လားဆိုတော့ မရပ်လိုက်ပါဘူး။

ရဲဘော်တွေ ဆက်လုပ်နေကြတာပဲ။ ကိုယ်တို့ ဘာပဲဖြစ်နေဖြစ်နေ ကမ့်တွေထဲက လူတွေက ရေလိုမြဲလို၊ နေစရာလိုမြဲလို၊ စားစရာလိုနေမှာပဲ မဟုတ်လား။ ဆိုတော့ အလုပ်လုပ်ရင်း သိပ်ပင်ပန်းလာရင် စာချုပ်ရပ်။ ကိုယ့်နေရာမှာ ဒီယန္တယားကို ဆက်ပြီး လည်ပတ်ပေးနိုင်မယ့်တစ်ယောက်ကို ရှာပြီး အလုပ်လုပ်ခိုင်း။ ဒီလိုနဲ့ သံသရာလည်နေတာပဲ။ ပြဿနာက ရှင်းဖို့မှ မရှိတာပဲ။

ကိုယ်နားလည်သလိုဆို အန်ဂျီအိုနဲ့ ယူအန်တွေရှိနေတဲ့နေရာတွေ၊ ကူနေရတဲ့ကိစ္စတွေထဲမှာ သံသရာရှည်သမျှ အရာတွေဟာ လူလုပ်ပြဿနာတွေပဲ။ အန်ဂျီအို၊ ယူအန်တွေဆိုတာ သဘာဝဘေး၊ လူလုပ်ဘေး(အကျဉ်းချုပ်ပြောတာပါ။ ဖြစ်တဲ့ ပြဿနာတွေကို ဂုဏ်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အတိုင်း လိုက်ပြောနေရမှာပျင်းလို့) တွေကြောင့် လူတွေ နေရာပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြတယ်။ သို့မဟုတ် နေရာမပြောင်းလည်း အသက်အိုးအိမ်တွေ ပျက်စီးသွားတယ်။ ပြောင်းသည်ဖြစ်စေ မပြောင်းဘူးဖြစ်စေ ဘေးတစ်ခုခုကြောင့် မူလအနေအထားပျက်စီးသွားတဲ့ လူတွေကို ကူညီတာပဲ။ နဂိုအနေအထိ ပြန်ရောက်အောင် ကူညီတယ်။ သို့မဟုတ် နဂိုအနေထက်ပိုပြီး ခိုဓာလာအောင် ကူညီတယ်။ လုပ်ငန်းတွေမှာအရေးပေါ် ကူညီတာနဲ့ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ကူညီတာ နှစ်မျိုးကွဲပြန်ရော။ ဥပမာ ရခိုင်နဲ့ ကချင်ပြည်နယ်ဘက်တွေမှာက အရေးပေါ်အခြေအနေအတွက် ကူညီတာ၊ တချို့နေရာတွေမှာက သူတို့ဟာ

သူတို့နေလည်း ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဝင်ကူလိုက်ရင် သူတို့ပိုအဆင်ပြေသွားမယ် အဲဒါကို ကူတာ။ ဥပမာ အပူပိုင်းဒေသမှ ရေတွင်းသွားတူးတာ၊ အိမ်အထိ ရေရောက်အောင် ရေပိုက်သွားသွယ်တာလိုမျိုး။

ကိုယ်ပြောလိုတာက ဘေးဒုက္ခကြောင့် ပြောင်းရွှေ့ရတဲ့သူတွေ အကြောင်း။ လူလုပ်တာနဲ့သဘာဝကြောင့် ဖြစ်တဲ့ ပြဿနာနှစ်ခုမှာ လူလုပ် ပြဿနာက ပိုကြာရှည်တယ်။ သဘာဝဘေးကြောင့် ဒုက္ခရောက်ရင် အန်ဂျီအိုတွေရောက်တယ်။ အိမ်ဆောက်စရာရှိဆောက်၊ စားစရာဝေပေး၊ ရေရအောင် လုပ်ပေး၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေး သူတို့ဘဝ သူတို့နေနိုင်ရင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်တဲ့အဖွဲ့ပဲ အဲဒီဒေသမှာကျန်ခဲ့ ခဏလာကူတဲ့ အဖွဲ့တွေက ပြန်ပဲ။

ကိုယ်တို့တွေအလုပ်လုပ်ရာမှာ ဂရုစိုက်ရတဲ့ အချက်တွေ အများကြီး ရှိတယ်။ အဲဒီထဲကတစ်ချက်က ဒေသခံတွေ ကိုယ်တို့ကိုမှီခိုလာတာမျိုးမဖြစ် ရအောင်ပဲ။ (reality မှာ တစ်ခါတစ်ခါ သိပ်မဖြစ်နိုင်ဘူး) ဘာကိုဆိုလိုချင်တာ လဲဆိုတာက ကိုယ်တို့မရှိလည်း သူတို့နေနိုင်ရမယ်။ ကိုယ်တို့ရှိနေလို့ သူတို့နည်းနည်းပိုအဆင်ပြေတာဖြစ်ရင်ဖြစ်မယ်။ နဂိုအနေ ပြန်ရောက်ဖို့ ပိုမြန်တာလည်း ဖြစ်ရင်ဖြစ်မယ်။ နဂိုအနေထက် ပိုကောင်းပြီး နောက်တစ်ခါ ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတဲ့အခါမျိုးမှာ အခုလောက်ကြီး မထိခိုက်တော့တာ မျိုးလည်း ဖြစ်ရင်ဖြစ်မယ်။ ဘယ်လိုနေနေ အန်ဂျီအိုမရှိဘဲ သူတို့ ရှင်သန်လို့မရဘူးဆိုတဲ့ အနေအထား မရောက်အောင်တော့ ဂရုစိုက်ရမယ်။ ဒီပန်ဒန်စီ (Dependency) မဝင်အောင်လုပ်ရမယ်လို့ ဆိုတယ်။

ရှင်းမရတဲ့ ပြဿနာ၊ ရှည်လျားတဲ့ ပြဿနာတွေဟာ လူလုပ်ပြဿနာ ဖြစ်တာများတယ်။ မုန်တိုင်းဆိုတာမျိုး၊ မြေငလျင်ဆိုတာမျိုးက အားတိုင်း တိုက်၊ အားတိုင်းလှုပ်နေတာမှ မဟုတ်ပဲ။ လူလုပ်ကိစ္စတွေ၊ စစ်ဖြစ်တာ၊ လူမျိုးစုနှစ်ခုတိုက်ပွဲဖြစ်တာ စတာတွေကျ မပြီးနိုင်မစီးနိုင်လေ။ ဥပမာ ဆီးရီးယားကိစ္စ မပြီးနိုင်သေးဘူး။ အာဖကန်နစ္စတန်က ပြဿနာ ဒါလည်းမပြီး နိုင်ဘူး။ အာဖကန်နစ္စတန်နိုင်ငံမှာ စပြီး အလုပ်လုပ်ခဲ့တဲ့ ကိုယ်အလုပ်လုပ်တဲ့ ပြင်သစ်အဖွဲ့ အခုဆိုရင် နှစ်လေးဆယ်ရှိပြီတဲ့ အခုထိ အာဖကန်နစ္စတန်ရဲ့ ပြဿနာ ကမပြီးဘူး။ တာလီဘန်တွေ ဟိုနားမှာ ဗုံးခွဲ ဒီနားမှာ ဗုံးခွဲလုပ်တုန်း။ တိုက်ပွဲတွေဖြစ်တုန်း။ ခုဆို တာလီဘန်တွေက နိုင်ငံကိုပါ သိမ်းလိုက်လို့

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

ဒုက္ခများကုန်ကြတဲ့သူတွေ ပိုများလာပြီ။

အဝေးကြီးကိုမပြောသေးဘဲ အနီးဆုံး ရခိုင်နဲ့ကချင်ကိုကြည့်။ အဆုံးသတ်ကို ကိုယ်တို့မြင်ရရဲ့လား။ ဘယ်တော့မှ ပြီးမယ်မသိဘူး။ ဒီလို ပြဿနာတွေဆိုတာ အာဖရိကနဲ့ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာ ပိုများတယ်။ အဲဒီတော့ ကိုယ်တို့လို ပြောင်းရွှေ့အလုပ်လုပ်နေတဲ့လူတွေဆိုတာ ဒီဘက်မစ်ရှင်မှာ လုပ်၊ ပင်ပန်းလာရင် စာချုပ်ခဏရပ်၊ အိမ်ပြန်နား၊ အိမ်မှာ ပျင်းလာရင် တစ်ခါအလုပ်ထပ်ရှာ၊ နောက်တစ်နေရာသွား။ ဒါနဲ့ သံသရာလည်နေတာပဲ။ လောကက ကျဉ်းကျဉ်းလေးရယ်ပဲ။ ဒီလူနဲ့ဒီလူ ပြန်တွေ့တယ်ဆိုတာလည်း မဆန်းဘူး။

ကိုယ်က မြန်မာမစ်ရှင်ကို ၂၀၀၉ က ဝင်တာ။ ၂၀၁၇ အထိ။ ၉ နှစ်အတွင်းမှာ တွေ့ခဲ့တဲ့ အိတ်စပတ်တွေအများကြီးပဲ။ ကိုယ် နိုင်ဂျီးရီးယား သွားတော့ ဒီထဲက လူတွေနဲ့ပြန်တွေ့တာပေါ့။ မဆန်းဘူးလေ။ အဲဒီထဲက ဆုံမိတာ တစ်ယောက်က လောတွဲ။ ကိုယ်ရောက်ပြီး ငါးလလောက်နေတော့ ရောက်လာတယ်။ ကိုယ်မပြန်ခင် သုံးလလောက်မှာ ပြန်သွားတယ်။ အခုထိ အဆက်အသွယ်ရှိနေတုန်းပါပဲ။ သူက စစ်တွေမှာအလုပ်လာလုပ်တုန်း ကိုယ်က ရန်ကုန်ရုံးမှာ အလုပ်လုပ်နေတယ်။ သူနဲ့ညနေခင်းတွေ အများကြီး အတူတူဖြတ်သန်းဖူးတယ်။

သူစိတ်ညစ်နေရင် ကိုယ် အားပေးဖူးလား၊ မသေချာပေမဲ့ ကိုယ် စိတ်ညစ်နေရင် သူက အမြဲအားပေးတယ်။ အင်နာဂျီလည်းအပြည့်နီးပါး အမြဲရှိတယ်။ ကိုယ်စိတ်ညစ်နေ အလုပ်တွေပိနေရင် အမြဲကူတယ်။ ဟေ့.. ဆွို ရော့ စိတ်မညစ်နဲ့သောက်ဆိုပြီး ဘီယာပုလင်းယူပေးတာနဲ့။ ငါနဲ့ ဒီတစ်ပုလင်း အတူတူဖြူရအောင်ကွာဆိုပြီး သုံးလေးပုလင်း အတူတူဖြူတာ တို့။ ရော့ ဆစ်ကလက်သောက်ကွာ။ ဘာဖြစ်လဲ။ သူ သောက်တဲ့ဆစ် ကလက်က ပြင်သစ်က ယူလာတာ။ ဆေးသားသတ်သတ်၊ ဖင်စီခံသတ် သတ်၊ စက္ကူသတ်သတ်။ စက္ကူထိပ်မှာ ဖင်စီခံအဖြူလေးထည့် စက္ကူလေးကို အခွက်လေး လိပ်၊ အလိပ်လေးထဲ ဆေးသားထည့်၊ ဆေးသားကျစ်အောင် လက်လေးနဲ့ နည်းနည်းဖိပြီးလိပ်။ ခပ်သေးသေး တိုတို စီးကရက်လေး ဖြစ်လာတယ်။ ကိုပါပီ စာအုပ်ထဲပါတဲ့ ပွတ်ချွန်းဆိုတာပေါ့။

ဟေ့ ဒီကိစ္စ ငုံ့မခံနဲ့။ နင် လုပ်တာမှန်တယ်။ နင့်ကိုယ်နင် ယုံစမ်း

ပါ။ နင့်ကို ငါစတွေ့တုန်းက အချိန်ကနေ အခုထိ နင်ဘယ်လောက်အထိ Grow (တိုးတက်လာတာ) ဖြစ်လာလဲ ငါကောင်းကောင်းသိတယ်။ နင့်ကိုနင်ပဲ ဂရုစိုက်။ နင်အဆင်ပြေဖို့က အရေးကြီးဆုံး။ I's proud of you စသည့်ဖြင့် ကိုယ့်ကို အားပေးခဲ့တာ။ ကိုယ်ညစ်နေတဲ့ အချိန်တွေမှာ သူနဲ့နောက်ပြင်သစ်မလေးတွေ ကာရာအိုကေညတွေလုပ်ပေး၊ ဘီယာ အတူတူသောက်ပေး၊ အစားတွေ အတူတူချက်စားကြ ပျော်စရာလေးတွေ လုပ်ပေးကြတယ်။

ပြောရရင် ခက်ခဲတယ်ဆိုတာ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ခက်ခဲတာ မဟုတ်ဘဲ အားလုံးအတွက် အခက်တွေ့တဲ့အခါကို။ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ညစ်တာမဟုတ်ဘဲ သူတို့အားလုံးလည်း ညစ်ကြတာပေါ့။ အဲဒီတော့ ကိုယ်တို့တွေက တစ်အုပ်စုကြီးလို ဖြစ်လာတော့တာပဲ။ အလုပ်ကြောင့် ဖိစီးကြတာတစ်မျိုး၊ ခေါင်းဆောင်က ခေါင်းဆောင်ကောင်း မပီသတာက တစ်မျိုးကြောင့် အားလုံးစိတ်ညစ်ကုန်တာပဲ။

ပြန်တွေ့ကြတဲ့လူတွေထဲ နောက်တစ်ယောက်ကလည်း ပြင်သစ်မ ပဲ။ အက်မလီတဲ့။ သူက ကိုယ်ပထမဆုံးအလုပ်ဝင်တဲ့အချိန်မှာ ဘိုကလေးမှာ ရှိနေခဲ့တာ။ တစ်ခေါင်းလုံးက ဆံပင်တွေက အဖြူရောင်၊ လူဖြူထဲမှာမှ သူ့အသားက လူတိုင်းထက် ပိုဖြူတယ်။ ဘိုကလေးကနေ သူပြန်သွား ပြီးနောက်ပိုင်း ကိုယ်လည်း ဟိုပြောင်း၊ သည်ပြောင်း။ ကိုယ်မုံရွာကိုရောက် တော့ သူက ပြင်သစ်ရုံးချုပ်ကို တစ်ခါပြန်ရောက်တယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ သူက ကိုယ့်အထက်အရာရှိရဲ့ အထက်အရာရှိပေါ့။ အဲဒီလိုလုပ်လိုက်တာ ကိုယ်ရန်ကုန်ပြောင်းတဲ့အထိ သူက ကိုယ့်အထက်အရာရှိရဲ့ အထက်ကလူ ဖြစ်ဆဲပဲ။ နောက်တော့ သူ အလုပ်ပြောင်းသွားသတဲ့။ ဘယ်ရောက်သွားလဲ မသိတော့ဘူး။

တစ်ရက်မှာတော့ ကိုယ့်ရုံးခန်းလေးဆီကို ကိုယ်ပြန်ဝင်လာတဲ့အချိန် မီတင်ခန်းပေါက်ဝကို ဖြတ်ရတယ်။ မီတင်ခန်းတံခါးက နည်းနည်းလေး ဟနေတော့ အထဲကို တစ်ချက်လှမ်းကြည့်မိတယ်။ အထဲမှာ သူ။ သူကလည်း ကိုယ့်ကိုတွေ့တယ်။ ဟင် နင်ဒီမှာ ဘာလာလုပ်နေတာလဲ။ နင်ဒီမှာ ဘာလာ လုပ်နေတာလဲ။ နှစ်ယောက်စလုံး မေးလိုက်တဲ့စကား။ သူက တခြားတစ်ဖွဲ့နဲ့ လာတာ။ ကိုယ်တို့ရုံးကတစ်ယောက်နဲ့ မီတင်လာလုပ်တာ။ နှစ်ယောက်သား

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

သဘောကျလို့ အော်ရယ်လိုက်ကြတာ။ ဖုန်းနံပါတ်တွေလဲ။ ညစာချိန်းစားကြ။ အလုပ်အခြေအနေတွေ ပြောပြကြ။ မြန်မာပြည်က အကြောင်းတွေ ပြန်ပြောကြပေါ့။ ဒီကြားထဲ နင်ဘာဖြစ်နေလဲ။ ငါ ဘာဖြစ်ခဲ့လဲ ပြောကြပဲ။ အလုပ်တွေ ပိ၊ အထက်အရာရှိက Positive မဖြစ်လို့ စိတ်တွေကျနေတဲ့အချိန် ဘာလုပ်ရမလဲ ဝေခွဲမရဖြစ်နေချိန် သူရောက်လာတာ ကံကောင်းတာပါပဲ။

နောက်တစ်ယောက်က မော်ဂန်တဲ့။ သူနဲ့ကိုယ်က လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဆိုတာထက် အများကြီး ပိုရင်းနှီးတယ်။ ရန်ကုန်မှာ အတူတူ ကဲဖူး။ မူးပြီး အိမ်မပြန်နိုင်တော့လို့ သူနဲ့လိုက်အိပ်ဖူး။ မနက် ဟန်အိုဗာနေလို့ သူ့ဆေးတွေ ယူသောက်ဖူး။ မြို့ပတ်ရထားအတူတူစီးဖူး။ သူ့ကို အိမ်ခေါ်ပြီး ဟင်းချက်ကျွေးဖူး။ ပါရီက သူ့အိမ်မှာ လိုက်အိပ်ဖူး။ သူ့ဆီက အများကြီး သင်ယူဖူးပေါ့။ သူပဲပေါ့ ကိုယ့်ကို ဒီအလုပ်လုပ်မလားလို့ စပြောတာ။ တိုက်တွန်းတာ။ နောက်ဆုံးဟိုမှာ ကိုယ်ရာထူးတက်တယ်။ ရာထူးအသစ်ရဲ့ အလုပ်က ပိုများ ပိုရှုပ် ပိုခက်တော့ လာကူတော့လည်း သူပဲ။ ဒီကိုလာကူတာ မင်းကိုမို့လို့လာတာ။ မဟုတ်ရင် ငါ ဒီနိုင်ငံမလာဘူးဆိုတာမျိုး။ နောက်ပိုင်း ကိုယ်စိတ်ဓာတ်တွေ သိပ်ကျ။ အလုပ်လုပ်လို့အဆင်မပြေလာ။ အဖေက မမာတော့ ဟေ့ မင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မညှဉ်းဆဲနဲ့ အလုပ်မရှားဘူး။ မင်းကိုယ်မင်းသာ ဂရုစိုက်။ မင်း အိမ်ပြန်တော့လို့ ပြောတာလည်း သူပဲ။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် မော်ဂန်။

ကိုယ်ကိုအားပေးခဲ့တဲ့လူတွေအကြောင်း ရေးပြရင် အများကြီး နေလိမ့်မယ်။ နောက်အပိုင်းတွေမှာကြုံတော့ ဆက်ပြောတာပေါ့။ အကြောင်း အရာတစ်မျိုးတည်း အကြာကြီးရေးရမှာ ကိုယ်လည်း ပျင်းတယ်။ ဖတ်တဲ့လူ

လည်း ပျင်းမှာပဲ တခြားတစ်မျိုးလောက် ပြောင်းရအောင်ပါ။

မာတင်ပြန်ပြီးနောက်ရောက်လာတဲ့ ကိုယ့်မန်နေဂျာက အလုပ် မကျွမ်းဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဘဝင်မြင့်တယ်။ မတတ်တာ မပြောချင်ဘူး။ ကိုယ်နဲ့ တော်တော်အဆင်မပြေဖြစ်တယ်။ ထွက်သွားတဲ့အချိန်အထိ ကိုယ်က သူ့ နေရာကို လိုချင်လို့ သူ့ကိုတိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုး လုပ်သွားတယ်။ ပြင်သစ်မတစ်အုပ်နဲ့ ဒီရှမ်းတရုတ်မပေါင်းပြီး သူ့ကို ဘူးလီး(အနိုင်ကျင့်) ပါတယ်ပေါ့လေ။ ထားပါလေ။

မိုင်ဒူဂူရီမှာနေတာ ခြောက်ပတ်ပြည့်ရင် အဘူဂျာမြို့ကို သွားလို့ ရတယ်။ အရင်တစ်ခါမှ မသွားဘူး။ အဲဒီအချိန်မှာတော့ ကိုယ် အဲဒီပတ်ဝန်း ကျင်မှာ နေကိုမနေချင်တော့လို့ အဘူဂျာမြို့ကို သွားတယ်။ ဘာလုပ်လဲ ဆိုတော့ အဘူဂျာက စာအုပ်ဆိုင်တွေကို ပတ်သွားတာပဲ။ အဘူဂျာမြို့မှာ စာအုပ်ဆိုင်သိပ် မရှိဘူး။ ရှိတဲ့ဆိုင်ကလည်း စာအုပ်သိပ်များများ မရဘူး။ အများအားဖြင့် ဘာသာရေးနဲ့နွယ်တဲ့ဆိုင်တွေပဲရှိတယ်။ ခရစ်ယာန်ဆိုင်နဲ့ မွတ်ဆလင်ဆိုင်ပေါ့။ ဝါဒဖြန့်စာပေတွေရယ် တခြားစာအုပ်နည်းနည်းရင် တွဲရောင်းတယ်။

ကိုယ်တို့သွားနေကျ ရှေ့ပင်းမော တစ်ခုမှာ စာအုပ်ဆိုင်လေး တစ်ဆိုင် ရှိတယ်။ လှေကားအောက်က စာအုပ်ဆိုင်လိုမျိုး ပိစိလေး။ ရောက်ရင် သွားငေးပေမဲ့ သူ့ဆီက တစ်အုပ်လား နှစ်အုပ်လားပဲ ဝယ်ဖူး တယ်။ ဘိုအိုဂရက်ဖီတွေ များများ တင်ရောင်းတယ်။ တက်ကျမ်း၊ ကျကျမ်း တွေ ပိုများတယ်။ နိုင်ဂျီးရီးယား စာရေးဆရာတွေရဲ့ စာအုပ်တွေ မရှိဘူး။

နောက်တစ်ဆိုင်ကတော့ ကိုယ်သွားတဲ့နေ့က ပိတ်တယ်။ ဒါနဲ့ နောက်တစ်ဆိုင်ရှာတော့ ဂူဂဲမြေပုံအတိုင်းသွားတာပဲ။ စာအုပ်ဆိုင်နဲ့မတူဘူး။ ရုံးအဟောင်းကြီးနဲ့တူတဲ့ အဆောက်အအုံကြီး။ အောက်ထပ်မှာ ဆိုင်ခန်း နည်းနည်းရှိတယ်။ လိပ်စာကြည့်တော့ အပေါ်ထပ် သုံးလွှာလား လေးလွှာ လား မသိဘူး။ အဲဒါနဲ့တက်သွားတယ်။ မွတ်ဆလင်ဆိုင်ဖြစ်နေတယ်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာရေးပစ္စည်းတွေ၊ စာအုပ်တွေအများကြီး။ ပြီးတော့ စာအုပ် တွေက အမျိုးသမီးဝါဒီစာအုပ်တွေ ရှိတယ်။ နိုင်ငံတကာစာအုပ်တွေတော့ ရှိပါတယ်။ မဆိုးဘူး ပြောရမှာပဲ။ နိုင်ဂျီးရီးယား စာရေးဆရာတွေရဲ့ စာအုပ် တွေရှိတယ်။ မူရာကာမီလည်း တွေ့တယ်။ ဖတ်မယ်ဆိုပြီး တစ်ပုံတစ်ခေါင်း

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

ကြီး ဝယ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ နောက်တော့ မဖတ်ဖြစ်ပါဘူး။

ကိုယ်ပြောတာ ယုံပါ။ မြန်မာနိုင်ငံက စာအုပ်ဆိုင်က အဲဒီနိုင်ငံက စာအုပ်ဆိုင်ထက် အများကြီးသာတယ်ဆိုတာပဲ။ အပြင်အဆင်၊ ဈေးနှုန်း၊ ပြီးတော့ ဆိုင်အရေအတွက်ရောပေါ့။ တစ်ခုပဲ သူတို့ဆီက ရုံးသုံးဘာသာ စကားက အင်္ဂလိပ်ဆိုတော့ သူတို့တွေက အီးလို သိပ်ကောင်းကြတယ်။ စာအုပ်တွေကလည်း အင်္ဂလိပ်လိုပဲ။ နိုင်ငံတကာက စာအုပ်တွေဆိုတာလည်း ဘာသာပြန်ဖို့ မလိုတော့ဘူးပေါ့။ တိုက်ရိုက်ဖတ်ကြတာပဲ။ ကိုယ်တွေ့သမျှ လူတွေထဲမှာ စာဖတ်တဲ့သူသိပ်ရှားတယ်။ မတွေ့ဖူးသလောက်ပဲ။ ဒါနဲ့ အခုလေးပဲ ဂူမဲမှာသွားရှာတယ်။

ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဘယ်နိုင်ငံသား စာဘယ်လောက်ဖတ်လဲလို့ လုပ်တဲ့ စစ်တမ်းမှာ အိန္ဒိယက တစ်ပတ်ကို စာဖတ်ချိန် ဆယ်နာရီကျော်နဲ့ ထိပ်ဆုံးမှာ ရပ်နေပြီး အဲဒီအနောက်က သုံးနိုင်ငံက အာရှနိုင်ငံ သုံးခု။ စစ်တမ်းမှာ အာဖရိကန်နိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံပဲပါတယ်။ အီဂျစ်နဲ့တောင်အာဖရိကား။ အီဂျစ်က နံပါတ် ၄၆။ စာဖတ်ချိန်တစ်ပတ်ကို ၇ နာရီခွဲ။ တောင်အာဖရိကားက နံပါတ် ၁၄ စာဖတ်ချိန် ၆ နာရီ ၁၈ မိနစ်။ နိုင်ဂျီးရီးယားက စစ်တမ်းမှာ ထည့် ကောက်ခံရတဲ့ နိုင်ငံထဲမှာ မပါဘူး။ ဘေးဘီမကြည့်နဲ့ မြန်မာလည်း စစ်တမ်းထဲ မပါဘူး။ ရှက်စရာကြီး။

အဘူဂျာမှာ ကိုယ်သဘောကျတဲ့ နောက်ဆိုင်လေးတစ်ဆိုင်ရှိသေး တယ်။ စားစရာကောင်းလို့မဟုတ်ဘူး။ စာအုပ်စင်လေးရှိတယ်။ စာအုပ်ဖတ်ဖို့ ဆိုဖာကောင်းကောင်းရှိတယ်။ ဘီယာရတယ်။ ကော့တေးရတယ်။ မနက်ဆို ကော်ဖီသောက်လို့ရတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ တစ်ရက်လုံး အဲဒီဆိုင်မှာ သွားထိုင် နေတာပဲ။ အလုပ်လုပ်နေလို့ရတယ်။ စာရေးချင်ရေးနေလို့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ အိတ်စပတ်တွေပဲ သွားတဲ့ ဆိုင်လို့ပြောလို့ရတယ်။ အဲဒါကြောင့် အဘူဂျာမှာ ကြာကြာနေတဲ့ လူတွေကတော့ အဲဒီဆိုင်ကို မကြိုက်ကြဘူး။ ဆိုင်နာမည်က ဆာလာမန်ဒါတဲ့။ ခြံဝင်းလေးနဲ့အပြင်မှာလည်း ထိုင်လို့ရသလို အတွင်းမှာ လည်း ဝင်ထိုင်လို့ရတယ်။ အခန်းတွေ ဖွဲ့ထားတာလည်း အများကြီးပဲ အပေါ်ထပ်တောင် ရှိလားမသိပါဘူး။ ကိုယ်တော့ မတက်သွားဖူးဘူး။ အေးလေ စုစုပေါင်းမှ သုံးခါလား လေးခါလား ရောက်လိုက်တာကို။

အဘူဂျာမှာ ရှိရှားရတဲ့ ဆိုင်တွေ တော်တော်များတယ်။ ကိုယ်က

အဲဒါကြီးကိုမကြိုက်ဘူး။ နောက်ပြီး ဂျင်ရယ်၊ စားသောက်ဆိုင်ရယ်၊ ရေကူးကန်ရယ်၊ တွဲဖွင့်ထားတဲ့ဆိုင်တွေလည်းများတယ်။ အစားအသောက်က မှာလိုက်ရင် ပွဲအကြီးကြီးတွေ ရောက်ရောက်လာတတ်လို့၊ မှာရင်ကြောက်ရတယ်။ ဈေးကလည်းများတယ်။ စားသောက်ဆိုင်မှ မဟုတ်ဘူး။ အဘူဂျာက အစစ ဈေးများတယ်။ အိမ်ခန်းငှားခလည်း ဈေးကြီးသတဲ့။ အင်တာနက်ရောပဲ။ သို့ပေသော်လည်း မိုင်ဒူဂူရီမှာ အငတ်ငတ် အပြတ်ပြတ် ဖြစ်လာတဲ့ ကိုယ်တို့လို ကောင်တွေကတော့ ဈေးကြီးလည်း မသိချင်ယောင်ဆောင်ပြီး စားကြတာပဲ။ စူပါမားကပ်က စားစရာဝယ် ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ချက်စားရင် လွယ်ပါတယ်။ သက်သာပါတယ်။ အဲဒါကို ညတိုင်း အပြင်ဆိုင် ထွက်ထိုင်ချင်တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဆုချကြတယ်ပေါ့လေ။

ကိုယ်စားနေကျ တရုတ်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ရှိရဲ့။ (MuZi Kitchen) တဲ့ လောခေါ်သွားတဲ့ ဘီယာဆိုင်နားလေးမှာရှိတာ။ အဲဒီနေရာလေးမှာက ဈေးဆိုင်တွေ၊ ကွန်ပျူတာပစ္စည်းဆိုင်တွေနဲ့ အနောက်လမ်းလေးမှာက စားသောက်ဆိုင်အမျိုးစုံရှိတယ်။ ဟိုဆိုင်ဒီဆိုင်က မိန်းတွေလည်း တစ်ဆိုင်တည်းမှာ ထားထားပေးတယ်။ ဒီဆိုင်မှာထိုင်သောက်ရင်း ဟိုဆိုင်က မှာစားလို့ ရတယ်။ ကိုယ်စားတဲ့တရုတ်ဆိုင်က တကယ့်ကို တရုတ်အရသာအစစ်ရတယ်။ ရမှာပေါ့ တရုတ်ဘဲတစ်ပွဲနဲ့ တရုတ်မနှစ်ယောက်လောက်က ကြော်လှော်နေသကဲ့။ ဆိုးတာက အဲဒီမှာ ဝက်သားအစား အမဲသားသုံးတာပဲ။ ကြက်သားနဲ့ အမဲသားပဲရတယ်။ အေးရော။ ကိုယ့်ရဲ့အမဲပုန်းကျနေတာပဲ။ (ဝက်ပုန်းမှာ အကျယ်ဖတ်)။ ကိုယ် စားနေကျက အမဲသားအစပ်ကြော်နဲ့ ထမင်းဖြူ၊ စိတ်ကူးပေါက်ရင် ဘီယာနဲ့ သောက်တယ်။ မဟုတ်လည်း ဘေးဆိုင်က ဂျင်တော်နစ် မှာ သောက်တယ်။

ဘာတူရေး(bature) ဟောက်ဆ ဘာသာစကားနဲ့ လူဖြူတွေကိုခေါ်တာ။ အခုကိုယ်ပြောချင်တဲ့နေရာက ဘီယာဆိုင်။ သူတို့ဟာသူတို့ဖောက်ထားတဲ့ ဘီယာတွေ ရောင်းတယ်။ ချဉ်ပေါင်ဖူးဘီယာ၊ ဂျင်းဘီယာ တခြား ကိုယ်မသိတာတွေ အများကြီးရတယ်။ ငါက အခုမှ ဒီဆိုင်ကိုရောက်ဖူးတာပါလို့ပြော ဒါဆိုသူတို့ဆီက ဘီယာအားလုံး အမြည်းသောက်ခွင့်ရတယ်။ နောက်ပြီးမှ ကြိုက်တဲ့တစ်ခုကို ရွေးသောက်ပေါ့။ ဘားလေးကို လှလှပပလေး လုပ်ထားတယ်။ ဟိုဆာလာမန်ဒါကဖေးလိုပဲ နိုင်ငံခြားသားတွေ အားကြီးလာ

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

တယ်။ မီးအဝါရောင်လေးတွေ ထွန်းထားပြီး သစ်သားထိုင်ခုံတွေနဲ့ ထိုင်ရတယ်။ အာဖရိကန်ပန်းချီကားတွေ ချိတ်ဆွဲထားတယ်။ ရက်ဂေးပန်းချီတွေ ချိတ်ထားတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါရက်ဂေးအဖွဲ့တွေလာပြီး သီချင်းဆိုတတ်တယ်။

အိန္ဒိယအစားအစာဆိုင်လည်းရှိတယ်။ မြို့နဲ့နည်းနည်းဝေးဝေးသွားရတယ်။ တော်တော်ကျယ်တဲ့ ပန်းခြံကြီးလား၊ သစ်တောကြီးလားမသိအဲဒီထဲမယ် ဖွင့်ထားတာ။ သူကလည်း အစိုးရကပိုင်တဲ့ မြေနုရပ်ပုံဖြစ်မှာပါ။ အဲဒါကို ဈေးပေါပေါနဲ့ မြေနုရောင်းပြီး ဖွင့်ထားတဲ့နေရာပေါ့။ အဆောက်အအုံ အဖြူသေးသေးလေးတွေ မှန်တံခါးလေး ကာထားတဲ့ထဲ စားချင်လား။ အပြင်လေလေးရှူပြီး အမိုးအကာမဲ့ ထိုင်ချင်လား။ သစ်သားအဆောက်အအုံထဲ သစ်သားထိုင်ခုံလေးနဲ့ မီးအဝါလေးထွန်းထားတဲ့ အကာမပါတဲ့ တဲလေးမှာ ထိုင်ချင်လား။ ရွေးစရာအကုန်ရှိတယ်။ ဝိုင်အမျိုးအစား အများကြီးရှိတယ်။ ဆေးပြင်းလိပ်လည်းမှာ သောက်လို့ရတယ်။ ကားပါကင်အကျယ်ကြီးရှိတဲ့အပြင် ကားဆရာတွေစားဖို့ ဘာဂါတွေ၊ ကိုကာကိုလာတွေရနိုင်တဲ့ ဈေးသက်သက်သာသာ ဆိုင်တစ်ဆိုင်ပါ တွဲဖွင့်ထားလိုက်သေးတယ်။

တစ်ခါက မသီရိနှင့်တွေ့ဆုံခြင်းဆိုပြီး စာတစ်ပုဒ်ရေးဖူးတယ်။ သူနဲ့ နာမည်တူ။ ပတ်စပို့တူပေမဲ့ ဘာသာစကားမတူတော့ ထပ်မတွေ့ဖြစ်ဘူး။ ကိုယ်မဖွင့်ခဲ့တဲ့ မြန်မာရှာပုံတော်ဟာ အဲဒီမှာရပ်သွားတယ်။

သို့ပေသိ ကိုယ့်ကိုရှာပုံတော်ပြန်ဖွင့်တဲ့ သူတစ်ယောက်ရှိနေပြန်ရော။

ကိုယ်နဲ့ ဘေမီ ပါရီသွားရမယ်။ အဘူဂျာကို ရှေ့တစ်ရက်ကြိုသွားကြတယ်။ လေယာဉ်ချက်ကင်ဝင်ပြီးပြီ။ လေယာဉ်ကွင်းအထဲမှာ ရေတောင်မရောင်းဘူး။ လေယာဉ်ချိန်က နေ့လယ်စာ စားချိန်။ ပျံသန်းချိန် ဘာရီနွဲ့။ အပေါ်မှာ ရေတစ်ဘူးပဲပေးမယ်။ အဘူဂျာရောက်ပြီး လေဆိပ်ကနေ မြို့ထဲရောက်ဖို့ အနည်းဆုံး နာရီဝက်ကျော်မောင်းရမယ်။ ဆိုတော့ နေ့လယ်စာနဲ့ ညနေစာ ပေါင်းစားဖို့တောင် မစဉ်းစားနဲ့။ ညနေစာသာ တန်းစားဖို့ရှိတယ်။

ဒါနဲ့နှစ်ယောက်သား ဟေ့ အထဲမှာမစောင့်ဘဲ အပြင်မှာခဏလေး အစားသွားစားရအောင်ဆိုပြီး ထွက်ကြတယ်။ ကိုယ်တို့ထင်တုန်းက ခဏပဲ။

ပုံမှန်စောင့်ဖို့ ဆိုင်က အစားက ဒီတစ်ခါကြာတယ်။ ဒါနဲ့ကိုယ်တို့ လေယာဉ် လွတ်သွားရောပဲ ထားပါတော့။ ချက်ကင်ဝင်ပြီးသား အထုပ်အပိုးတွေ လေယာဉ်ပေါ်ရောက်ပြီးသားအထုပ်တွေကို အချိန်ကုန်ခံပြီး အကုန်ပြန်ချတာ။ ကိုယ်တို့နှစ်ယောက်ကို ပညာပေးချင်လို့တဲ့။ နှစ်ယောက်သားကို လေယာဉ် ပေါ် ပေးတက်လိုက်ရင် တစ်မိနစ်ပဲ။ လေယာဉ်တံခါးပွင့်တာကို မြင်နေရ တုန်း။

မရဘူး။ နင်တို့နှစ်ယောက်ကို ပေးမလိုက်နိုင်ဘူးဆိုပြီး ကိုယ်တို့ရဲ့ ခရီးဆောင်အိတ်တွေကို အကုန်ပြန်ချတယ်။ တောင်းပန်ကြည့်လို့မရတဲ့ အဆုံး ကိုယ်လည်းသူတို့ပြန်ချတဲ့ခရီးဆောင်အိတ်တွေရမှာကို ထိုင်စောင့်နေ လိုက်တယ်။ တလွဲဖြစ်ပြန်တဲ့ ကိုယ့်အဖြစ်ကို တဟားဟားအော်ရယ်ရင်းပေါ့။

အဲဒီအချိန်မှာ ကိုယ့်ကို တစ်ဖက်မြို့ကနေ မျှော်နေတဲ့သူတစ် ယောက် ရှိနေမှန်း ကိုယ်ယောင်လို့တောင် မသိမိခဲ့ဘူး။

နောက်တစ်ရက်လေယာဉ်နဲ့အဘူဂျာကိုသွား။ အဲဒီလေယာဉ်က ကော်မရှယ်လေယာဉ်။ လွတ်သွားတာက UNHAS လေယာဉ်။ ညသန်းခေါင် လေယာဉ်နဲ့ ပါရီကိုသွား။ တစ်ပတ်နေပြန်လာ။ အဘူဂျာမှာ စာရင်းစစ်ရှိတော့ အဲဒီမှာ သုံးလေးရက်နေပေါ့။

နောက်တစ်ရက်မနက် အစောကြီးလေဆိပ်ကို ကိုယ်ရောက်တယ်။ ချက်ကင်ဝင်ရင် လက်မှတ်ပြဖို့မလိုဘူး။ ဝန်ထမ်းကတိပဲ ပြန်ရတယ်။ ချက်ကင်ကောင်တာမှာ ပုံမှန်ရှိတတ်တာက မိုဟာမက်ဆိုတဲ့ နှာဘူးကောင်။ ဒီတစ်ခါတော့ မိန်းမချောလေးဗျာ။ အာရှသူပုံပေါက်တယ်။ ကိုယ့်ကတ်ကို ယူပြီး နန်းသီရိအောင်လို့ ဝီပီသသ ဖတ်လိုက်တယ်။ ကိုယ်တွေးလိုက်တာက ဒီတစ်ယောက် မြန်မာပြည်မှာ နေဖူးပုံရတယ်ဟ။ ငါ့နာမည်ကို သေချာဖတ် တတ်သားပဲပေါ့။ သူကဆက်ပြီး မင်္ဂလာပါတဲ့။ အယ်လဲ့ မင်္ဂလာပါလည်း တတ်တယ်။ ဟုတ်မှာ သူ မြန်မာပြည်မှာနေဖူးတာတော့ သေချာပြီ။ မင်္ဂလာ ပါလို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ သူက ရယ်တယ်။

အဲဒီကျမှပဲ မြန်မာလားလို့ မေးမိတော့တယ်။ မြန်မာလိုမေးပစ်လိုက် တာ။ ဟုတ်တယ်။ ဟိုနေ့ကတည်းက သီရိပါလာမယ်ဆိုလို့ မျှော်နေတာ။ လေယာဉ်လွတ်သွားတာဆို။ ဟုတ်ပါ အစ်မရယ်။ ချက်ချင်း အစ်မတစ် ယောက် ကောက်ရလိုက်သလိုပဲ။ ကိုယ်ပျော်လိုက်တာ။

နာဂိုးဒေ: မိုင်ဒူဂူရီ

အစ်မ ဘယ်တုန်းက ရောက်လဲ။

ဖုန်းနံပါတ်ပေးဦး။

အစ်မ မိုင်ဒူဂူရီလာဦးမှာလား။

နောက်တစ်ခါ အာဘူဂျာလာရင် ဆုံမယ်နော်။ နောက်နှစ်ပတ်နေရင် ပြန်လာမှာ။

ဟုတ်လား။ လာခဲ့ညစာချက်ကျွေးမယ်။ အိမ်မှာ အိပ်လည်းရတယ်။

အဲဒီတစ်ရက်လုံး ကိုယ်ပျော်လို့....

အစ်မကို ကိုယ့်ထက်ကြီးတာ သိပေမဲ့လို့ ဘယ်လောက်ကြီးတယ်လို့ ခန့်မှန်းလို့မတတ်ခဲ့ဘူး။ ကိုယ့်ကို အသက်အရွယ်ထက်စာရင် ငယ်တယ်လို့ ထင်တတ်ကြတယ်။ အစ်မအသက်ကို သိရတဲ့နေ့ကျတော့ အစ်မအရွယ်တင်တာကို ကိုယ်ဖျားသွားတယ်။

နောက်နှစ်ပတ်နေတော့ ခွင့်ပြန်ဖို့ ကိုယ် မိုင်ဒူဂူရီကနေ အာဘူဂျာကို ပြန်လာတယ်။ အဲဒီညမှာပဲ အစ်မနဲ့ တွေ့ဖို့ ချိန်းကြတယ်။ တစ်ချိန်လုံး မက်ဆေ့ချ်တွေ ပို့ကြ။ ဘယ်ကိုသွားမယ် ဘာလုပ်မယ်ပေါ့။ သူ့အိမ်နားမှာ ဘားရှိတယ်တဲ့။ သူ ရုံးကပြန်လာတဲ့အချိန် သူ့အိမ်ကိုလာခိုင်းတယ်။ အဲဒီမှာ အာပေရို(Apero) ကြမယ် ပြီးရင် ဘာဆက်သွားမယ်ပေါ့။ အာပေရိုဆိုတာ ပြင်သစ်လို အဖွင့်သောက်ကြတာမျိုးပြောတာ။ အိုကေ လာမယ်...ပထမတော့နည်းနည်းရှိန်တယ်...သူ့ကိုငါးမိနစ် ဆယ်မိနစ်လောက်ပဲ တွေ့ဖူးထားတာလေ။ မသိရီတုန်းကလိုပဲ သူက ဘယ်လိုလူလဲ။ ဘယ်လိုတွေကြိုက်လဲ။ ချေလား။ မိန်းမသိပ်ဆန်လား။ ကိုယ်အမျိုးမျိုးတွေတွေ့လို့ ပူမိတယ်။

ကိုယ်က ပြန်မယ်ဆိုတော့ ကိုယ့်ဆီမှာ လက်ကျန်ရှိသေးတဲ့ စားစရာတွေ အစ်မအတွက်ယူလာတယ်။ လက်ဖက်တို့၊ အကြော်ဆံတို့၊ ပဲပင်ပေါက်ဖောက်ဖို့၊ ပဲစိမ်းတို့၊ ပဲပြုတ်ပြုတ်စားတဲ့ ဘိုစားပဲတို့၊ ရေစိမ်ခေါက် ဆွဲခြောက်တို့ပေါ့။

သူ့ကိုသောက်လားဟင်လို့ မေးလိုက်သေးတယ်။ သူက သောက်တာပေါ့တဲ့။ သူက ပြန်မေးတယ်။ ဆစ်ကလက်သောက်လားဟင်တဲ့။ အဲဒီမေးခွန်းကို မြင်လိုက်ရတဲ့အချိန်မှာ ကိုယ် သိပ်ပျော်သွားပြီ။ ငါလိုချင်တာ ဒီလိုအစ်မကွ...

အင်းလို့...

ငါ့မှာ မီးခြစ်မရှိဘူး...

အိုကေ... သောက်စရာတစ်ခုခုနဲ့ မီးခြစ်ဝယ်လာခဲ့မယ်... စီးယူပေါ့...

ကားပေါ်မှာ ကိုယ်ကြည်နူးပြီး ပြုံးမိတယ်။ မသိရီဇာတ်လမ်းကို သိတဲ့ လော်ဆီကို လှမ်းပြောလိုက်သေးတယ်။ (သူက ပြင်သစ်ပြန်ပြီ)။ ငါ့ မြန်မာစကားပြောတတ်တဲ့ မြန်မာအစစ်နဲ့တွေ့ပြီသိလား။ အခုငါ သူနဲ့ တွေ့ဖို့သွားနေတယ်။ စိတ်လှုပ်ရှားလိုက်တာဟာ ပေါ့...

ချက်ချင်း ပြန်ဖြေတယ်။ ...ရီးလီး... ဟက်ပီးဖော်ယူ... အင်ဂျိုင်း ဘာလာ ဘာလာ ကစ်ကစ်...

သူ့အိမ်ဝင်းကိုဝင်ဖို့ လုံခြုံရေးဖြတ်ရသေးတယ်။ ကိုယ်က အစ်မကို ဖုန်းခေါ်။ ခေါ်ထားတဲ့ဖုန်းကို လုံခြုံရေးလက်ထဲထည့်ပေး။ အစ်မက လုံခြုံရေးကို ငါ အခန်းနံပါတ်က ဘယ်လောက်။ အဲဒါ ငါ့ဧည့်သည်ပေးဝင်လိုက်။ အဲဒါမှ အိုကေ တံခါးဖွင့်ပေးတာ။ ဝင်းထဲရုံမှာ လျှပ်စစ်တွေ လွှတ်ထားတဲ့ သံဆူးကြိုးတွေ ရှိသေးတယ်ဗျ။

အိမ်လေးက သပ်သပ်ရပ်ရပ်လေး။ အခန်းတစ်ခန်းဆိုတော့ စတူဒီယိုတိုက် (studio type) အခန်းပေါ့။ ဘားလေးပါတယ်။ ခုတင်ကို ထပ်ခိုးလုပ်ပြီးအပေါ်မှာ ထားတယ်။ မီးဖိုခန်းရယ် ရေချိုးခန်း အိမ်သာရယ် ပါတယ်။ ဝရန်တာလေးပါတယ်။ ဆစ်ကလက်ထွက်သောက်ဖို့ စားပွဲလေး ရှိတယ်။

ကိုယ်ဝယ်လာတာ ဘီယာနဲ့ ဝိုင်။ သူ့မှာလည်း ဝိုင်တွေ အများကြီး

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူရီ

ရှိတယ်။ ဝိုင်စသောက်တယ်။ ဓာတ်ပုံရိုက်တယ်။ စကားပြောတယ်။ သူ့အကြောင်းတွေ ကိုယ့်အကြောင်းတွေပြော။ စကားပြောလို့ကောင်းလိုက်တာ။ မြန်မာတစ်ယောက်နဲ့စကားပြောပြီး ဒီမြေပေါ်မှာ ဒီလိုသောက်ရတာ ဒါပထမဆုံးမဟုတ်လား။ အလုပ်ထဲက အကြောင်းတွေ၊ ဘဝအကြောင်းတွေ၊ ကိုယ့်အကြောင်းကိုယ် ဒီလောက်အများကြီးတစ်ထိုင်တည်း ပြောပြဖြစ်တာမျိုး ဆိုတာ ဒီလူက ကိုယ့်အကြောင်းစိတ်ဝင်စားပါလားလို့ သိတော့မှသာ ပြောပြဖြစ်တာမျိုး မဟုတ်လား။ ဒီလူက စိတ်ချရပါလား။ ဒီလူကို ခင်တွယ်မိပါလားဆိုမှသာ အကုန်ပြောမိတာကို။

ပြောနေလိုက်တာ။ တချို့အကြောင်းအရာကျရင် ကိုယ်တို့ မျက်ရည်ဝိုင်းမိတဲ့အထိ။ ပြောနေလိုက်တာ ဗိုက်တွေဆာလာရော။ ဒါနဲ့ ငါးဟင်းချက်ထားတာရှိတယ်တဲ့။ အမဲသားလည်းရှိတယ်ဆိုလား။ ပဲနီလေးကိုလည်း Pressure Cooker နဲ့ချက်ထားပြီးသားရှိတယ်။ အဲဒါကို ရေနွေးလေးထည့်ပြီး ခဏတည်လိုက်ရင် ပဲနီလေး ဟင်းရည်ဖြစ်ရောတဲ့။ အကြံပိုင်ချက်။ ထမင်းလည်းရှိတယ်။ ပြီးပြီလေ။ ရှိတဲ့ဟင်းတွေ နွေးပြီး ထမင်းစားကြတယ်။ အဲဒီမြေမှာစားရတဲ့ ပထမဆုံး မြန်မာဟင်းပဲ။ မြန်ချက်။ ပဲဟင်းရည်နဲ့တင် အုပ်ပစ်လိုက်တယ်။

နာရီကြည့်လိုက်တော့ ၁၂နာရီကျော်ပေါ့။ မပြန်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ငိုက်နေပြီ။ နောက်တစ်ရက်ခွင့်သွားမှာမို့လို့ အလုပ်လွှဲစာတွေ၊ ဘတ်ဂျက်အက်နာလိုက်စစ်တွေ၊ ဘာတွေညာတွေ လုပ်ရဦးမှာမို့ ပြန်ခဲ့ရတယ်။ မပြန်ချင်ဘူး။ ကိုယ်ဝယ်လာတဲ့ ဘီယာတွေ၊ ချိတ်တွေမကုန်ဘူး။ အဲဒါတွေအကုန် ကိုယ့်ကို ပြန်ပေးလိုက်တယ်။ သူ မသောက်ဘူး အဲဒါတွေ မစားဘူးတဲ့။ အဲဒါကြောင့် သူ လှတာနေမယ်။

ညပြန်ရောက်... အစ်မရောက်ပြီးနော်... ဂွတ်နိုက်... လို့ မက်ဆေ့ချ်ပို့သေးတယ်။ ကိုယ်ကောက်ရထားတဲ့ အစ်မပေါ့။

တစ်နှစ်ငါးလ ဆိုတဲ့ အချိန်ဟာ ရက်ပေါင်း ၅၁၅ ရက်ဝန်းကျင်။ အစ်မ ရောက်လာတဲ့ အချိန်က ကိုယ်အဲဒီမှာ တစ်နှစ်ကျော်နေပြီးမှ ရောက်လာတာကို။ အဲဒီရှေ့မှာ ကိုယ် မြန်မာစကားပြောဖော် မရှိခဲ့ဘူးလားပေါ့။ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ရှိတယ်။

မက်ဆင်ဂျာကနေ တစ်ခွန်းနှစ်ခွန်း ပြောတာမျိုးမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်

ဖြစ်နေတာကို သေချာနားထောင်ပေး။ ကိုယ့်ကိုအားပေး။ သူစိတ်ညစ်နေရင် ကိုယ်က နားထောင်ပေး။ အားပေး။ တစ်ခါတစ်ခါ အဆင်းဘီးတပ်။ မြှောက်ပေးပေါ့။ မြန်မာပြည်နဲ့ အချိန်ကွာဟချက် သိပ်များတယ်။ ငါးနာရီခွဲ။ ကိုယ် ဟိုမှာ မနက် ၇ နာရီ အိပ်ရာထရင် မြန်မာပြည်ကလူတွေ နေ့လယ်စာ စားပြီးပြီ။ နေ့လယ် ၁၂ ခွဲ။

ကိုယ်နေ့လယ်စာစားနေရင် နေ့လယ် ၁ နာရီနဲ့ ၂ နာရီကြား။ ဒီမှာ ညစာစားတော့မယ်။ ခု ကိုယ် ဒီမှာ စာရေးနေတယ်။ ညဆယ်နှစ်နာရီ ထိုးခါနီး ဟိုမှာ ညနေခြောက်နာရီ။ ဒီလိုနဲ့ပဲ ကိုယ် ဒီဘက်နဲ့အဆက်အသွယ် တွေ ပြတ်ကုန်တယ်။ ကိုယ်လိုင်းပေါ် တက်ကြည့်တဲ့အချိန် ဟိုက ၁၀ နာရီ ၁၁ နာရီဆို ဒီမှာ အားလုံးနီးပါး အိပ်ကုန်လောက်ပြီပေါ့။

တစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူက ပါရီမှာနေတယ်။ ခုလို ဆောင်းတွင်းဆို နိုင်ဂျီးရီးယားနဲ့ပြင်သစ်နာရီက အတူတူ။ ဆောင်းအပြင်ဆိုရင် အချိန်ကွာခြား ချက်က ၁ နာရီ။ တိုင်းဇုံ ဒီလောက်နီးနေမှပဲ စကားပြောဖြစ်တော့မှာ မဟုတ်လား။ နေ့တိုင်းစကားမပြောဘူး။ ဖုန်းပြောမယ်လို့ ချိန်းပြီး ပြောလိုက် ရင် တစ်ခါပြော တစ်နာရီကျော်တယ်။

မြန်မာပြည်ကနေထွက်ပြီး ပါရီမှာ တစ်ယောက်တည်းရုန်းကန် အလုပ်လုပ်ပိုက်ဆံရှာပြီး ဒေါက်တာဘွဲ့ကြီးကို ပါဝါရှိတက္ကသိုလ်ကြီးတစ်ခု ကနေယူဖို့ ကြိုးစားနေတာ။ ကိုယ့်အလုပ်ထဲကလူတွေ တစ်ယောက်မှ သူမမြင်ဖူးပေမဲ့ အားလုံးကို သူသိတယ်။ ဘယ်ကောင်ကောင်းလဲ ဘယ် ကောင်ကိုယ့်အပေါ် မကောင်းဘူးလဲ သိတယ်။ ကိုယ်နေမကောင်းလည်း သိတယ်။

ကိုယ့် ငရုတ်သီးပင်လေးတွေ ပန်းပွင့်လာတာလည်း သိတယ်။ ရည်းစားသနာကိစ္စ သူ့ဘက်ရော ကိုယ့်ဘက်ရော အကုန်ပြောတယ်။ လွန်ခဲ့ တဲ့ ဆယ်နှစ်မကတဲ့ အချိန်က သူငယ်ချင်းရဲ့ သူငယ်ချင်းမို့လို့ နာမည်သိပြီး မေးထူးခေါ်ပြောလောက်ရှိရာက တိုင်းဇုံတစ်ခုထဲ ရောက်သွားတဲ့ အခါကျမှ လူချင်းမတွေ့ဘဲ ရင်းနှီးသွားတာမျိုး။

တစ်ရက်သား... Notre Dame ဘုရားကျောင်းကြီး မီးလောင်ပါရော လား။ အဲဒီရက်က ဂျီအိုတီ (Game of Throne) ဇာတ်လမ်းတွဲထဲက တစ်ပိုင်းပြတဲ့ရက်။ အဲဒီမှာ မူဗီကို ဒေါင်းလုပ်ဆွဲပြီး ညပိုင်းကျတော့ ပရို

နာဂိုးဒေး မိုင်ဒူဂရီ

ဂျက်တာနဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ရုပ်ရှင်ကြည့်ကြတယ်။ ကိစ္စတစ်ခုကြောင့် ရုပ်ရှင် စတုရန်းမှာ ဝင်မကြည့်ဖြစ်ဘူး။ နောက်ဝင်ထိုင်ကြည့်တုန်း မက်ဆင်ဂျာကနေ လင့်တစ်ခု ဝင်လာတယ်။

ဘုရားကျောင်းကြီးမီးလောင်လို့။ ခေါင်းလောင်းတိုင်ကြီး ပြိုကျသွားတယ်။ ဟင်...ဘေးက ပြင်သစ်မတွေကိုကြည့်တော့ ရုပ်ရှင်ကြည့်မပျက်ဘူး။ သူတို့များမသိတာလား...လက်တို့ပြီး ဖုန်းပေးလိုက်တယ်။ ခေါင်းညိတ်ပြီး ငါတို့သိတယ်တဲ့။

ဘာ...ဒါကို ဒီနဂါးတွေ မီးပန်းပြနေတဲ့ စောက်ရေးမပါတဲ့ဇာတ်ကားကို ဆက်ကြည့်နိုင်သေးလား။...ငါ မကြည့်နိုင်ဘူး။ နင်တို့ရဲ့ အဖိုးတန် အမွေအနှစ်ကြီး မီးလောင်တာဟဲ့။ ဒီသောက်ဇာတ်ကားက အဲဒါထက် အရေးကြီးနေလား။...ငါ နင်လို့လို့ မဟုတ်ဘူး။ မကြည့်နိုင်ဘူး။ ဘိုင်ဘိုင်... ရိုးပဲ...(စိတ်ထဲက ကျိန်ဆဲတာ)

လူအုပ်ကြားထဲကထွက်ပြီး အိပ်ခန်းထဲဝင်၊ တံခါးပိတ်။ Live ပြနေတဲ့ သတင်းတွေလိုက်ကြည့်။ အစောက သူငယ်ချင်းကို စကားလှမ်းပြော။ သူက ဘုရားကျောင်းကြီးနဲ့မဝေးတဲ့ ရပ်ကွက်မှာနေတာ။ ငါကြည့်နေတယ်။ ငါအပြင်မှာ။ ငါတစ်ယောက်တည်း။ ဝမ်းနည်းလိုက်တာဟာ... ငါ့မျက်ရည်တွေကျလို့...

လူတွေ သီချင်းအော်ဆိုနေတယ်။ ငါတို့ဝမ်းနည်းနေကြတယ် သိလား... ပြိုလဲသွားတဲ့ နှစ်ပေါင်းရာချီအိုမင်းနေတဲ့ ခေါင်းလောင်းတိုင်ကြီးလေ။ ...ငါတို့ဘာမှမလုပ်နိုင်ဘူး။ သူ့ကို ရပ်ကြည့်နေကြတယ်။...

ကိုယ်ရင်တွေနာလိုက်တာ... မျက်ရည်တွေကျ...

အဲဒီအဆောက်အအုံကြီးဆီကို တစ်ခါရောက်ခဲ့ဖူးတယ်လေ။ သူသိပ်လှတာ ကိုယ်သိတာပေါ့။...

သူငယ်ချင်းက ဆက်ပြောတယ်... ဆွို... ငါ ဒီနေ့ အိမ်မပြန်နိုင်ဘူး။ ငါ လမ်းလျှောက်နေတယ်။ စိန်းမြစ်ကမ်းဘေးမှာ... ဟိုဘက်လျှောက်လိုက် ဒီဘက်လျှောက်လိုက်... ဆောက်တည်ရာ မရဘူး။

သူ့ကို စဆောက်တဲ့အချိန်ကတွက်မယ်ဆိုရင် သူဟာ နှစ်ရှစ်ရာကျော် အိုမင်းနေတဲ့ အဘွားကြီး။ ပြိုလဲသွားတဲ့ သစ်သားတစ်ခုချင်းစီမှာ တန်ဖိုးတွေရှိတယ်။ ရက်စက်လိုက်တာ...

တစ်ညလုံး နောက်ရက်တွေထိ သူငယ်ချင်းနဲ့ကိုယ် အပြန်အလှန် နှစ်သိမ့်ကြ။ မျက်ရည်တွေ အတူတူကျကြ။

နိုင်ဂျီးရီးယားနေ့တွေမှာ သူဟာ ကိုယ့်ရဲ့အဖော်... အဲဒီလိုဆိုလို့ အခုစကားမပြောတော့ဘူးလားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး။ အချိန်မတူပေမဲ့ မရရအောင် အချိန်ညှိပြီးစကားတွေ ပြောနေကြတုန်း။ ခက်ခဲတဲ့ အချိန်ကို အတူတူဖြတ်ထားရင် လူတွေရဲ့ သံယောဇဉ်က ပိုခိုင်မာတတ်တယ် မဟုတ်လား။

မိုင်ရှင်ရီအိမ်
(ရှေ့ကွက်လုပ်မှာ ဘောလီဘောကစား၊ ပါတီလုပ်၊ အကင် ကင်စားကြတယ်)

မန္တလေးလို့ နာမည်ပေးဖြစ်ခဲ့တဲ့ အခန်း

လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တယောက်ရဲ့ နှုတ်ဆက်ပွဲ လုပ်ကြတာ

မွန်ဂူနီလေး
(ဆီတွေ တကိုယ်လုံး
နစ်နေလို့ ရေချိုးခန်းထဲ
ပိတ်ပြီး ရေချိုးပေးဖို့
ကြိုးစားတာကို ဒီကောင်
ပတ်ပြေးနေတာပေါ့)

City Star Dinner ညတွေထဲက တစ်ည

ဘားမားကနေ
အလေးခံပြီး
သယ်သွားတဲ့
ကောက်ညှင်း၊
ငချိတ်နဲ့ ပဲပြုတ်တို့ကို
ကိုယ်တိုင်
ပေါင်းထားတာ။

တစ်ဘဝလုံး
ပထမဆုံးအကြိမ်
လုပ်ကြည့်ဖူးတာပဲ။
ပဲပြုတ်လည်း
ကိုယ်တိုင်ဖောက်
ထားတာ။

ဇင်ဘာဘွေ နှစ်ယောက်နှင့်

အိသီယိုးပီးယမ်းတွေရဲ့ ရိုးရာကော်ဖီပိုင်း

စာရေးသူ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

၁၉၈၅ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ငါးရက်နေ့ တောင်ကြီးမြို့တွင် ဒေါ်နန်းသွယ်သွယ်ဝင်းနှင့် (ဦးလှသွင်)တို့မှ မွေးဖွားခဲ့သည်။ မွေးချင်း နှစ်ဦးတွင် အကြီးဆုံးဖြစ်သော်လည်း မိဘဘေးတွင် မနေဘဲ စိတ်ဦးတည်ရာ သွားလာနေထိုင်သည်။ ငယ်စဉ်က အထက(၁)တောင်ကြီးတွင် သူငယ်တန်းမှ ဆယ်တန်းထိ ဆရာ၊ ဆရာမများကို ဒုက္ခပေးခဲ့သည်။ တိုးရစ်ဂိုက်လုပ်ချင် သည်ဟု အကြောင်းပြပြီး ပြင်သစ်ဘာသာစကားကို မန္တလေးနှင့်ရန်ကုန် နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်၊ ပြင်သစ်ယဉ်ကျေးမှုဌာနတို့တွင် ရှစ်နှစ်တာ သင်ယူခဲ့သော်လည်း အကြောင်းကြောင်းကြောင့် တိုးရစ်ဂိုက်ဖြစ်မလာဘဲ လူသားချင်းစာနာမှုဟု နာမည်ခံသော အလုပ်တစ်ခုကို ၂၀၀၉ခုနှစ်တွင် ယာယီ ဝင်ရောက်ရမှာ တခြားအလုပ်အကိုင်များ မလုပ်တတ်တော့ဘဲ ထိုအလုပ်ကိုသာ အားကိုးပြီး ထမင်းစား၊ ဘီယာသောက် နေထိုင်ရတော့ သည်။ ထိုအလုပ်ကြောင့် နိုင်ငံတွင်းမြို့များတွင် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ရပြီး နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ၊ တောင်ဆူဒန်တို့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင် ရသည်။ တာဝန်ပြီးဆုံးပြီး နိုင်ငံတွင်းပြန်ရန် အခက်အခဲရှိသဖြင့် ယူကန္တာ နိုင်ငံတွင် သောင်တင်၊ စာရေးစာဖတ်ချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ဘားသွား ဘီယာသောက်ခြင်းများ ပြုလုပ်နေထိုင်သည်။ ထို့နောက် ငွေကြေးကုန်ခမ်း သဖြင့် ယခုအခါ အီရက် (Iraq) နိုင်ငံ Erbil မြို့တွင် အလုပ်လုပ် ငွေရှာ နေရပြန်သည်။ အကြောင်းအရင်းမှာ ဟန်ဆောင်စာရေးသားခြင်းဖြင့် လူလူသူသူ နေမရသဖြင့် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်ဝန်းကျင်တွင် လာအို၊ ကမ္ဘောဒီယား၊ ထိုင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့ ပူးပေါင်းပြီး ပြင်သစ်ဘာသာစကားဖြင့် ထုတ်ဝေသော ကဗျာ

စာအုပ်တွင် ကဗျာတစ်ပုဒ် ဖော်ပြခံရသည်။ ၂၀၁၈ တွင် ကိုယ်တွေ့အဖြစ် တစ်ခုကို အခြေခံသည့် လေးနှစ်လေးလအမည်ရှိ ဝတ္ထုတိုကို ဗြူးတီး မဂ္ဂဇင်းတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြခံရပြီး ယင်းဝတ္ထုကို စာသမားဂုဏ်အမှတ်တရအဖြစ် မဟာစာပေမှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့် စာအုပ်တွင် ပြန်လည် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ဖေ့ဘုတ်စာမျက်နှာများပေါ်တွင် အက်ဆေးများ၊ စာအုပ်အညွှန်းများ၊ ဂီတ အညွှန်းများကို ရေးသားရာမှ လူအများက ဖတ်ကောင်းသည် မှတ်ချက်ပေး ကြရမှာ မိမိကိုယ်တိုင် အထင်အနည်းငယ်ကြီးလာပြီး ဟန်ဆောင်စာရေးသား ခြင်းများ ပြုလုပ်လာမိသည်။ ဟန်ဆောင်စာရေးသားခြင်းဖြင့် ဘာသာပြန် စာအုပ် အနည်းငယ်ကို ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုများမှာ မဟာစာပေမှ 1Q84 (ပထမပိုင်း)၊ ကံ့ကော်ဝတ်ရည်မှ ရွက်ကြွေ၊ မြစ်ပြင်တကြော လွင့်လို့မျော (ကလေးစာပေ)၊ ရေမင်းသမီး (ကလေးစာပေ)၊ Exit မှ တင်တင်စွန့်စားခန်းများ (ငါးအုပ်) တို့ ဖြစ်သည်။

ဆက်လက်ပြီး စာရေးသယောင်ယောင်၊ စာဖတ်သယောင်ယောင် သေသည်ထိ ဆက်လုပ်သွားရန် အစီအစဉ် ဆွဲထားသည်...။

